

bus, nec cum etiam interire. Quarto, probatur animi immortalitas popularibus argumentis. Quinto, animum è cœlo in corpus delabi ob peccatum. Sexto, docetur, Deum summum, simplicissimum, perfectissimum, dare vitam primò intellectui, deinde animo; tandem naturæ: esseque hæc tria rerum principia. Obserua intellectum distingui ab animo, quòd illius sit intelligere simpliciter & contemplari, siue extra corpus sit, siue in corpore; huius verò, informare corpus. Septimo, omnia esse à Deo in instanti, id est, sine tempore, procreata.

Liber secundus, capitibus 10. absoluitur; quorum hæc sunt decreta. Animum aliter contemplari, longèque perfectiùs in mundo superiore, quàm in inferiore. Esse substantiâ simplicem, facultate multiplicem & viribus. Intellectum vniuersa contemplari, non singularia. Intellectum & animum in mundo superiore non mutari. Animum medium esse inter corpus & intellectum. Animi facultates, destinatas certasque sedes in corpore habere: Sensum audiendi, in auribus; videndi, in oculis, &c.

Liber tertius; septem est capitum, in quibus statuitur animum non esse corporeum: & repetuntur antè dicta de ordine intellectus, animi, naturæ. Concluditur, animum esse actum, siue perfectionem corporis.

Liber quartus, est etiam capitum 7. quibus docetur à corporeis ad intelligibilia esse ascendendum. Materiam esse formæ omnis expertem, eius tamen auidam. Esse ideas, esse animos mirè pulchros. Spirituum varia genera.

Liber quintus, sex habet capita: quibus statuitur data esse animalibus organa sensuum, vt declinent noxia, persequantur vtilia. Deum agere non propriè ex deliberatione, sed ex sapientia, agere perfectissimo modo, ab omnibus aliis distincto.

Liber sextus, habet quinque cap. vbi dicitur quicquid à cœlo est, bonum esse. Fieri autem malum, dum inferioribus miscetur. Effascinandi rationes duas esse. Vnam ex concordia, siue proportione rerum; alteram ex discordia. Vim autem effascinandi esse à cœlo. Virum probum fascinatione esse superiorem. Vicia nostra esse ab animi effascinatione quadam.

Liber septimus, decem est capitum, de descensu animorum in corpora, regressu in cœlum, rerum varietate, ordine mundo sensibili, qui dicitur imago intelligibilis, eique subiectus.

Liber octauus, nouem habet cap. quibus docetur; essentias elementorum, co-

rumque rationes in materia prima consistere. Ab anima mundi, quæ vbique diffusa est, vitam omnia mutuari. Mundum intelligibilem longè perfectiorem esse sensibili. Motus intelligibilis mundi esse perpetuos, ac sine successione, aut vicissitudine. Omnia esse in intellectu, vt in causa efficiente & conseruatrice.

Liber nonus primo capite caret, in aliis quinque explicantur functiones animi, eius ascensus ad mundum intelligibilem. Esse in Sole, Luna, stellisque aliis animos proprios.

Liber decimus habet cap. 19. vbi confertur Deus cum creaturis. Intellectus primus infinitus cum secundo finito. Tum docetur differre res gradibus substantiarum & perfectionis. Animum in hac vita diuersas condiciones induere. Omnia à Deo per verbum & intellectum fieri. Hic obseruanda Theologia quædam Christiana. Mundum perfectum esse, nihilque ei addi posse. Comparandum Dei verbum cum ipso Deo. Hic explicatur doctrina de Deo, fidei Christianæ maximè consentanea. Item cum vtroque mundo. Intellectum agentem rerum opificem per medium verbum à Deo manasse.

Liber vndecimus constans capitibus 4. docet, à sensibus ad cœlestia esse ascendendum. Sensum & intellectum in cognitionis modo differre. Deum per lucem significari & exprimi maximè.

Liber duodecimus habet 22. capita. Vbi docetur hominem animo & corpore constare. Seruire corpus animæ. Infinitam esse discendi cupiditatem homini insitam, vnde eius infinita virtus colligatur, & immortalitas, & simplicitas, & immaterialitas. Tum formas rerum terrestrium & sublunarium esse in mundo cœlesti, perfectiùs; sed in intelligibili perfectissimè.

Liber decimustertius, constat capitibus octo. Vbi statuitur omnia licèt varia ab vno primoque ente scilicet Deo condita fuisse, per intellectum agentem, sed diuersis modis: Esse in inferioribus vicissitudines generationum & corruptionum. Esse ordinem in omnibus naturalibus, &c.

Liber decimusquartus, quindecim capitibus confert intellectum agentem & animum communem, siue animam mundi, cum primo rerum creatore & opifice. Explicat lumen quod ab intellectu effunditur in animum. Distinguit hominem intelligibilem à sensibili. Repetit multa priùs tradita. Exponit rerum sensilium varietatem. Statuit eas, sua in intelligibili mundo exemplaria, ideâsque habere. Terram viuero, vita scilicet ea, quæ est

ab anima mundi. Concludit esse certis gradibus ad contemplationem mundi intelligibilis ascendendum, & ad scientiam primi opificis: à quo omnia fuere procreata. Significat verò Auctor incognitus, se ea quæ hætenus amplissimis verbis tradidit, ex Platoniorum doctrina, itémque ex Babyloniorum, & Ægyptiorum sapientia desumpsisse. Atque hæc est horum librorum summa brevissima: quam sic per puncta, ut Geographi magnas vrbes solent, perstrinxisse, & oportuit, & decuit; cum ea tantum quæ Aristotelis sunt diligentius persequi consilium fuerit; & præterea facilius sit, pæne omnium quæ his libris non sine inani & crebra repetitione imò & fabulis traduntur, comprehensio, quàm quæ curas diligentiores, aut prolixiores requirat commentarios. Doctrinæ siquidem Peripateticæ Synopsin instituimus, non Ægyptiæ Sapientiæ, aut Theologiæ Platonice, quæ quò altiùs ascendit, quò diuiniora affectauit, eo turpiùs lapsa est, eo frequentius aberrauit à scopo veritatis. Quamquam, ut & ipsi Platoni, qui nostri Aristotelis præceptor fuit eximius, suum decus meritòsque honores in hoc Synopseos sine rependam; multa sanè eaque præclara in eius libris extant de rebus diuinis, præceptisque morum, doctrinæ Mosæicæ & Christianæ mirificè consentanea; ut quòd docuerit Plato omnia à summo Deo esse creata, eum perseverantiæ siue durationis modum habitura, quem supremi opificis sapientia præscripserit: quòd hominem Dei charagma esse, seu ad Dei imaginem è terra creatum affirmauerit: quòd dixerit felicitatem humanam in Dei assimilatione ac fruitione consistere: item Deum esserem omnium mensuram, in primis verò si Deus quandoque hominem induat: quæ verba cognitionem aliquam Dominicæ incarnationis arguere videntur: quòd inenarrabile illud patris & filii in diuinis mysterium tetigerit; paradisi delicias pinxerit: Expiatorium locum, quem nos purgatorium ignem vocamus, (pu-

A deat hæreticos proteruè ac pertinaciter, atque etiam ignoranter eum negantes) agnouerit, in quo post mortem corporis, anima repurgatur, donec purgans illa flamma,

Concretam exemit labem, purumque reliquit

Æthereum sensum, atque auræ simplicis ignem.

Quòd infantilem limbum enotauerit: immortalitatis curam curis omnibus anteposuerit: fortunæ bona diuitiasque contempserit: Animam puram piè ac integrè Deo offerendam reddendamque asseruerit. Denique, quò omnino mirum est, Christi Domini ineffabilem incarnationem, aduentum, doctrinamque euangelicam quodammodo præfagierit, cum dixit, tantisper suis acquiescendum esse documentis ac commonitionibus, donec homine augustior quispiam, sacratiórque sese in terrarum ostendet orbe, veritatis adyta fontèsque arcanos reclusurus, quem velut ducem inenarrabilem insequantur omnes. Quis enim quæso alius per illum, homine augustiorem & sanctiorem, intelligi potest, quàm Christus Dominus, Dei filius, Deus homo, Sapientia, veritasque ipsa, & salutis humanæ auctor & instaurator? Sed hæc de Platonice documentis, & Platone, librisque istis quatuordecim Aristoteli falsò ascriptis, cursim dicta sufficiant. Atque adeo hic finis esto nostræ Synopseos in omnes tam veros quàm ascriptos Aristoteli libros, & tam posteriore hoc Tomo, quàm illo priore comprehensos. In quâ si sapiuscule fuerimus breuiiores, memineris quæso lector erudite, nos Synopsin, id est, breuiarium instituisse; si sapius ampliores, scias, velim, hoc nos rerum dignitati meritò tribuisse. Frue interrim philosophico hoc munere, quale licèt exiguum nemo, *φθόρος ἀνίστατο ἔτι ἕμῳ*, dedit hætenus. Qualecunque enim illud est, totum ad Dei gloriam referri volo, communemque studiosorum omnium utilitatem.

Finis Synopseos Tomi quarti.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ

ARISTOTELIS, LIBER

DE POETICA.

Antonio Riccobono Interprete.

CAPVT I.

A

ΚΕΦΑΛ. α.

De natura poësis. De variis artibus que in imitando existunt: de prima qua spectatur inter illas differentia.

Οι ἄφ' ἑτέροις ἀμιμητικὰ τέχνη (ὡν μία ἔστιν ἡ ποιητικὴ) ἄριστον τὰ ἑτέροις μιμεῖσθαι.

De Poëtica, & ipsa, & formis ipsius, quam vim habeat vnaquaque, & quomodo oporteat componi fabulas, si habitura sit se rectè poësis: præterea verò ex quot

& qualibus constet partibus, similiter autem & de aliis, quæ eiusdem methodi sunt, dicamus: incipientes secundùm naturam, primùm à primis. Iam verò Epopœia, & Tragœdiæ poësis, præterea Comœdia, & Dithyrambopoëtica, & Auleticæ maxima pars, & Citharisticæ, omnes sunt imitatio in vniuersum. Different autem inter se tribus: aut enim quòd genere diuersis imitantur: aut quòd diuersa: aut quòd diuerso, & non eodem modo. Vt enim & coloribus & figuris multa imitantur aliqui, effigiem exprimentes, partim quidem per artem, partim verò per consuetudinem: alii autem vtrisque: sic in dictis artibus omnes faciunt imitationem in numero, & oratione & harmonia, atque his separatim, Tom. IV.

ΕΡΙ ποιητικῆς αὐτῆς τε καὶ ἑκάστης ἐκ τῶν εἰδῶν αὐτῆς, ἡ ἑκάστη ἑνὴν δυνάμιν ἔχει, ἢ ὡς δεῖ σιωπάζουσαι τοῖς μέτροις, ἢ μέλλουσι καλῶς ἔξειν ἐν

ποίησις. ἔτι δὲ ἕκαστον καὶ ποίων ἔστι μορίων ὁμοίως δὲ ἢ ἄλλων, ὅσα τῆς αὐτῆς ἔστι μέθόδου, λέγων μὲν, ἀρξάμενοι καὶ φύσιν, ἄριστον δὲ τῶν ἀριστων. Εποποιία δὲ καὶ ἡ τῆς βαρβαρῶν ποίησις, ἔτι δὲ κωμωδία καὶ ἡ διθυραμβοποιητικὴ, ἢ τῆς αὐλητικῆς ἐκ πλείστης ἢ κθαριστικῆς, πᾶσαι τυγχάνουσιν ὅσων ἢ μιμήσεως ὁ σιωπῶν. ἄφ' ἑτέροις δὲ ἀλλήλων τείσιν ἢ γὰρ ἢ ἄφ' ἑτέροις μιμεῖσθαι, ἢ ὡς ἑτέροις, ἢ ὡς ἑτέρως, ἢ μὴ τὸν αὐτὸν ἔχον. ὡς ἄρ' ἢ ἢ χρώμασι ἢ χήμασι πολλὰ μιμνήσκουσιν ἀπεικάζοντες, οἱ μὲν δὲ τῆς τέχνης, οἱ δὲ δὲ σιωπῆς, ἑτέροις δὲ ἢ ἢ φωνῆς. ἢ καὶ ἀπασι τὰ κἀν τῆς ἡμετέρας τέχνης, ἀπασαμὶ ποιούμεναι τῆς μίμησης ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ ἢ ἀρμονία. A

τούτοις δὲ ἢ χεῖς, ἢ μεμιγμένοις. οἷον, ἀρμονία μὲν καὶ ῥυθμῶν ζωώδων μόνον ἢ τε αὐλητικῆ καὶ ἢ καθαρευσιτικῆ, καὶ εἰ ἄλλοι ἔτεροι τυγχάνουσιν οὕτως ἑαυτοῦ πλεονάζειν. οἷον ἢ τῶν σείγγων. αὐτὰ δὲ τὰ ῥυθμῶν μιμουμένων χεῖς ἀρμονίας, οἷον ὀρχηστῶν. καὶ γὰρ οὗτοι δὲ τῶν ζῴων ῥυθμῶν μὴ μιμουμένων καὶ ἢ τῆς πάσης καὶ τῶν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ. ἢ ἔποποιία μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς, ἢ τοῖς μέτροις. Ἐ τούτοις εἴτε μιγνύσασθαι μετ' ἀλλήλων, εἴθ' ἐνὶ ἑνὶ γένει ζωώδων τῶν μέτρων τυγχάνουσιν μέτρον τῶν κωμῶν. ὅθεν γὰρ αἱ ἔχουσιν ὀνομάσασθαι κοινὸν τοῖς Σωφρονοῦ καὶ Ξεναρχοῦ μίμοις, ἔπειτα Σωκρατικοῖς λόγοις. ὅθεν εἰ ἄλλοι τειμέτρων, ἢ

Viñt. οὐ ἐλεγείων, ἢ τῶν ἄλλων πηλῶν τῶν τοιούτων * ποιῶν πλεονάζειν μίμησιν. πηλῶν οἱ ἀποδοκίμοι. Viñt. de Cast. Comm. ὁμοίως γὰρ σιναπτόντες τὰ μέτρα ἔποιον, τοῖς μὲν ἐλεγείοποιοις, τοῖς δὲ ἔποποιοῖς ὀνομάζουσιν, οὐχ ὡς τοῖς κατὰ μίμησιν ποιηταῖς, ἀλλὰ κοινῆ κατὰ τὸ μέτρον τῶν σατυρογράφων. Ἐ γὰρ ἀποδοκίμον ἢ μοισικὸν ἢ ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τῶν μέτρων ἐκφέρουσιν, οὕτως καλεῖν εἰώθησαν. οὐδὲν δὲ κοινὸν ὅτιν Ομηροῦ ἔμπεδοκλεῖ, πηλῶν τὸ μέτρον. δι' οὗ τὸν μὲν ποιητῶν δίσχρον καλεῖν. τὸν δὲ, Φυσιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητῶν. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ

Viñt. οὐ ποιῶν. Viñt. κεί. ταυ. εἰ ἄλλοι τειμέτρων, ἢ τῶν ἀποδοκίμων, κατὰ τὸν Χαιρήμον ἐποίησαν, * Ἰπποκένταρον, μικτῶν ῥαψωδῶν δὲ ἀποδοκίμων τῶν μέτρων, ὅτι ἤδη καὶ ποιητῶν τῶν σατυρογράφων. αὐτὸ μὲν οὖν τούτων διωκόμενοι τῶν τῶν ἔπον. εἰσὶ δὲ ἄλλοι αἱ πᾶσι ζωώδων τοῖς εἰρηκτοῖς. λέγω δὲ, οἷον, ῥυθμῶν καὶ μέλει καὶ μέτρον, ὡς ἂν ἢ τε τῶν διθυραμβικῶν ποιησῶν, καὶ ἢ τῶν μίμων. καὶ ἢ τε τραγωδία καὶ ἢ κωμῶν. ἀφ᾽ ἑαυτοῦ δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέτρον. ταύτας μὲν οὖν λέγω τὰς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τῶν πηλῶν, * εἰ ἄλλοι ποιουμένων πλεονάζειν μίμησιν.

Viñt. οὐ ποιῶν. Viñt. κεί. ταυ. εἰ ἄλλοι τειμέτρων, ἢ τῶν ἀποδοκίμων, κατὰ τὸν Χαιρήμον ἐποίησαν, * Ἰπποκένταρον, μικτῶν ῥαψωδῶν δὲ ἀποδοκίμων τῶν μέτρων, ὅτι ἤδη καὶ ποιητῶν τῶν σατυρογράφων. αὐτὸ μὲν οὖν τούτων διωκόμενοι τῶν τῶν ἔπον. εἰσὶ δὲ ἄλλοι αἱ πᾶσι ζωώδων τοῖς εἰρηκτοῖς. λέγω δὲ, οἷον, ῥυθμῶν καὶ μέλει καὶ μέτρον, ὡς ἂν ἢ τε τῶν διθυραμβικῶν ποιησῶν, καὶ ἢ τῶν μίμων. καὶ ἢ τε τραγωδία καὶ ἢ κωμῶν. ἀφ᾽ ἑαυτοῦ δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέτρον. ταύτας μὲν οὖν λέγω τὰς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τῶν πηλῶν, * εἰ ἄλλοι ποιουμένων πλεονάζειν μίμησιν.

Viñt. οὐ ποιῶν. Viñt. κεί. ταυ. εἰ ἄλλοι τειμέτρων, ἢ τῶν ἀποδοκίμων, κατὰ τὸν Χαιρήμον ἐποίησαν, * Ἰπποκένταρον, μικτῶν ῥαψωδῶν δὲ ἀποδοκίμων τῶν μέτρων, ὅτι ἤδη καὶ ποιητῶν τῶν σατυρογράφων. αὐτὸ μὲν οὖν τούτων διωκόμενοι τῶν τῶν ἔπον. εἰσὶ δὲ ἄλλοι αἱ πᾶσι ζωώδων τοῖς εἰρηκτοῖς. λέγω δὲ, οἷον, ῥυθμῶν καὶ μέλει καὶ μέτρον, ὡς ἂν ἢ τε τῶν διθυραμβικῶν ποιησῶν, καὶ ἢ τῶν μίμων. καὶ ἢ τε τραγωδία καὶ ἢ κωμῶν. ἀφ᾽ ἑαυτοῦ δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέτρον. ταύτας μὲν οὖν λέγω τὰς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τῶν πηλῶν, * εἰ ἄλλοι ποιουμένων πλεονάζειν μίμησιν.

A aut mixtis. Ut harmonia quidem & numero utuntur solum & Aulica, & Citharistica, & si quæ aliæ sunt tales potestate, ut fistularum. Ipso autem numero imitantur sine harmonia, qui sunt inter saltatores. etenim isti per figuratos numeros imitantur & mores, & perturbationes, & actiones. Epopœia verò solum sermonibus nudis, vel metris, & his siue mixtis inter se, siue vno aliquo genere utens metrorum: qualis fuit usque adhuc. Non enim rem communem possemus nominare Sophronis & Xenarchi mimos, &

B Socratis sermones. Neque si quis per Trimetra, vel Elegos, vel alia quædam talia conficeret imitationem. Nisi quòd homines coniungentes cum metro ipsum fingere, alios quidem Elegorum fictores, alios verò Epicorum fictores nominant: non secundum imitationem, sed communiter secundum metrum appellantes poetas. Etenim si Medicinæ aut Musicæ aliquid per metra proferunt, sic appellare consueverunt. Nihil autem commune est Homero & Empedocli præter metrum. Quare illum quidem poetam iustum est appellare: hunc verò physiologum magis quam poetam. Similiter verò etiam si quis omnia metra miscens, non faciat imitationem, quemadmodum Charëmon fecit Centaurum, mixtam rhapsodiam ex omnibus metris; iam poeta non est appellandus. Atque hæc quidem hunc in modum explicata sint. Sunt autem aliquæ, quæ omnibus utuntur iis quæ dicta sunt, nempe numero, & concentu, & metro, sicut Dithyrambicorum poësis, & Nomorum. Præterea Tragedia & Comœdia. Differunt

C verò, quod illæ quidem simul omnibus; hæc vero secundum partem. Atque has quidem dico differentias artium, in quibus faciunt imitationem.

E CAPVT II.

Κ Ε Φ Α Λ. β'.

Δευτέρως τῶν μιμητικῶν τεχνῶν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, τὰς ἑτέρας μιμεῖσθαι.

Επεὶ δὲ μιμουμένων οἱ μιμούμενοι πρᾶττοντας, αἰσάκη δὲ τούτοις ἢ σπουδαίοις ἢ φαύλοις εἶ. (ταὶ γὰρ ἢ τῆς ἀρετῆς αἰσάκη ἀγαθῆς μόνον κακία γὰρ ἔσται ἀρετῆς τῆς ἢ τῆς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ.)

De differentia secunda que oritur a diversitate eorum qui imitantur.

Quoniam autem ii qui imitantur, agentes imitantur, necesse verò est eos aut bonos aut malos esse; (mores enim fermè hos consequuntur solos; nam vitiositate & virtute in moribus

differunt omnes ;) aut meliores , quàm se-
cundùm nos , aut peiores necesse est imi-
tari. Vt ex pictoribus Polygnotus qui-
dem meliores ; Pauson verò deteriores ;
at Dionysius similes pingebat. Manife-
stum autem est , quòd & ex iis quæ dictæ
sunt , imitationibus , vnaquæque habe-
bit has differentias , & erit diuersa , eo
quòd diuersa imitabitur. Nam in salta-
tione , & Auletica , & Citharistica pos-
sunt esse eiusmodi dissimilitudines. Et
circa sermones , & nuda metra : vt Ho-
merus quidem meliores : Cleophon verò
similes : at Hegemon Thasius , qui paro-
dias , & Nicocharis , qui Deliada , pe-
iores. Similiter verò etiam circa Dithy-
rambos , & circa Nomos : vt qui fecit
Cyclopes Timotheus , & Philoxenus,
posset aliquis imitari. In eadem verò dif-
ferentia & Tragœdia & Comœdia separata
est. hæc enim peiores , illa meliores imitari
vult , quàm ii qui nunc sint.

A εἰσι πρώτες) * ἢτοι βελτίους, ἢ καὶ ἡμᾶς, ἢ χείρους ἀνάγκη μιμῆσθαι. ὡς ἂν οἰζοφῶς. Πολύγνωτος μὲν κρείττους, Παύ-
σων δὲ χείρους, Διονύσιος δὲ ὁμοίους εἴκαζε.
δὴλον δὲ, ὅτι ἐ τῶν λεγθεισῶν ἐκάστη μιμή-
σεων ἔξει ταύτας τὰς διαφορὰς. καὶ * ἔστι γὰρ ἔσται
ἕτερα τῶν ἕτερα * μιμῆσθαι τῶν τῶν ἕ-
πον. καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσῃ ἐ αὐλήσῃ ἐ κιθαρί-
σῃ ἔστι γνέσθαι ταύτας τὰς ἀομοιοτήτας. καὶ
καὶ τοῖς ἀόχοις δὲ ἐ πῶν ψιλομετείας. οἱ
B Ομηροῦ μὲν βελτίους, Κλεοφῶν δὲ ὁμοίους,
Ἡγήμων δὲ ὁ Θάσιος ἰταὶ πρῶτα ποιήσας
παράς, καὶ Νικόχαρις ὁ πῶν * Δηλιάδα, Castellu.
χείρους. ὁμοίως δὲ καὶ καὶ τοῖς διθυράμβοις quem se-
καὶ * τοῖς μίμοις, * ὡς Πέρονας ἐ Κυκλωπας quitur
Τιμόθεος καὶ Φιλοξένος μιμῆσθαι δὴ. ἐν αὐ- Riccob.
τῇ δὲ τῇ διαφορῇ καὶ ἡ τραγῳδία πρὸς πῶν Δηλιάδα,
κωμῳδίᾳ διέστηκεν. ἢ μὲν γὰρ χείρους, ἢ ὅ quasi ἀπὸ
βελτίους μιμῆσθαι βούλεται τῶν νῦν. ἡ δὲ τῆ
parum
probabi-
liter.
γρ. ἰομοίως,
Vide
Cast. C.
Vict. ἐν τῇ
αὐτῇ ὅ διαφο-
al. ταυτῆς
τῆ εἰ-

Κ Ε Φ Α Λ. γ.

CAPVT III.

Tertia differentia. Corollarium.

P Ræterea verò in his tertia differentia
est , vt singula hæc imitaretur ali-
quis. Etenim in iisdem , & eadem imi-
tari licet , interdum quidem exponen-
tem , vel aliud quippiam factum , vt
Homerus facit : vel vt eundem , & non
se immutantem : vel omnes vt agentes,
& molientes aliquid , quos imitantur.
Iam verò in tribus his differentiis imita-
tio est , vt dicebamus in principio , tum
in quibus , tum quæ , tum quomodo.
Quare in vna quadam parte idem erit imi-
tator cum Homero Sophocles : imitan-
tur enim ambo bonos : in altera verò
cum Aristophane. molientes enim ali-
quid , & agentes ambo imitantur.
vnde actus vocari nonnulli aiunt ,
quia agentes imitantur. Quamob-
rem sibi vendicant eo Tragœdiam , &
Comœdiam Dorientes. Comœdiam
quidem Megarenses , & qui hic sunt,
tanquam in ipsorum Democratia na-
tam. Et qui sunt ex Sicilia : inde
enim Epicharmus poëta multo prius
quàm Chonnides , & Magnetes.
Et Tragœdiam aliqui eorum qui sunt
in Peloponneso : ducentes à nomini-
bus signum. hi enim comas pagos appel-
lare se dicunt : Athenienses verò demos,
Tom. IV.

C Τεῖτη διαφορῇ, τῶν ἕτερος μιμῆσθαι. Πό-
εισμα, καὶ τῶν ἀπποιοιούτων τῆς
τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας.
E ΤΙ δὲ πρῶτον τεῖτη διαφορῇ, τὸ
ὡς ἕκαστα τούτων μιμῆσθαι αὐτῶν.
καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμῆσθαι
ἔστιν, ὅτε μὲν ἀπαγγέλλοντα, ἢ ἕτερον ἢ
γινόμενον, ὡς ἂν Ομηροῦ ποιεῖ. ἢ ὡς τὸν
αὐτὸν ἐ μὴ μεταβάλλοντα, ἢ πρῶτας
ὡς πρῶτοντας ἐ ἐνεργουῦντας τοῖς μίμου-
μένων. ἐν τρισὶ ταύταις διαφοραῖς ἢ μι-
μησις ἔστιν, ὡς εἴπομεν κατ' ἀρχάς, ἐν
οἷς τε, καὶ ἂ, καὶ ὡς. ὡς τε τῇ μὲν ὁ αὐτὸς αὐ εἶη
μιμητῆς Ομηροῦ Σοφοκλῆς. μιμουῦνται
γὰρ ἀμφὸς ἀπποιοῦνται τῇ δὲ, Αριστοφῶν εἰ-
πὼντα γὰρ μιμουῦνται ἐ δράντας ἀμ-
φῶ. ὅθεν ἐ δράματα καλεῖσθαι τινες αὐτὰ
φασιν, ὅτι μιμουῦνται δράντας. δὲ ἐ ἀπ-
ποιοῦνται τῆς τε τραγῳδίας ἐ τῆς κωμῳ-
δίας οἱ Δωριεῖς. τῆς μὲν κωμῳδίας, οἱ Με-
γαρεῖς, οἱ τε ἐ ταῦτα, ὡς ἔπει τῆς πρῶτῃ αὐ-
τοῖς δημοκρατίας γινόμενης. καὶ οἱ ἐκ Σικε-
λίας. ἐκείθεν γὰρ ἦν Ἐπίχαρμος ὁ ποιη-
τῆς, πολλῶν πρῶτος ὢν * Χωννίδου γρ. Ἰωννί-
ἐ Μαγνητῆς. καὶ τῆς τραγῳδίας ἔτι οἱ δου. al.
τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, ποιούμενοι τὰ ὀνό- Χωννίδου.
ματα σημεῖον. οὗτοι μὲν γὰρ κώμας τὰ πε-
ειοκίδας καλεῖσθαι φασιν, Ἀθῆνῶν δὲ δήμους.
A ij

ως κωμωδίας οκ από τῆ κωμῶζειν λεχθέν-
τας, ἀλλὰ τῆ κῶμας πλοῦθ ἀπῆμαζομέ-
νοις οκ τῆ ἀγέος· καὶ τὸ ποιεῖν αὐτοῖ, μὲν δρᾶν,
Αθηναίους δὲ πρῶτῶν πρῶτα γρῶν. πε-
εὶ μὲν οὖν τῆ ἀφῶφορᾶν, ἔ ποσα, ἔ τίνες, ἔ
μιμήσεως, εἰρήσῶ ταῦτα.

A quasi comædi non à κωμῶζειν dicti sint, sed
nominati ab errore per pagos, ex vrbe. Et
facere ipsi quidem ostendunt se dicere ἄρᾶν:
Athenienses verò, πρῶτῶν. Ac de differen-
tiis quidem imitationis & quot, & quæ sint,
tam multa dicta sunt.

ΚΕΦΑΛ. 4.

CAPVT IV.

Τὰ πλὴν ποιητικῶν ἡνῆσῶν, καὶ πᾶσι διέ-
σπασται εἰς ἀφῶφορα εἶδη.

De origine pœsis.

Εὐοίκασι δὲ ἡνῆσαι μὲν ὅλως πλὴν ποιη-
τικῶν αἰτίαι δύο τινές, καὶ αὐτῶν φησι-
καί. τὸ, τε γὰρ μιμεῖσθαι, σύμφυτον τοῖς ἀν-
θρώποις οκ παίδων ὅτι, καὶ πούτω ἀφῶ-
φέροισι τῆ ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικῶς ὄν-
ῶσι, καὶ τὰς μαθησὶς ποιεῖται ἀφῶ μιμήσεως
τὰς πρῶτας, καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήσεσι
πρῶτας. σημεῖον δὲ τούτου τὸ συμβαῖνον ὅτι
τῆ ἔργων. ἀ γὰρ αὐτὰ λυπηρῶς ὁράμεν, τού-
των τὰ εἰκόνας τὰ μάλιστα ἠκελευσμενῶς
χαίρομεν θεωροῦντες. οἷ ἡρώων τε μέρφας
τῆ ἀγροτάτων, ἔ νεκρῶν. αἴτιον δὲ καὶ
τούτου, ὅτι μνησάνειν οὐμόνον τοῖς φιλοσόφοις
ἠδισον, ἀλλὰ ἔ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ἀλλ' ἔ-
πι βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτῶ. ἀφῶ γὰρ τῆτο
χαίροισι τὰ εἰκόνας ὁράντες, ὅτι συμβαῖνει
θεωροῦντας μαθησάνειν καὶ συλλογίζεσθαι πῶ
ἐκαστον. οἷ, ὅτι οὐτῶ οκ εἰνός. ἐπεὶ ἐὰν μὴ τῶ-
θεν ἔ μιμ. καὶ πρῶτα κῶμας, * οὐ ἀφῶ μίμημα ποιήσῃ
πλὴν ἠδονῶν, ἀλλὰ ἀφῶ πλὴν ἀφῶ γασίας, ἢ
πλὴν χροιδῶ, ἢ ἀφῶ πρῶτα πλὴν ἄλλω αἴ-
τίῶν. καὶ φύσιν δὲ ὄντος ἡμῖν τῆ μιμεῖσθαι, καὶ
τῆς ἀρμονίας ἔ τῆ ῥυθμῶ, (τῶ γὰρ μέτρα, ὅτι
Rhet. 1.; μόρια τῆ ῥυθμῶ ὅτι, * φανερόν) ὅτι δὲ
c. 8. οἱ πεφυκότες πρῶς αὐτὰ μάλιστα καὶ μικρόν
πρῶτα γρῶν, ἐγῆνησῶν πλὴν ποίησιν οκ τῆ
αὐτῶ ἀφῶσμάτων. διεσπᾶσθαι δὲ καὶ τὰ οἰ-
κεία ἢ τῆ ἢ ποίησις. οἱ μὲν γὰρ σεμνότεροι, τὰς
καλὰς ἐμιμῶν τῶ πρῶτα, καὶ τὰς τῆ τοιού-
των * πύχας. οἱ δὲ ὑπελέτεροι, τὰς τῆ φασ-
Plerique interpr. hanc vocem tollunt.
λων, πρῶτα γρῶν ἡρώες ποιοῦντες, ὡς πρῶ ἔτεροι
ἡμνοὺς καὶ ἐγκώμια. τῆ μὲν οὖν πρῶ Ὀμη-
ρου ἑσθῆτος ἐχρῶν εἰπεῖν τοιοῦτον ποίημα. εἰ-
κός δὲ εἶ) πολλοὺς. ἀπὸ δὲ Ὀμήρου ἀρξάμε-
νοισ ὅτιν οἷ, ἐκείρου ὁ Μαργίτης, ἔ τῶ
ποιαῦτα, ἐ οἷς καὶ τὸ ἀρῶτον ἰαμβῶν ἠλθε
μῆτρῶν δὲ καὶ ἰαμβῶν καλῶσαι μῶ. ὅτι
ἐν τῶ μέτρῶ τούτῶ ἰαμβίζον ἄλλοις.

Videntur autem genuisse in vniuer-
sum poëticam causæ duæ, atque ip-
sæ naturales. Nam imitari insitum ho-
minibus à pueris est. Et hac re diffe-
runt ipsi ab aliis animalibus, quòd homo
est animal maximè accommodatum ad
imitandum. Et perceptiones faciunt pri-
mas per imitationem. Et gaudent om-
nes rebus imitatione expressis. Signum
autem huius rei est id quod contingit in
operibus opificum: quæ enim ipsa molestè
cernimus, horum imagines exactissimè ex-
pressas dum spectamus, gaudemus, vt fe-
rarum formas abiectissimarum & cadaue-
rum. Ac signum huius rei etiam est, quod
discere non solùm philosophis iucundissi-
mum est, sed etiam aliis similiter, qui ta-
men parum eius participes sunt. ob id enim
gaudent cernentes imagines, quia con-
tingit spectantes discere & ratiocinari,
quid vnumquodque sit, & hunc illum esse.
Quoniam nisi contigerit eum priùs vi-
disse, non propter id, quod imitatione
expressum est, efficiet voluptatem, sed pro-
pter artificium, aut colorem, aut talem
aliquam causam. Verùm cum secundum
naturam sit in nobis ipsum imitari, & har-
monia, & numerus, (nam metra particu-
las esse numerorum manifestum est,) à
principio, qui natura apti erant ad hæc ip-
sa maximè, paulatim promouentes & ge-
nuerunt poësim ex iis quæ subito diceban-
tur. Diuisa autem est secundum proprios
mores poësis. Nam grandiores honestas
imitabantur actiones, ac huiusmodi
hominum: humiliores verò, malorum,
facientes primùm vituperationes, quem-
admodum alteri hymnos & encomia.
Atque eorum quidem, qui ante Ho-
merum fuerunt, nullius possumus
nominare poëma tale. Verisimile au-
tem est, multos esse. At ab Home-
ro exorsis licet: vt est illius Margites, &
talia. Quibus secundum id, quod con-
ueniebat, iambicum accessit metrum. itaq;
& iambicum vocatur nunc: quod & hoc
metro conuitia inier se exercebant.

& fuerunt ex priscis alii quidem heroi-
 corum, alii verò iamborum poëta.
 Quemadmodum autem & in grauibus ma-
 ximè poëta fuit Homerus, (solus enim
 fuit, non solum quia bene, sed etiam
 quia imitationes dramaticè fecit,) sic &
 Comœdiæ figuras primus submonstravit:
 non vituperationem, sed ridiculum dra-
 mate complectens. Nam Margites pro-
 portionem habet, vt Ilias & Odyssæa ad
 Tragœdias, sic & ipse ad Comœdias.
 Cùm autem apparuisset Tragœdia, & Co-
 mœdia, qui ad vtramque poësim fere-
 bantur secundùm propriam naturam, par-
 tim quidem pro Iambicis Comici facti
 sunt: partim verò pro Epicis Tragici,
 quia maiores & honoratioræ figuræ essent
 hæ, quàm illæ. Ac considerare quid-
 em vtrum sufficiens se habeat iam
 Tragœdia in formis ipsius, neene: tum
 si res ipsa per se indicetur, tum ad thea-
 tra, alia ratio est. Nata igitur est à prin-
 cipio ex tempore & ipsa, & Comœdia,
 & vna quidem ab iis qui Dithyrambum
 canebant; altera verò ab iis qui phalli-
 ca: quæ propterea etiam nunc in multis
 ciuitatibus manent, legibus constituta,
 paulatim aucta est: producentibus, quan-
 tum ipsius factum est manifestum. Et
 multas mutationes cùm habuisset Tragœ-
 dia, conqueuit: quia consecuta est suam
 ipsius naturam. Ac histrionum multitudi-
 nem ex vno ad duos primus Æschylus
 produxit. Et ea quæ ad chorum perti-
 nent, minuit. Et orationem primarum
 partium instituit. Tres autem, & scenæ
 ornamentum, Sophocles. Præterea ma-
 gnitudo ex paruis fabulis, & locutione
 ridicula, propterea quòd ex satyrico
 mutata est, tardè grauitatem habuit. Ac
 metrum ex tetrametro iambicum factum
 est. Nam primùm tetrametro utebantur:
 propterea quòd satyrica, & magis saltato-
 ria erat poësis. Locutione autem nata, ip-
 sa natura proprium metrum inuenit. Maxi-
 mè verò sermoni accommodatum omnium
 metrorum iambicum est. Signumque hu-
 ius rei est, quòd plurima iambica proferi-
 mus in collocutione, quam inuicem ha-
 bemus: hexametra verò rarò, & exeuntes
 ex accommodata sermoni harmonia. Præ-
 terea verò episodiorum multitudines, &
 alia vt singula se habent, ornata esse dicun-
 tur. Ac de his quidem tam multa à nobis
 dicta sint: plura enim fortasse dicenda es-
 sent, si singula essent explicanda.

A ἔγγονο τῶν παλαιῶν, οἱ μὲν ἠρωϊκῶν,
 οἱ δὲ ἰαμβῶν ποιητῶν. ὡς ἄρ' ἐπεὶ τῶν ἀπο-
 δαῖμα μάλιστα ποιητῆς Ομηροῦ, (μόνος
 γὰρ οὐχ ὅτι οὐ, ἀλλ' ὅτι ἐ μιμήσθαι δρα-
 ματικῶς ἐποίησεν,) οὕτω καὶ τῆς κωμω-
 δίας γῆματ' ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ ἐπέδειξεν, οὐ ψό-
 γον, ἀλλὰ τὸ γελοῖον δραματοποιήσας. ὁ
 γὰρ Μαρτυρῆς ἀτάλαγον ἔχει, ὡς ἄρ'
 Ἰλιάς ἐ Οδύσσεια πρὸς τῆς τραγωδίας,
B οὕτω καὶ ἐπὶ πρὸς τῆς κωμωδίας. * οἱ δὲ
 ἐφ' ἑκατέρωθεν πλὴν ποιήσιν ὁρμητικῶς κατὰ
 τῶν οἰκειῶν φύσιν, οἱ μὲν αὖτις τῶν ἰαμβῶν,
 κωμωδοποιοὶ ἐγγόνοι. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν ἐπῶν,
 τραγωδοδιδάσκαλοι, διὰ τὸ μείζω ἐστὶν ἐπι-
 λιμότερα τὰ γῆματα εἶναι ταῦτα ἐκείνων.
 ὁ μὲν οὖν ἐπισημαίνει, εἰ ἄρα ἔχει ἡδὴ
 ἢ τραγωδία τοῖς εἶδεσιν ἰσχυρῶς, ἢ οὐ,
 αὐτὸ τε καὶ αὐτὸ κρινόμενον, καὶ πρὸς τὰ
 θεάτρα, ἄλλος λόγος. * ἡμοιωθῆς οὕτω καὶ
 ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ἀποδοτικῆς, καὶ αὐτὴ ἐπι-
C κωμωδία. ἐπεὶ μὲν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων τῶν
 διθύραμβων, ἢ δὲ ἀπὸ τῶν τὰ φαλλικῶν,
 ἀεὶ καὶ νῦν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων ἀφ' ἑαυτῶν
 νομιζόμενα, καὶ μικρὸν ἠυξήθη * πρὸς τὰ
 γῆματα, ὅσον ἐγγεῖθε φαερόν αὐτῆς. καὶ
 πολλὰς μεταβολὰς μεταβαλοῦσα ἢ βα-
 γωδία ἐπαύσατο, ἐπεὶ ἔχει πλὴν ἑαυτῆς
 φύσιν. ἐπεὶ τε ὑποκειμένη πλῆθος ὀξείους
 εἰς δύο, πρῶτος Αἰχμύλος ἤγαγε, ἐπεὶ τῆς
 χοροῦ ἠγάθησε, καὶ τὸν λόγον πρὸς τῶν
 νικητῶν πρὸς ἑαυτῶν. βεῖς δὲ, ἐπεὶ σκηνογρα-
D φία, Σοφοκλῆς. εἰ δὲ τὸ μέγιστος ἐκ μι-
 κρῶν μύθων καὶ λέξεως γελοίας, διὰ τὸ
 ἐκ σατυρικῶν μεταβαλεῖν, ὅτι ἀπεσεμ-
 νώθη. ὁ τε μέγιστος ἐκ τετραμέτρων ἰαμ-
 βῶν ἐγγεῖτο. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέ-
 τρον ἔχοντο, διὰ τὸ σατυρικῶν ἐ ὀρχη-
 στικώτερον εἶναι πλὴν ποιήσιν. λέξεως δὲ γε-
 νομένης, αὐτὴ ἢ φύσις τὸ οἰκεῖον μέγιστον
 ὄρε. μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ
E ἰαμβῶν ὄρε. σημεῖον δὲ τούτου· πλείστα γὰρ
 ἰαμβῶν λέγουσιν ἐν τῇ ἀφ' ἑαυτῶν τῇ
 πρὸς ἀλλήλους· ἐξάμετρα δὲ ὀλιγάκις, καὶ
 ἐκβαίνοντες τῆς λεκτικῆς ἀρμονίας. ἐπὶ δὲ
 ἐπισημαίνων πλῆθος, καὶ τὰ ἄλλα ὡς ἑκάστα
 κοσμηθῆναι λέγουσιν. περὶ μὲν οὖν τού-
 των τῶν ἑστῶ ἡμῖν εἰρημνῶν. πολὺ γὰρ αὐ-
 τῶν ἔργων εἶη διεξιέναι καθεύεσθαι.

Victor.
 codd.
 τῶν ἀποδο-
 τικῶν
 πρὸς τῶν
 κωμω-
 δίας, οἱ ἐφ'
 ἐκ.
 καὶ ἡμοιωθῆς
 οὕτω καὶ
 ἀπὸ τῆς
 ἀποδοτικῆς
 καὶ αὐτὴ ἐπι-
 κωμωδία
 εἶναι ἀπὸ
 τῶν ἀρχαίων
 τῶν διθύραμβων
 ἢ δὲ ἀπὸ
 τῶν τὰ φαλλικῶν
 ἀεὶ καὶ νῦν
 ἐν πολλαῖς
 τῶν πόλεων
 ἀφ' ἑαυτῶν
 νομιζόμενα
 καὶ μικρὸν
 ἠυξήθη *
 πρὸς τὰ
 γῆματα
 ὅσον ἐγγεῖθε
 φαερόν
 αὐτῆς
 καὶ
 πολλὰς
 μεταβολὰς
 μεταβαλοῦσα
 ἢ βα-
 γωδία
 ἐπαύσατο
 ἐπεὶ ἔχει
 πλὴν ἑαυτῆς
 φύσιν
 ἐπεὶ τε
 ὑποκειμένη
 πλῆθος
 ὀξείους
 εἰς δύο
 πρῶτος
 Αἰχμύλος
 ἤγαγε
 ἐπεὶ τῆς
 χοροῦ
 ἠγάθησε
 καὶ τὸν
 λόγον
 πρὸς τῶν
 νικητῶν
 πρὸς ἑαυτῶν
 βεῖς δὲ
 ἐπεὶ σκηνογρα-
 φία
 Σοφοκλῆς
 εἰ δὲ τὸ
 μέγιστος
 ἐκ μι-
 κρῶν
 μύθων
 καὶ λέξεως
 γελοίας
 διὰ τὸ
 ἐκ σατυρικῶν
 μεταβαλεῖν
 ὅτι ἀπεσεμ-
 νώθη
 ὁ τε μέγιστος
 ἐκ τετραμέτρων
 ἰαμβῶν
 ἐγγεῖτο
 τὸ μὲν γὰρ
 πρῶτον
 τετραμέ-
 τρον
 ἔχοντο
 διὰ τὸ
 σατυρικῶν
 ἐ ὀρχη-
 στικώτερον
 εἶναι
 πλὴν ποιήσιν
 λέξεως δὲ
 γενομένης
 αὐτὴ ἢ
 φύσις τὸ
 οἰκεῖον
 μέγιστον
 ὄρε
 μάλιστα
 γὰρ
 λεκτικὸν
 τῶν
 μέτρων
 τὸ
 ἰαμβῶν
 ὄρε
 σημεῖον
 δὲ τούτου
 πλείστα
 γὰρ
 ἰαμβῶν
 λέγουσιν
 ἐν τῇ
 ἀφ' ἑαυτῶν
 τῇ
 πρὸς
 ἀλλήλους
 ἐξάμετρα
 δὲ ὀλιγάκις
 καὶ
 ἐκβαίνοντες
 τῆς
 λεκτικῆς
 ἀρμονίας
 ἐπὶ δὲ
 ἐπισημαίνων
 πλῆθος
 καὶ τὰ ἄλλα
 ὡς ἑκάστα
 κοσμηθῆναι
 λέγουσιν
 περὶ μὲν
 οὖν τού-
 των τῶν
 ἑστῶ
 ἡμῖν
 εἰρημνῶν
 πολὺ γὰρ
 αὐ-
 τῶν
 ἔργων
 εἶη
 διεξιέναι
 καθεύεσθαι

ΚΕΦΑΛ. Ι.

CAPVT V.

Περὶ κωμωδίας, καὶ ἐποποιίας ἔ τρᾶγω-
δίας διαφθερά.

De comædia, & differentia epopæia ac
tragædia.

Η Δ Ε κωμωδία ἔστιν, ὡς πρὸς εἴπομον, μίμησις φαυλοτέρων μὲν, οὐ μὲν τοῖς καὶ πάσῃ κακίᾳ, ἀλλὰ τῶ ἀίχρῳ ἔστι δὲ γελοιὸν μῦθον. τὸ γὰρ γελοιὸν ἔστιν ἀμύθημα ἢ καὶ αἶχος αἰώδιων, καὶ οὐ φθαρλικόν. οἷον δὲ οὗτος, τὸ γελοιὸν πρὸς ὅσων αἶχρον πῖ καὶ διεστραμμένον ἀπὸ ὀδυώσεως. αἱ μὲν οὖν τῆς τρᾶγωδίας μεταβάσεις, καὶ δι' ὧν ἐχθρόντο, οὐ λεληθάσιν. ἡ δὲ κωμωδία, διαφθερῶ μὴ σπουδαζομένη δὲ ἀρχῆς, ἐλάθην. ἔ τρᾶχρον κωμωδῶν ὁ μὲν ποτε ὁ ἀρχων ἔδωκεν, ἀλλ' ἐθελονταῖ ἡσδμ ἡδὴ δὲ γήματα ἵνα αὐτοῖς ἐχούσης, οἱ λεγόμενοι αὐτῆς ποιηταὶ μνημονόβουλα. ἵς δὲ πρὸς ὅσων ἀπέδωκεν, ἡ πρὸς ὄργου, ἡ πλήρη ὑποκριτῶν, ἔ ὅσα τοιαῦτα, ἡ γρόση. τοῖ δὲ μύθοις ποιῶν, ἐπίχρμος ἔ Φόρμις ἡρξδμ. τοῖ μὲν οὖν δὲ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. τῶ δὲ Ἀθλοῖσιν Κράτης πρῶτος ἡρξεν, ἀφ' ἐμενος τ' ἰαμβοικῆς ἰδέας, καὶ ὄλου ποιῶν ὄργου ἡ μύθου. ἡ μὲν οὖν αὐτὴ ἐποποιία τῆ τρᾶγωδία μέγιστον μέθου μὲν λόγου μίμησις εἶναι, σπουδαίων ἡ ἐχθρότησιν. ὡ δὲ τὸ μέθου ἀπλοῦν ἔχει, καὶ ἀπαλγῆδμ εἶναι, ταῦτη διαφθεροῦσιν. ἔ τρᾶ μὲν οὖν δὲ τῶ μὲν καὶ ἡ μὲν, ὅτι μάλιστα πρὸς ἔ τρᾶ ὑπομίας πρὸς ὄδον ἡλίς εἶναι, ἡ μικρὸν δὲ ἀμύθημα. ἡ δὲ ἐποποιία, ἀόριστος τῶ χροῖν, ἔ τρᾶ τῶ διαφθερά. καὶ τῶ πρὸς ὄσων ὁμοίως ἐ τρᾶ τρᾶγωδίας τῶ ἐποποιῶν, ἔ ἐν τῶ ἐπιπείσιν. μέρη δὲ ἔ τρᾶ τῶ μὲν ταῦτα, τῶ δὲ ἔ τρᾶ τῶ τρᾶγωδίας. δὲ πρὸς ὄσων τῶ τρᾶγωδίας οἷδε σπουδαίας ἔ φαύλης, οἷδε ἔ πρὸς ἐπᾶν. ἀ μὲν γὰρ ἐποποιία ἔχει, ὑπο ἀρχῆ τῆ τρᾶγωδίας. ἀ δὲ αὐτῆ, οὐ πρῶτον ἐ τρᾶ ἐποποιία. E

COMÆDIA verò est, ut dicebamus, imitatio peiorum. At non secundum omne vitium: sed turpitudinis est particula ridiculum. Etenim ridiculum est erratum quoddam, & turpitudine sine dolore, & non habens vim interimentidi, ut statim ridicula facies, turpisque ac distorta sine dolore. Ac mutationes quidem Tragædiæ, & per quos factæ sint, non latent. Comædia verò, quia in ipsa à principio positum studium non est, latuit. Etenim chororum comædorum sedò magistratus dedit: sed illi voluntarii erant. Atque cum figuras quasdam iam ipsa nacta esset, pauci ipsius poetæ commemorantur. Quis autem personas assignauerit, aut prologos, aut multitudines histrionum, & quæcunque talia, ignoratur. At fabulas facere Epicharmus & Phormis cœperunt. Ac ex Sicilia quidem à principio venit. Eorum verò qui Athenis orti sunt, Crates primus, cum iam bicam formam abieciisset, cœpit in uniuersum facere sermones vel fabulas. Epopœia igitur Tragædiam usque ad solum hunc terminum consecuta est, quòd sit cum sermone imitatio bonorum. In eo autem differunt, quòd illa quidem metrum simplex habet: & enarratio est: præterea longa est: hæc verò quàm maximè conatur sub vno solis ambitu esse, aut paulisper variare: cum Epopœia indefinita sit tempore. atque in hoc differt, etiamsi primis temporibus id similiter faciebant, tum in Tragædiis, tum in Epicis. Partes autem quædam eadem sunt, quædam propriæ Tragædiæ. Quare quicumque cognitionem habuerit Tragædiæ bonæ, & malæ, habuerit etiam Epicorum. Quæ enim Epopœia habet, insunt in Tragædia. Quæ verò ipsa, non omnino in Epopœia.

Vi. ἡ μὲν οὖν δὲ τῶ μὲν καὶ ἡ μὲν, ὅτι μάλιστα πρὸς ἔ τρᾶ ὑπομίας πρὸς ὄδον ἡλίς εἶναι, ἡ μικρὸν δὲ ἀμύθημα.

D

ΚΕΦΑΛ. Γ.

CAPVT VI.

Περὶ τρᾶγωδίας ἔ τρᾶ αὐτῆς μερῶν καὶ τῶ ποιῶν.

De tragædia & partibus eius.

ΠΕΡΙ μὲν οὖν ἔ τρᾶ ἔ τρᾶ μίμησις φαυλοτέρων μὲν, οὐ μὲν τοῖς κακίᾳ, ἀλλὰ τῶ ἀίχρῳ ἔστι δὲ γελοιὸν μύθον. τὸ γὰρ γελοιὸν ἔστιν ἀμύθημα ἢ καὶ αἶχος αἰώδιων, καὶ οὐ φθαρλικόν. οἷον δὲ οὗτος, τὸ γελοιὸν πρὸς ὅσων αἶχρον πῖ καὶ διεστραμμένον ἀπὸ ὀδυώσεως. αἱ μὲν οὖν τῆς τρᾶγωδίας μεταβάσεις, καὶ δι' ὧν ἐχθρόντο, οὐ λεληθάσιν. ἡ δὲ κωμωδία, διαφθερῶ μὴ σπουδαζομένη δὲ ἀρχῆς, ἐλάθην. ἔ τρᾶχρον κωμωδῶν ὁ μὲν ποτε ὁ ἀρχων ἔδωκεν, ἀλλ' ἐθελονταῖ ἡσδμ ἡδὴ δὲ γήματα ἵνα αὐτοῖς ἐχούσης, οἱ λεγόμενοι αὐτῆς ποιηταὶ μνημονόβουλα. ἵς δὲ πρὸς ὅσων ἀπέδωκεν, ἡ πρὸς ὄργου, ἡ πλήρη ὑποκριτῶν, ἔ ὅσα τοιαῦτα, ἡ γρόση. τοῖ δὲ μύθοις ποιῶν, ἐπίχρμος ἔ Φόρμις ἡρξδμ. τοῖ μὲν οὖν δὲ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. τῶ δὲ Ἀθλοῖσιν Κράτης πρῶτος ἡρξεν, ἀφ' ἐμενος τ' ἰαμβοικῆς ἰδέας, καὶ ὄλου ποιῶν ὄργου ἡ μύθου. ἡ μὲν οὖν αὐτὴ ἐποποιία τῆ τρᾶγωδία μέγιστον μέθου μὲν λόγου μίμησις εἶναι, σπουδαίων ἡ ἐχθρότησιν. ὡ δὲ τὸ μέθου ἀπλοῦν ἔχει, καὶ ἀπαλγῆδμ εἶναι, ταῦτη διαφθεροῦσιν. ἔ τρᾶ μὲν οὖν δὲ τῶ μὲν καὶ ἡ μὲν, ὅτι μάλιστα πρὸς ἔ τρᾶ ὑπομίας πρὸς ὄδον ἡλίς εἶναι, ἡ μικρὸν δὲ ἀμύθημα. ἡ δὲ ἐποποιία, ἀόριστος τῶ χροῖν, ἔ τρᾶ τῶ διαφθερά. καὶ τῶ πρὸς ὄσων ὁμοίως ἐ τρᾶ τρᾶγωδίας τῶ ἐποποιῶν, ἔ ἐν τῶ ἐπιπείσιν. μέρη δὲ ἔ τρᾶ τῶ μὲν ταῦτα, τῶ δὲ ἔ τρᾶ τῶ τρᾶγωδίας. δὲ πρὸς ὄσων τῶ τρᾶγωδίας οἷδε σπουδαίας ἔ φαύλης, οἷδε ἔ πρὸς ἐπᾶν. ἀ μὲν γὰρ ἐποποιία ἔχει, ὑπο ἀρχῆ τῆ τρᾶγωδίας. ἀ δὲ αὐτῆ, οὐ πρῶτον ἐ τρᾶ ἐποποιία. E

AC de imitatione quidem, quæ fit hexametrio, & de Comædia, posteriùs dicemus. De Tragædia verò dicamus, assumentes ipsius definitionem, quæ ex iis quæ dicta sunt, nascitur, unde patet ipsius natura.

Est igitur tragœdia, imitatio actionis probæ & perfectæ magnitudinem habentis, suavi sermone, separatim singulis formis in partibus agentibus, & non per enarrationem. Sed per misericordiam & metum inducens talium perturbationum purgationem. Iam dico suauem sermonem, habentem numerum, & harmoniam, & melodiam. Illud autem, separatim formis, propterea quod quædam solùm efficiuntur per metra, & rursus alia per melodiam. Quoniam autem agentes faciunt imitationem, primùm quidem ex necessitate erit aliqua pars Tragœdiæ apparatus. deinde Melopœia, & Dictio. In his enim faciunt imitationem. Ac dico dictionem ipsam metrorum compositionem. Melopœiam verò idipsum quod manifestam omnibus vim habet. Et quoniam actionis est imitatio, atque agitur à quibusdam agentibus, quos necesse est cuiusdam modi esse, & secundùm mores, & sententiam, (nam propter hæc etiam actiones dicimus esse cuiusdam modi,) naturaliter sunt duæ causæ actionum, Sententia, & Mores. Et secundùm has tum fortunatum infortunatum sunt omnes. Est autem actionis quidem Fabula, imitatio. Dico enim Fabulam, hanc rerum compositionem. Mores verò, secundùm quos cuiusdam modi esse dicimus agentes. At sententiam ea omnia in quibus dicentes demonstrant aliquid, vel etiam enuntiant mentem. Necesse igitur est omnis Tragœdiæ partes esse sex, secundùm quas cuiusdam modi est Tragœdia. Atque hæc sunt, fabula, mores, & dictio, & sententia, & apparatus, & melopœia. Quibus enim imitantur, duæ partes sunt: quomodo imitantur, una: quas imitantur, tres. Etenim apparatus habet omne, & mores, & fabulam, & dictionem, & melos, & sententiam similiter. Maximum verò horum est rerum compositio. Tragœdia enim imitatio est non hominum, sed actionum, & vitæ, & felicitatis, & infelicitatis. Etenim felicitas in actione est, & finis, actio quædam est, non qualitas. Ac sunt quidem secundùm mores cuiusdam modi: at secundùm actiones, felices, vel contrà. Non igitur agunt, vt imitentur mores: sed propter actiones, mores complectuntur. Quare res & fabula finis est Tragœdiæ, ac finis maximum omnium est. Nam sine actione non fieret Tragœdia: at sine moribus fieret. Recentium enim plurimorum Tragœdiæ

Tom. IV.

Α σίας. ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις πράξεως σπουδαίας & τελείας, μέγθος ἔχουσης, ἠδυσμένῳ λόγῳ, χωρὶς ἐκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις δρώντων, καὶ οὐ δι' ἐπαγγελίας. ἀλλὰ δι' ἐλέου & φόβου περιένουσα τῶν τριούτων παθημάτων κἀθαρσιν. λέγω δὲ ἠδυσμένον μὲν λόγον, τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν καὶ ἀρμονίαν καὶ μέλος. τὸ δὲ χωρὶς τῶν εἰδῶν, τὸ ἀφ' ἑτέρων ἑνία μόνον περιένεα, καὶ πάλιν ἕτερον ἀφ' ἑτέρων. ἐπεὶ δὲ πράττοντες ποιούμεθα τὴν μίμησιν, πρῶτον μὲν ὄξ ἀνάγκης αἰεὶ εἶη τιμῶν τραγωδίας ὁ τῆς ὀψίως κόσμος, εἶτα μελοποιία & λέξις. ἐν τούτοις γὰρ ποιούμεθα τὴν μίμησιν. λέγω δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν πῶς τῶν μέτρων σιῶθεσιν. μελοποιία δὲ, ὅτι πῶς δυνάμιν φανεράν ἔχει πᾶσιν. ἐπεὶ δὲ πράξεως ἔστι μίμησις, πράττειν δὲ ὑπὸ τινῶν πράττοντων, οἷς ἀνάγκη ποιῆσαι ἵνας εἶη κατὰ τὸ ἦθος καὶ πῶς ἀφ' ἑνοίας, (ἀφ' ἑνὸς τούτων καὶ τὰς πράξεις εἶη) φανερὸν ποιῆσαι ἵνας, πέφυκεν ἀλλὰ δύο τῶν πράξεων εἶη, ἀφ' ἑνοίας καὶ ἦθος, καὶ κατὰ τούτους καὶ τυγχάνουσι & ἀποτυγχάνουσι πῶς. ἔστι δὲ τῆς μὲν πράξεως ὁ μῦθος μίμησις. λέγω γὰρ μῦθον τῶν πῶς σιῶθεσιν τῶν πραγμάτων. τὰ δὲ ἦθος, κατὰ ἀφ' ἑνοίας ἵνας εἶη φανερὸν τοῖς πράττοντα. ἀφ' ἑνοίας δὲ, ἐν ὅσοις λέγοντες ἀποδεικνύσασιν ἡ καὶ ἀποφάνοντα γινώσκω. ἀνάγκη οὖν πάσης τραγωδίας μέρη εἶη ἕξ, κατὰ ἀφ' ἑνοίας ἵνας ἔστιν ἡ τραγωδία. τὰ δὲ ἦθος, μῦθος, καὶ ἦθος, & λέξις, καὶ ἀφ' ἑνοίας, καὶ ὀψίς, καὶ μελοποιία. οἷς μὲν γὰρ μιμουῖται, δύο μέρη ἔστιν. ὡς δὲ μιμουῖται, ἐν. ἀφ' ἑνοίας μιμουῖται, ἑρία. καὶ πῶς τούτοις ὁδόν. τούτοις μὲν οὖν ὁδὸν ὀλίγοι * αὐτῶν, ὡς εἰπεῖν, κέχρηται τοῖς εἰδέσι. καὶ γὰρ ὀψίς ἔχει πῶς, & ἦθος καὶ μῦθον, & λέξιν, καὶ μέλος, & ἀφ' ἑνοίας ὡς αὐτως. μέγθος δὲ τούτων ἔστιν ἡ τῶν πραγμάτων σύστασις. ἡ γὰρ τραγωδία μίμησις ἐστὶν οὐκ ἀφ' ἑνοίας, ἀλλὰ * πράξεως. * & βίου & διδασμονίας & κακοδαμονίας. & γὰρ * ἡ διδασμονία ἐν πράξει ἔστι, & τὸ τέλος πράξις τίς ἔστιν, οὐ ποιότης. εἰσὶ δὲ κατὰ μὲν τὰ ἦθος ποιότητες. κατὰ δὲ τὰς πράξεις, ἀφ' ἑνοίας, ἡ τριώδην. οὐκ οὖν ὁπῶς τὰ ἦθος μιμουῖται, πράττειν, ἀλλὰ τὰ ἦθος συμπεριλαμβανόμενον ἀφ' ἑνοίας πράξεως. ὡς τε τὰς πράξεις καὶ ὁ μῦθος τέλος τῆς τραγωδίας. τὸ γὰρ τέλος μέγθος ἀφ' ἑνοίας ἔστιν. ἀφ' ἑνοίας γὰρ πράξεως, οὐκ ἀφ' ἑνοίας τραγωδία. ἀφ' ἑνοίας γὰρ.

κ. ἀπαγγελίας,

Vict. μέθῃ, vide Castelu. Vict. τῶν δ' ἑτέρων.

quidam; πύτω τ. vel, πῶς τ.

Fort. * τῶν ποιητῶν. Castelu. Cast. μῦθος & λέξις, κ. μ. καὶ ἑνοίας ὡς γρ. πράξις.

Vide Castelu. Comment. Castelu. ἡ διδασμονία κακοδαμονία γρ. μιμουῖται.

γρ. ἡ ἀφ' ἑνοίας.

A sine moribus sunt: & omnino poëtae mul-
 ti tales: sicut & ex pictoribus, Zeu-
 xis ad Polygnotum se habet. Nam Po-
 lygnotus bonus morum descriptor: at
 Zeuxidis pictura profus caret moribus.
 Præterea si quis ordinè posuerit colloca-
 tiones moratas, & diæctiones, & senten-
 tias benefactas, non efficiet quod est
 Tragœdiæ opus: sed multo magis effi-
 ciet Tragœdia, quæ his quidem dete-
 rioribus vsa sit, at habeat fabulam &
 compositionem rerum benefactam. Ad
 hæc maximæ res, quibus capit animos
 B Tragœdia, sunt fabulæ partes, nempe
 peripetia, & agnitiones. Præterea si-
 gnum est, quod & qui conantur rem poë-
 ticam agere, prius possunt diæctione &
 moribus res exquisitè tractare, quàm res
 componere, vt primi poëtae fermè om-
 nes. Ac principium quidem, & tanquam
 animus Tragœdiæ, fabula est. Secun-
 dum autem, mores. assimile enim est in
 pictura. nam si quis illineret pulcherri-
 mis coloribus fusim, non similiter dele-
 ctaret, ac si quis albo describeret imagi-
 nem: est autem imitatio actionis, & per
 hanc maximè agentium. Tertium verò
 C sententia. Id autem est, dicere posse
 insita, & conuenientia, quod in oratio-
 nibus Politicæ & Rhetoricæ opus est.
 Nam prius politiciè introducebant dicen-
 tes: qui verò nunc sunt, Rhetori-
 cè. Iam mores sunt tale quiddam
 quod aperit prælectionem, qualis sit
 in illis in quibus non est manifestum,
 vtrùm dicens eligat, aut fugiat. Quapro-
 pter nonnulli sermones moribus carent.
 Sententia verò est in illis, in quibus
 demonstrant aliquid aut esse, aut non
 esse, aut enunciant aliquid in vniuer-
 sum. Quartum est sermonum dictio.
 Ac voco, quemadmodum prius dictum
 est, diæctionem, per verba interpre-
 tationem, quod & in metris & in ora-
 tionibus eandem vim habet. Reliqua-
 rum verò quinque Melopœia est maxi-
 mum condimentorum. Et apparatus
 allicit quidem animos: sed maximè est
 artis expertus, & minimè proprius poëti-
 ca. Nam Tragœdiæ vis & sine certa-
 mine, & histrionibus est: præterea verò
 E potentior est circa fabricam apparatus,
 ars illius qui scenam conficit, quàm ars
 poëtarum.

νοιτ' αὐτῶν. αὐτῶν γὰρ τῶν νέων τῶν πλείστων, ἀήθεις
 πραγαῶν εἰσι, καὶ ὅλως ποιηταὶ πολλοὶ *
 τοῦδοῦτοι. οἵ τε τῶν γραφέων Ζεύξις παρὰ Πό-
 λυγνωστὸν πέποιθεν. ὁ μὲν γὰρ Πολύγνωτος ἀ-
 γάθος ἤτοργράφος· ἡ δὲ Ζεύξιδος γραφή οὐ-
 δεὶ ἔχει ἠθός. ἔτι δ' αὖ πῆσ εἰσεξῆς Σηρήσος ἠθι-
 κας, καὶ λέξεις καὶ ἀφαινοίας δι' πεποιημέ-
 νας, * οὐ ποιησὶ ὁ μὲν τῆσ πραγαῶν ἔργον,
 ἀλλὰ πολὺ μάλλον * καὶ καταδεεστέροις
 τούτοις κεχρημένῃ πραγαῶν, ἔχουσα δὲ μὲ-
 θον καὶ συσπαστὰ παραγράματα. παρὰ δὲ τοῦ-
 κιστεὰ μέγιστα οἷσ ψυχαγωγίῃ καὶ πραγαῶν,
 τῶ μύθου μέρη εἶναι, αἷτε πεπετωταί καὶ αἰα-
 γωρεῖσ. ἐπὶ σημείοι, ὅτι καὶ οἱ ἐγχρηστώτες
 ποιεῖν, παρὰ τερον δυνάσται τῆ λέξει ἐ τοῖσ
 ἠθίοσιν ἀκριβοῦ, ἠ τὰ παραγράματα σιλοῖσα-
 σα, οἷ καὶ οἱ παρῶροι ποιηταὶ σχεδὸν ἀπολυ-
 τες. ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ οἷ ψυχὴ ὁ μύθος τῆσ
 πραγαῶν. δεύτερον δὲ τὰ ἠθι. [παρῶ-
 πλῆσιον γὰρ ἔστι ἐ ὅπτι τῆσ γραφικῆσ. εἰ
 γὰρ τις ἐναλείπει τοῖσ καλλίστοισ φαρ-
 μάκοισ χυδῶ, οὐκ αὐ ὁμοίωσ διφραῖνειεν,
 καὶ λυκογραφήσασ εἰχένα] ἐστὶ τε μίμησις
 παρῶσ, καὶ ἀφαινοῖα τούτων μάλιστα τῶν παρῶ-
 τόντων ἠθι. δὲ ἠ ἀφαινοῖα. τῶ δὲ ἔστι τὸ λέ-
 γειν δυνάσται τὰ οἰόντα ἐ τὰ ἀρμότῶντα. ὅ-
 παρῶπτι τὶ λόγων τὶ πολιτικῆσ καὶ ῥητορικῆσ ἔρ-
 γον εἶναι. οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι πολιτικῶσ ἐποίησ
 λέγοντας· οἱ δὲ νῦν, ῥητορικῶσ. ἐστὶ δὲ ἠθός
 μὲν τὸ ποιότων, ὅ δηλοῖ τὴν παρῶσρεσιν ὁ-
 ποῖα πῆσ εἶναι, ἐν οἷσ οὐκ ἐστὶ δὴλον, * καὶ
 παρῶσρεσιν, καὶ φεύγει ὁ λέγων. δῆλον, οὐκ
 ἐχρῶσιν ἠθός ἐννοῖο τῶν λόγων. ἀφαινοῖα δὲ, ἐν
 οἷσ ἀποδεικνύοσι καὶ ὡσ ἐστὶν, ἠ ὡσ οὐκ ἐστὶν,
 ἠ κατόλου καὶ ἀποφαινοῖα. τέταρτον δὲ, τῶ
 μὲν λόγων ἠ λέξι. λέγω δὲ, ὡσ παρῶ παρῶ-
 τερον εἰρησ, λέξιν εἶ) τὴν ἀφαινοῖα τῆσ ὀνομα-
 σίας ἐρμῶσειαν, ὅ ἐ ὅπτι τῶν ἐμμεδῶν καὶ
 ὅπτι τῶν λόγων ἔχει τὴν αὐτὴν δυνάμιν. *
 Quid. τῶ δὲ λοιπῶν πέντε, καὶ μελοποιῖα μέγιστον
 τῶν ἠθισμάτων. ἡ δὲ ὄψις, ψυχαγωγικὸν μὲν,
 ἀπῶγῶτατον δὲ, καὶ ἡχίσα οἰκείον τῆσ ποιητικῆσ.
 ἡ γὰρ τῆσ πραγαῶν δυνάμεις, ἐ δὴ δὲ ἀγῶτος
 ἐ ἀπῶχρῶν εἶναι. ἐπὶ δὲ κυριώτερα παρῶ τὴν
 ἀπῶσασισμὸν τῶν ὄψεων καὶ τῶ σκευοποιόσ τέχνη
 τῆσ τῶ ποιητῶν εἶσι.

Castelu.
 πινού, πιν
 non ne-
 cessario.

Post hac
 vocem
 cenfer
 Castelu.
 transfe-
 redas, que
 mox se-
 quantur
 non in-
 clusa.

Victor.
 codd. καὶ
 κρ. ἠ φαινοῖα
 διοσπ ὅκ ε.
 ἠ τῶν λόγων
 ἐν οἷσ μεμλ
 ὅλως εἶναι
 εἶ παρῶσ-
 ρεῖται ἠ
 φεύγει ὁ
 λέγων.
 Quid. τῶ
 πινού, πιν
 πινού μ.

A

CAPVT VII.

ΚΕΦΑΛ. Ζ΄.

De fabula proprietatibus prima & secunda.

Ποίαι ἡνὰ δει τῶν οὐσασι εἰ τῶν τραγμάτων.

EXplicatis autem his, dicamus deinceps, qualem esse oporteat rerum compositionem: quoniam iam hoc & primum & maximum Tragediæ est. Positum autem est à nobis perfectæ atque totius actionis esse imitationem habentis aliquam magnitudinem. Est enim totum etiam nullam habens magnitudinem. Totum autem est habens principium, & medium, & finem. Ac principium est, quod ipsum ex necessitate post aliud non est: post illud verò aliud naturaliter est, aut fit. Finis contrarium, quod ipsum post aliud naturaliter est, aut ex necessitate, aut plerumque: post hoc autem, aliud nihil. Mediū quod & ipsum post aliud est & post ipsum aliud. Oportet igitur bene compositas fabulas neque vnde libet, incipere, neque vbi libet finire, sed vti dictis formis. Præterea verò, quoniam pulchrum, & animal, & omnem rem, quæ ex quibusdam composita est, non solum hæc ordinata habere oportet, verum etiam esse magnam, sed non quomodolibet: nam pulchrum in magnitudine, & ordine consistit: vnde neque omnino paruum animal esse potest pulchrum: confunditur enim spectatio, quæ prope insensibili tempore fiat; neque omnino magnum; non enim simul spectatio fit, sed perit spectantibus vnum & totum ex spectatione, vt si decem millium stadiorum sit animal: propterea oportet, quemadmodum in corporibus, & in animalibus inesse quidem magnitudinem, sed eam, quæ facile conspici possit: sic & in fabulis inueniri quidem longitudinem, sed eam, quæ facile retineri memoria possit. Longitudinis autem terminus ad contentiones, & sensum, non artis est: si enim termino opus esset, causa Tragedias recitandi: ad elephyras contenderent, quemadmodum quondam, & alius temporibus factum esse affirmant. Terminus autem rei secundum ipsam naturam semper quidem, qui maior est, quatenus simul patet, pulchrior est secundum magnitudinem. Verum, vt simpliciter re definita dicam, in quanta magnitudine secundum verisimile, & necessarium deinceps nascentibus rebus, contingit in prosperam fortunam ex aduersa, aut ex prospera in aduersam mutari, sufficiens terminus est magnitudinis.

ΔΙωρισμένων δὲ τούτων, λέγωμεν μὲν ταῦτα ποίαι ἡνὰ δει τῶν οὐσασι εἰ τῶν τραγμάτων. ὅτι τὸ τοιοῦτον ἐστὶ μέγιστον τῆς τραγωδίας ὅτι καὶ αἰετὸν ἡμῖν τῶν τραγῶν τελείας καὶ ὅλης τραγῶδος εἶναι μίμησιν ἐχούσης τὴν μέγιστον. ὅτι γὰρ ὅλον ἐμνησθέντος μέγιστος ὅλον δὲ ὅτι ἔχον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτήν. ἀρχὴ δὲ ὅτι, ὁ αὐτὸς μὲν δὲ ἀνάγκης μὴ μετ' ἄλλο ὅτι μετ' ἐκείνο δὲ ἕτερον πέφυκεν εἶναι, ἢ γίνεσθαι. τελευτὴ δὲ τῶν αἰώνων, ὁ αὐτὸς μετ' ἄλλο πέφυκεν εἶναι, ἢ ὅτι ἀνάγκης, ἢ ὡς ἐπιτροπὴ μὲν δὲ τὸ ἄλλο ὁσόν. μέσον δὲ, καὶ αὐτὸ μετ' ἄλλο, καὶ μετ' ἐκείνο ἕτερον. δεῖ ἄρα τοῖς ποιηταῖς βίβησιν, μὴ δὲ ὅπου ἔτυχεν ἔρχεσθαι, μὴ δὲ ὅπου ἔτυχε τελευτῆν, ἀλλὰ κεχεῖσθαι ταῖς εἰρημύμασι ἰδέαις. ἐπιδὲ ἐπὶ τὸ καλόν, ἐστὶν ἄρα καὶ ἀπὸ τοῦ τραγῶματος ὁ σιωπῆσθαι ἐκ τῶν οὐσῶν, οὐ μόνον ταῦτα τεταγμένα δει εἶναι, ἀλλὰ καὶ μέγιστος ἵσταρχεῖν μὴ τὸ τυχόν. τὸ γὰρ καλόν, ἐν μεγάλῃ ἐστὶν ὅτι. δὲ οὐτε πάνμικρον ἂν πηλοῖτο καλόν ζῶον. συγγεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγὺς τῆς αἰαθῆσιν, οὐ τῆς τέχνης ὅτι. εἰ γὰρ * εἰ δὲ ἕκαστον

Β ἡμῖν τῶν τραγῶν τελείας καὶ ὅλης τραγῶδος εἶναι μίμησιν ἐχούσης τὴν μέγιστον. ὅτι γὰρ ὅλον ἐμνησθέντος μέγιστος ὅλον δὲ ὅτι ἔχον ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τελευτήν. ἀρχὴ δὲ ὅτι, ὁ αὐτὸς μὲν δὲ ἀνάγκης μὴ μετ' ἄλλο ὅτι μετ' ἐκείνο δὲ ἕτερον πέφυκεν εἶναι, ἢ γίνεσθαι. τελευτὴ δὲ τῶν αἰώνων, ὁ αὐτὸς μετ' ἄλλο πέφυκεν εἶναι, ἢ ὅτι ἀνάγκης, ἢ ὡς ἐπιτροπὴ μὲν δὲ τὸ ἄλλο ὁσόν. μέσον δὲ, καὶ αὐτὸ μετ' ἄλλο, καὶ μετ' ἐκείνο ἕτερον. δεῖ ἄρα τοῖς ποιηταῖς βίβησιν, μὴ δὲ ὅπου ἔτυχεν ἔρχεσθαι, μὴ δὲ ὅπου ἔτυχε τελευτῆν, ἀλλὰ κεχεῖσθαι ταῖς εἰρημύμασι ἰδέαις. ἐπιδὲ ἐπὶ τὸ καλόν, ἐστὶν ἄρα καὶ ἀπὸ τοῦ τραγῶματος ὁ σιωπῆσθαι ἐκ τῶν οὐσῶν, οὐ μόνον ταῦτα τεταγμένα δει εἶναι, ἀλλὰ καὶ μέγιστος ἵσταρχεῖν μὴ τὸ τυχόν. τὸ γὰρ καλόν, ἐν μεγάλῃ ἐστὶν ὅτι. δὲ οὐτε πάνμικρον ἂν πηλοῖτο καλόν ζῶον. συγγεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγὺς τῆς αἰαθῆσιν, οὐ τῆς τέχνης ὅτι. εἰ γὰρ * εἰ δὲ ἕκαστον

Γ τοῖς ποιηταῖς βίβησιν, μὴ δὲ ὅπου ἔτυχεν ἔρχεσθαι, μὴ δὲ ὅπου ἔτυχε τελευτῆν, ἀλλὰ κεχεῖσθαι ταῖς εἰρημύμασι ἰδέαις. ἐπιδὲ ἐπὶ τὸ καλόν, ἐστὶν ἄρα καὶ ἀπὸ τοῦ τραγῶματος ὁ σιωπῆσθαι ἐκ τῶν οὐσῶν, οὐ μόνον ταῦτα τεταγμένα δει εἶναι, ἀλλὰ καὶ μέγιστος ἵσταρχεῖν μὴ τὸ τυχόν. τὸ γὰρ καλόν, ἐν μεγάλῃ ἐστὶν ὅτι. δὲ οὐτε πάνμικρον ἂν πηλοῖτο καλόν ζῶον. συγγεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγὺς τῆς αἰαθῆσιν, οὐ τῆς τέχνης ὅτι. εἰ γὰρ * εἰ δὲ ἕκαστον

Δ οὐτὸν χρονοῦ γινώσκον. οὐτε πάνμικρον ἂν πηλοῖτο καλόν ζῶον. συγγεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγὺς τῆς αἰαθῆσιν, οὐ τῆς τέχνης ὅτι. εἰ γὰρ * εἰ δὲ ἕκαστον

Ε τραγωδίας ἀγωνίζεσθαι, πρὸς * κλειψύδρας δὲ ἡγωνίζοντες, ὡς ἄρα ποτὲ ἐστὶν ἄλλοτε φασίν. ὁ δὲ * κατ' αὐτῶν τῶν φύσιν τῶν πραγμάτων ὅρος, αἰεὶ μὲν ἐμείζων, μέγιστος τῶν σιωπηλῶν εἶναι, καλλίων ὅτι καὶ τὸ μέγιστος. ὡς ἂν ἀπὸ τῶν δὲ εἰσὶν εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγάλῃ καὶ τὸ εἶκος, ἢ τὸ ἀναγκαῖον ἐφεξῆς γινώσκοντων, συμβαίνει εἰς βίτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἢ δὲ βίτυχίαν εἰς δυστυχίαν μεταβάλλειν, ἰκανὸς ὅρος ὅτι τῶν μεγάλων.

Castelu. non vidit quid inter mēia & mēia interfit: quod nec interpret vidit. Castelu. εἰ δὲ εἰκα πῶ τραγ. que seq. interpr. καὶ κλειψύδρας δρας γρ. καὶ αὐτῶν τ.

ΚΕΦΑΛ. η'.

CAPVT VIII.

Περὶ τῶ τὸν μῦθον ἓνα εἶναι.

Tertia proprietas fabulae.

Victor. & Cast. ἀπειρα τῶ γ. ι. ι.

Μῦθος δὲ ἓστιν εἷς, οὐχ ὡς ἄλλοι τινὲς οἴονται, ἑαὶ ἓνα ἢ πολλὰ γὰρ καὶ ἀπειρα τῶ γῆρι συμβαίνει. ὅξ ὡν ἐνίων ὁσδὲν ἔστιν ἓν. οὕτω δὲ ἔσονται ἓνός πολλοί εἰσιν, ὅξ ὡν μία ὁσδὲμία γῆσ ὡξίς. δι' ὅ πῶρυτες εἰκόσιν ἀμῆρτῶρειν, ὅσοι τῶ ποιητῶ Ηρακλῆίδα, ἔ Θησιίδα, καὶ τὰ τῶαυτα ποιήματα πεποιήσασιν οἴονται γῶ ἐπὶ εἷς ἢ ὅ Ηρακλῆς, ἓνα τὸν μῦθον εἶναι ὡξήκειν. ὅ δὲ Ομηρος, ὡς ὡξ καὶ τὰ ἄλλα δῆξφέρει, ἔ τῶτ' εἰκόσ καλῶς ἰδεῖν, ἢ τῶ δῆξφ τῶ γῆρι ἢ δῆξφ φύσιν. Οδύσεια γὰρ ποιῶν, ὅξ ἐποίησιν ἀπῶρυτα ὅσα αὐτῶ σιωέσκη. οἶσ

Οδυσ. τ.

αλκῆγῶα μῆρ ἐν τῶ * Γαρνασῶ, μα. νῶα δὲ ὡξασοιήσασα ἐν τῶ ἀγερμῶ. ὡν ὁσδὲν, τῶ τῶρου γῆρομῶου, αἰα γῆριον ἢ, ἢ εἰκόσ τῶ τῶρου γῆρεσται * ἀλλ' ἀ ὡξί μῶα ὡξίξιν, οἶα λῆξμῶ τῶ Οδύσεια, * σιωέσσησῶ. ὅμοίως δὲ καὶ τῶ Ιλιάδα.

δ. α. μα

δ. σιωέση σι.

Χρῆ ὅξ κατὰ ὡξ ἐν τῶ αἰα γῆρι μῆρητῶ καὶ ἢ μία μῆρησις ἓνός ἔστιν, οὕτω καὶ τὸν μῦθον, ἐπὶ ὡξίξως μῆρησις ἔστι, μῶα τῶ εἶναι, καὶ τῶ τῶ αἰα γῆρι σιωέσῶ γῶ τῶ ὡξ γῆρι ὡξίξως, ὡς τῶ μετατῶ τῶ μῶου ἢ ὡξίξως, ἢ ἀφῶρουμῶου, δῆξφῶρου καὶ κινῶσῶ τῶ ὅξον. ὅ γῶ ὡξσῶν ἢ

δ. μῆρ πῶ εἶν ὅξ πῶ αἰα γῆρι ὡξίξως δὲ μῶοι δῆσ ὅξον

μῶ ὡξσῶν, * μῆρ πῶ εἶν ὅξ πῶ αἰα γῆρι, ὁσδὲ μῶοιον τῶ τῶ ἔστι.

Fabula autem est vna, non vt aliqui putant, si circa vnum sit. Multa enim, & infinita genere contingunt, ex quibus nonnullis nihil est vnum. sed & actiones vnus multae sunt, ex quibus nulla actio est vna. Quare omnes videntur peccare, quicumque ex poetis Herculeidem, Theseidem, & talia poemata fecerunt: putant enim, quoniam vnus erat Hercules, vnam etiam fabulam conuenire. At Homerus, vt & in aliis excellit, sic etiam hoc videtur pulchrè vidisse, siue propter artem, siue propter naturam: Odysseam enim faciens, non descripsit omnia, quaecumque ipsi contigerunt: vt eum accepisse vulnus in Parnasso, & simulasse insaniam in coitione exercitus; ex quibus non erat necessarium, altero facto, alterum factum esse, sed circa vnam actionem, qualem dicimus esse Odysseam, inuasit similiter & Iliadem. Oportet igitur, vt in aliis imitatricibus vna imitatio vnus est, sic & fabulam, quoniam actionis imitatio est, & vnus esse, & huius totius, & partes constare rerum sic, vt transposita aliqua aut ablata, diuersum reddatur & moueatur totum: quod enim, cum adest, aut non adest, nihil facit, quod appareat, id nec pars quidem est.

B

C

D

ΚΕΦΑΛ. θ'.

CAPVT IX.

Τί τῶ ποιητῶ ἔργον, καὶ πῶ δῆξφέρει ὁ ποιητῶ τῶ ἰσορικοῦ.

Quarta proprietas fabulae. Item quinta & sexta.

δ. μῆρ πῶ εἶν ὅξ πῶ αἰα γῆρι ὡξίξως δὲ μῶοι δῆσ ὅξον

Φανερόν δὲ ἐκ τῶ εἰρημῶων, καὶ ὅ πῶ οὐ τῶ γῆρομῶα λέγειν, τῶ ποιητῶ ἔργον ἔστιν, ἀλλ' οἶα ἀπῶ γῆρομῶ, καὶ τῶ δυνάτῶ κατὰ τὸ εἶκόσ, ἢ τῶ αἰα γῆριον. ὅ γῶ ἰσορικοῦ ἔσῶ ποιητῶ, οὐ τῶ ἢ ἐμῶα λέγειν ἢ ἀμῶρα δῆξφῶρουσιν. εἶν γῶ αἰα γῆρομῶου εἰς μῶρα ἢ τῶα, καὶ ὁσδὲν ἢ τῶ αἰα γῆρι ἰσορικοῦ ἢ αἰα γῆρι μῶου, ἢ αἰα γῆρι μῶου. ἀλλὰ * ὡξ τῶ δῆξφέρει, τῶ τῶ μῶ τῶ γῆρομῶα λέγειν, τὸν δὲ οἶα ἀπῶ γῆρομῶ. δῆξ ἔ φῶλοσφῶ τῶ καὶ ἀπῶ αἰα γῆρι πῶ ἰσορικοῦ ἔστιν.

δ. τῶ πῶ εἶν ὅξ πῶ αἰα γῆρι ὡξίξως δὲ μῶοι δῆσ ὅξον

Manifestum autem est ex iis quae dicta sunt, non esse poetarum munus facta dicere, sed qualia fieri debent, & quae fieri possunt, secundum verisimile, vel necessarium. Nam historicus, & poeta, non eo quod aut cum metro dicant, aut sine metro, inter se differunt: liceret enim, quae Herodoti, in metris ponere, & nihilo minus esset historia quaedam cum metro, quam sine metris: sed in hoc est differentia, quod vnus quidem facta dicit, alter vero qualia fieri debent. Quamobrem & res magis philosophica, & melior poësis est, quam historia.

Nā poësis magis vniuersalia, historia singularia dicit. Est autem vniuersale, cūm exponitur, quemadmodum tali talia contingat dicere aut facere secundū verisimile aut necessarium, id quod spectat poësis, nomina imponens. Singulare verò, quid Alcibiades fecerit, aut passus sit. Ac in Comœdia quidem iam hoc manifestum est. Nam cūm constituerint fabulam per verisimilia, sic quælibet nomina imponunt, & non vt Iambici circa aliquem singularem faciunt. In Tragœdia autem factis nominibus hærent. Causa verò est, quod persuasibile est possibile. Ac non facta quidem non credimus esse possible. Facta verò manifestum est possibile esse, non enim facta essent, si impossibilia essent. Nec tamen non in aliquibus Tragœdiis, vnum aut duo sunt ex notis nominibus, alia verò ficta. In quibusdam autem nullum, vt in Agathonis flore, similiter enim in hoc & res, & nomina ficta sunt: & nihilominus delectat. Quare non omnino querendum est vt traditis fabulis, in quibus Tragœdiæ versantur, hæreamus. nam est ridiculum hoc querere: quoniam & nota paucis nota sunt, & tamen delectant omnes. Manifestum igitur ex his, poëtam esse oportere magis fabularum effectorem quàm metrorum, quatenus poëta secundū imitationem est: imitatur autem actiones. Quamuis igitur contigerit facta pangere, nihilominus poëta est. Factorum enim nonnulla nihil prohibet talia esse, qualia verisimile est fieri, & possible esse, secundū quod ille ipsorum poëta est. Simplicium autem fabularum & actionum Episodice sunt pessimæ. Dico Episodicam fabulam, in qua Episodia post altera esse neque verisimile, neque necesse est. Ac tales efficiuntur à malis quidem poëtis, propter ipsos: à bonis verò, propter histriones. Certamina enim facientes, & supra facultatem fabulam extendentes, distorquere sæpenuero coguntur, quod ex ordine est. Quoniam autem non solum est perfectæ actionis imitatio, sed etiam terribilium, & miserabilium, atque hæc sunt maximè talia, & magis, cūm fiant præter opinionem inter se: nam admirabile sic habebunt magis, quàm si à casu, & fortuna: quoniam & eorum quæ à fortuna sunt, hæc maximè admirabilia videntur, quæcunque tanquam ex industria apparent facta fuisse; sicuti statua Mityi Argis interfecit cum qui fuit causa interitus Mityi, cūm in eius caput incidisset, dum ipse spectaret;

A ἡ μὲν γὰρ ποίησις μᾶλλον ἐὰν καθόλου· ἢ ἐξ ἰσορίας τὰ καθ' ἑκάστην λέγει· ἐστὶ δὲ καθόλου μὲν, τὰς ποίησας ποί' ἀτ' αὖ συμβαίνει λέγειν, ἢ πρὸς τὴν εἰκόσ, ἢ τὸ ἀνάγκη, οὐ σοχάζεσθαι ποίησις ὀνόματα ἐπιτηδεύουσι· τὰ δὲ καθ' ἑκάστην, πρὸς Ἀλκιβιάδης ἐπὶ πρὸς ἑξεν, ἢ πρὸς ἑξεν. ἐπὶ μὲν οὖν τῆς κωμωδίας ἡδὴ τὸ δῆλον γέγονεν. συνησθησὶς γὰρ τὸν μῦθον ἀφ' ἑξεν εἰκότων, οὕτω τὰ τυχόντα ὀνόματα * ἐπι-
 B ἡ γὰρ οὐχ ὡς οἱ ἰαμβοποιοὶ πρὸς τῶν καθ' ἑκάστην ποιούσιν. ἐπὶ δὲ τῆς τραγωδίας τῶν ἡμομένων ὀνομάται ἀτέχονται. αἱμοὶ δὲ, ὅτι πιθανόν ἐστὶ τὸ διωκτὸν. τὰ μὲν οὖν μὴ ἡμόμορα, οὐπω πιεσόμενοι εἰς διωκτὰ· τὰ δὲ γενόμενα, φανερόν ἐστὶ διωκτὰ· οὐ γὰρ ἄλλο ἐξήμετο εἰ μὴ ἀδιώκτα. ἔ μὲν ἀλλὰ ἐν ταῖς τραγωδίαις, * εἰσὶ μὲν ἐν ἡ δύο τῶν ἡνωμένων ἐ-
 C ἐν τούτῳ τὰ τε πρὸς τὰ καὶ τὰ ὀνόματα πεποιήσθαι, ἐοικέν ἡ τὸν διφραίνει. ὡς ἔ πρὸς τῶν εἰς ζητητέον, τῶν πρὸς ἀδεδομένων μύθων, πρὸς οἱς αἱ τραγωδία εἰσὶν, ἀπὸ τῆς εἰς γὰρ γελοῖον τὸ ζήτην, ἐπεὶ ἐ τὰ ἡνωμένα ὀλίγησις ἡνωμένα ἐστὶν, ἀλλ' ὅμως διφραίνει πρὸς τῶν δῆλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι τὸν ποιητῶν μᾶλλον τῶν μύθων εἰς δὲ ποιητῶν, ἢ τῶν μέτρων, ὅσα ποιητῆς εἰς τῶν μίμησιν ἐστὶ· μίμησιν δὲ τὰς πρὸς
 D ζεις. καὶ ἄρα συμβῆ ἡμομόρα ποιῆν, οὐτὲν ἡ τὸν ποιητῆς ἐστὶ. τῶν γὰρ ἡμομένων, ἐνια ἔδεν κωλύει τριαῦτα εἰς, οἷα αἱ εἰκόσ ἡρέσθαι ἐ διωκτὰ ἡρέσθαι, καθ' ὅ ἐκείνος αὐτῶν ποιητῆς ἐστὶ. * τῶν δὲ ἀπὸ μύθων ἐ πρὸς ἑξεν, αἱ ἐπεισο-
 E διώδεις εἰσὶ χεῖρισται. λέγω δὲ ἐπεισοδιώδη πρὸς τῶν μῦθον, ἐπὶ τὰ ἐπεισοδία μετ' ἀλλήλα οὐτ' εἰκόσ, οὐτ' ἀνάγκη εἰς. τριαῦτα δὲ ποιούσθαι, ἡπο μὲν τῶν φάσεων ποιητῶν, δι' αὐτοῖς ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν, εἰς τοῖς ἡποκεῖται. ἀγωνισματα γὰρ ποιούτες, ἐ πρὸς τῶν διώκτων παρὰ πρὸς μύθων, πολλάκις εἰς ἀπὸ ἀπὸ καζοῖσται τὸ ἐφεξῆς. ἐπεὶ δὲ ἔ μόνον τελείας ἐστὶ πρὸς ἑξεν ἢ μίμησις, ἀλλὰ ἐ φεβεράν ἐ ἐλεφάν. ταῦτα ἢ γὰρ μάλιστα ποιούσθαι, ἐ μελλοῖσται ἡρήσθαι πρὸς τῶν δόξαι δι' ἀπὸ τῶν γὰρ θαυμασόν ἔ τως ἔξ εἰ μᾶλλον ἢ εἰ ἀπὸ τῶν αὐτομάτου ἐ τῆς τύχης· ἐπεὶ ἐ τῶν ἀπὸ τύχης ταῦτα θαυμασιώτατα δοκεῖ, ὅσα ὡς οἱ ἐπὶ τῆς φαινεσται γεγονέναι. οἷς, ὅ ἀπὸ τῶν Μίτυος ἐν Ἀργεὶ ἀπέκτεινε τὸν αἱμόν τῶν θανάτου τῶν Μίτυι, ἡπορωπὶ ἐμπεσάν.

κ. ἰσπε-
ἡαν-
οπαίτ

κ. ἐπίαις

Fort. αἱ
πλῆς δ' ἡ
μῶν. ait
Castelu.

εοικε γαρ ταυτα οσα εικη γινεσθαι. ωστε
αιδγχη τρις τριου(εις εϊ) καλλιοις μυθοις.

A videntur enim talia non temere facta esse: idcirco necesse est, tales fabulas pulchrior- res esse.

Κ Ε Φ Α Λ. ι.

CAPVT X.

Ου τω μύθων οι μη απλοι, οι δε πεπλε-
γμενοι.

Septima & octaua proprietates fabula.

Sophoc.
Oed.
Tyraño.

ΕΙΣΙ δε τω μύθων οι μη απλοι, οι ο
πεπλεγμενοι. και γδ αι παρξεις, ων
μιμησις οι μοθοι εισιν, παρξοισιν διθις
ουσαι τριαυτα. λεγω δε απλιω μη παρξ-
ξιν, ης ημοιηης, ωσπαρ ωρισαι, σινεχοις ε
μιας, αυτου παειπετεια η αιαγνωρισμοδ η με-
ταβασις γδ. πεπλεγμενω δε, δε ης μετα
αιαγνωρισμοδ, η παειπετεια, η αμφοιν, λι
μεταβασις εστι. ταυτα δε δει γινεσθαι δε αυ-
της της συστασιως τη μυθου, ωστε εκ τω
παρξηγημηδρων συμβαινειν, η δε αιδγχης,
η κτ' εοικος γινεσθαι ταυτα. Αφ φερει γαρ
πολυ γινεσθαι ταδε αφ ταδε, η μτ' ταδε.

B A C fabularum alia simplices sunt, alia
implexa. Etenim actiones, quarum
imitationes fabulae sunt, ne aliud quera-
mus, sunt tales. Appello simplicem
actionem, qua facta, ut definitum est,
continua, & vna, transitus fit sine peri-
petia, vel agnitione. Implexa est, ex
qua cum agnitione, aut peripetia, aut
ambabus transitus fit. Hae autem oportet
fieri ex ipsa constitutione fabulae, ut
ex antea actis, aut ex necessitate, aut se-
cundum verisimile, hae fieri contingat.
Differt enim multum, utrum hae propter
haec, an post haec fiant.

Κ Ε Φ Α Λ. ια.

CAPVT XI.

Περει παειπετεια και αιαγνωρισιως,
ε παθοις.

De peripetia & agnitione.

ΕΣΤΙ δε παειπετεια μη λι εις το εν-
αυθιον τω παρξηγημηδρων μεταβολη,
καθαπα ειρησαι. ε τω δε, ωσπαρ λεγωμεν,
κτ' εοικος, η αιαγνωριον. ωσπαρ εν οιδι-
ποδι ελθων ωσ διφραων τον Οιδιποω, και
απαλαξων τη παρξε τιω μητερα φοβου,
δηλωσας οσλις λι, τρωδρυτιον εποιησε. και
εν τω Λυγχει, ο μη αγρομοδ ωσ απ-
θανουμοδ, ο δε Δασαοδ ακολουθων ωσ α-
ποκτειων τον μη σιωεβη εκ τω πεπαρ-
γμενων απθανειν, τον δε σωθιωαι αιαγνω-
ρισις εστιν, ωσπαρ ε ποιωομα σημεει, δε
αγνωριασ εις γνωσιν μεταβολη, η εις φιλιασ,
η εθρασ τω παρξε βιτυχιδω η δεστυχιδω ω-
ρισμενων. καλλιση δε αιαγνωρισις, οττω
αμα παειπετεια γινονται, * ωσ εχει εν τω
Οιδιποδι. εισι μη ουω ε αλγαι αιαγνωρι-
σις. ε γδ παρξε αφυχα, ε πα τυχοντα εστιν
οτι, ωσπαρ ειρησαι, συμβαινει. ε ετ' πε-
παρξηγεις, η μη πεπαρξηγω, εστιν αιαγνω-
ρισια. αλλ η μα' ια τη μυθου, ε ο μελισα
της παρξεισις, λι ειρημη εστιν. λι γδ τριαυτη
δραγνωρισις ε παειπετεια, η ηγεον εξει, η φοβοσ

D E Se verò peripetia in contrarium eo-
rum quae aguntur, mutatio, ut di-
ctum est. Atque hoc, ut dicimus, se-
cundum verisimile, aut necessarium. Ut
in Oedipode, cum venisset nuntius, tan-
quam læticiam allaturus Oedipodi, cum-
que metu liberaturus aduersus matrem,
ut aperuit, quisnam esset, contrarium
fecit. Et in Lynceo, cum ipse quidem
duceretur, ut moriturus, Danaus verò
persequeretur, ut interfectorus, hunc qui-
dem contigit ex rebus gestis mori, illum
verò seruari. Agnitio autem est, ut etiam
nomen significat, ex ignoratione in cogni-
tionem mutatio, aut ad amicitiam aut ini-
micitiam eorum qui ad prosperam fortun-
am vel aduersam definiti sunt. Ac pul-
cherrima agnitio est, cum simul peripetiae
fiunt, ut se habet in Oedipode. Ac sunt
quidem etiam aliae cognitiones. Etenim
ad inanimata pertinet agnitio, & ad
quaeunque, ut dictum est, à fortuna
aliquando esse contingit. Et si fecit ali-
quis, aut non fecit, licet agnoscere. Sed
quae maximè pertinet ad fabulam, &
quae maximè ad actionem, est ea quae di-
cta est. Talis enim agnitio & peripetia
aut misericordiam habebit, aut metum:
qualium

κ. ε. ε. χ. ι.
ει πα Οιδι-
ποδι.

qualium actionum Tragedia imitatio supponitur. praeterea vero & aduersa fortuna uti, & prospera in talibus contingit. Iam quoniam agnitio quorundam est agnitio, alia quidem sunt alterius ad alterum solum: cum fuerit manifestus alter, quis sit: aliquando vero ambos oportet agnoscere, ut Iphigenia ab Oreste agnita est ex missione epistolae: illi autem erga Iphigeniam alia opus fuit agnitione. ac dux quidem fabulae partes circa haec sunt, peripetia, & agnitio. Tertia vero est passio. Atque ex his peripetia & agnitio expositae sunt. Passio vero est actio habens vim interimendi, aut graues dolores afferendi, ut quae in aperto sunt mortes, & ciulationes, & vulnerationes, & quaecumque talia.

A *είων περιζέων λί τραγωδία μίμησις ὑπὸ κείῳ. ἐπὶ δὲ τὸ ἀτυχεῖν καὶ τὸ εὐτυχεῖν ὅτι τῶν τοιούτων συμβήσεται. * ὅτι ἡ ἀναγνώσις, πῶν ἔστιν ἀναγνώσις. ἐπὶ δὲ ἀναγνώσις, αἱ μὲν εἰσι πατέρου πρὸς τὸν ἕτερον μόνον, * ὅτι δὴ ἢ δὴλος ἕτερος ἴσιν. ὅτε δὲ ἀμφοτέρωθεν δει ἀναγνώσις ὅτι, ἢ μὲν Ἰφιγένεια τὰ Ὀρέστη ἀεγνώσθη ἐκ τῆς πέμψεως τῆς ὅπισθολῆς. ἐκείῳ δὲ πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν ἄλλης ἔδει ἀναγνώσις. Δύο μὲν αὖ τῶ μύθου μέρη πρὸς ταῦτ' ἔστι, περὶπέτεια καὶ ἀναγνώσις. τρίτη δὲ, πάθος. τούτων δὲ περὶπέτεια μὲν τὸ ἀναγνώσις εἶρηται. πάθος δὲ ἔστι περιζέσις φαρμακική ἢ ὀδυνηρά. ὅτι, οἱ τε ἐν τῶ φλεγμαθάνῳ, καὶ αἱ περιωδωθῆσαι καὶ τρώσις, τὸ ὅσα τοιαῦτα.*

Victor, codd. ἐπιζήσῃ ἀναγνώσις πῶν ἔστι ἀναγνώσις, ἀναγνώσις αἱ μὲν εἰσι τῶν. π. γρ. ὅταν Eurip. Iphig. in Tauris.

CAPVT XII.

ΚΕΦΑΛ. β'.

De partibus quantitatis in fabula Tragica.

Iam partes Tragediae, quibus ut formis oportet uti, prius diximus. ac secundum quantitatem, & in quas ipsa diuiditur separatas, haec sunt, prologus, episodium, exodus, choricum, & huius quidem una pars, parodus: altera vero, stasimum. atque haec quidem communes omnium: propriae vero illae a scena, & commi. ac prologus est pars integra Tragediae ante chori parodum. Episodium pars integra Tragediae interiecta inter integros choricos cantus. Exodus pars integra Tragediae, post quam non est chori cantus. Chorici autem parodus prima dictio integri chori: stasimum vero cantus chori sine anapesto, & trocho. ac commus lamentatio communis chori, & a scena. ac partes quidem Tragediae, quibus oportet uti, prius dictae. ac secundum quantitatem, & in quas ipsa diuiditur separatas, haec sunt.

C *Τραγωδίας μέρη καὶ τὸ ποσόν.*
MΕΡΗ δὲ τραγωδίας οἷς μὲν ὡς εἶδεισι δεῖ χρῆσθαι πρῶτον εἰπομένῳ. κατὰ δὲ τὸ ποσόν τὸ εἰς αἰ ἀφαιρεῖται κατωρισμένα, ταῦτα ἔστι, πρὸ λόγος, ἐπεισοδῆρον, ἐξοδός, χορικόν. τὸ τούτου, τὸ μὲν πάροδος, τὸ δὲ εἰσιμῶν. κοινὰ μὲν αὖ αὖ ἀπὸ τῶν ταῦτα. Ἰδιὰ δὲ τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ κόμμοι. ἔστι δὲ πρὸ λόγος μὲν μέγος ὄλον τραγωδίας τὸ πρὸ χοροῦ πάροδου. ἐπεισοδῆρον δὲ, μέγος ὄλον τραγωδίας, τὸ μεταξὺ ὄλων χορικῶν μελῶν. ἐξοδός δὲ, μέγος ὄλον τραγωδίας, μὲν ὅσον ἔστι χοροῦ μέγος. χορικόν δὲ, πάροδος μὲν, ἢ πρῶτη λέξις ὄλου χοροῦ εἰσιμῶν δὲ, μέγος χοροῦ, τὸ ἀπὸ ἀναπαύσου καὶ ἔρχαίου. κόμμος δὲ, κοινὸς κοινός χοροῦ καὶ ἀπὸ σκηνῆς. μέρη μὲν αὖ τῶν τραγωδίας, * οἷς μὲν δεῖ χρῆσθαι, πρῶτον * εἰρησθαι. καὶ δὲ τὸ ποσόν τὸ εἰς αἰ ἀφαιρεῖται κατωρισμένα, ταῦτα ἔστιν.

Victor. οἷς μὲν ὡς εἶδεισι. καὶ εἰπαμένῳ.

CAPVT XIII.

ΚΕΦΑΛ. γ'.

De constitutione pulcherrima Tragediae.

Quae vero oportet spectare, & quae oportet cauere constituentes fabulas, Tom. IV.

ΩΝ δὲ δεῖ σοχάζεσθαι, καὶ αἰ δεῖ διλαβεῖσθαι στωισάντας τοῖς μύθοις, τὸ πότεν ἔσται τὸ τῆς τραγωδίας ἔργον.
ΩN δὲ δεῖ σοχάζεσθαι, καὶ αἰ δεῖ διλαβεῖσθαι στωισάντας τοῖς μύθοις, B

καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγωδίας ἔργον, ἔφε-
 ξης αὖ εἴη λεκτέον τοῖς νῦν εἰρηκτούοις. ἐπι-
 δὲ οὖν δεῖ πλεῖστον εἶναι τῆς καλλίστης τρα-
 γωδίας, μὴ ἀπλῶν, ἀλλὰ πεπλεγμένων, καὶ
 ταύτων φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν εἶναι μίμησιν,
 (τὸ γὰρ ἴδιον τῆς τριαύτης μιμήσεως ἔστι,)
 πρῶτον μὲν δὴ λῆθαι, ὅτι οὔτε τοῖς ὀπίκεικταις ἀν-
 δρας δεῖ μεταβάλλοντας φαίνεσθαι δὲ δὴ τυ-
 χίας εἰς δυστυχίας· οὐ γὰρ φοβερὸν, ὅτι ἐ-
 λεεινὸν τῆτο, ἀλλὰ μαρὸν ἔστι· οὔτε τοῖς με-
 τρητοῖς δὲ ἀτυχίας εἰς δυστυχίας· (ἀτραγω-
 δία γὰρ τῆτο ἔστι πρῶτον· οὐδὲν γὰρ ἔχει
 ὦν δεῖ· οὔτε γὰρ φιλανθρώπων, οὔτε ἐλεεινόν,
 οὔτε φοβερὸν ἔστι) οὐδὲ αὖ τὸν σφόδρα πο-
 νερόν, δὲ δυστυχίας εἰς δυστυχίαν μεταπίπ-
 τεῖν. τὸ μὲν γὰρ φιλανθρώπων ἔχει αὖ ἐπι-
 αὐτησύσασις, ἀλλ' οὔτε ἔλεον οὔτε φόβον· ὁ
 μὲν γὰρ αὖ τὸν ἀνάξιον ἔστι δυστυχίωται, ὁ
 δὲ αὖ τὸν ὁμοῖον· ἔλεος μὲν, αὖ τὸν ἀνά-
 ξιον φόβος δὲ αὖ τὸν ὁμοῖον· ὥστε οὔτε ἐλεει-
 νόν, οὔτε φοβερὸν * φαίνεσθαι τὸ συμβαῖνον.
 ὁ μεταξὺ ἄρα τούτων λοιπός· ἔστι δὲ τοιοῦτος,
 ὁ μήτε ἀρετῆ ἀφ' ἑαυτοῦ εἶναι διχασπῶν, μή-
 τε ἀφ' ἑαυτοῦ κακίας καὶ μετρητοῦ μεταβάλλων
 εἰς πλεῖστον δυστυχίας, ἀλλὰ δι' ἀμάρτια πῖνα
 τῆτο ἐν μεγάλῃ δόξῃ ὄντων καὶ δυστυχίας· οἷον,
 Οἰδίπυς εἶ Θυέστης, καὶ οἱ ἐκ τῆτο ποιούτων
 γυναικῶν ὀπίφθαι ἀνδρες· αἰάγκη ἄρα τὸν κα-
 λῶς ἔχοντα μῦθον ἀπολοῦν εἶναι μάλιστ' ἐν
 διπλοῦ, ὥστε πῖνες φασί, καὶ μεταβάλ-
 λειν οἷον εἰς δυστυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἀλλὰ
 ταύτων δὲ δυστυχίας εἰς δυστυχίας, μή
 ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ δι' ἀμάρτια μεγά-
 λην, ἢ οἷου εἶρησθαι, ἢ βελτίονος μάλιστ' ἢ
 χείροτος· σημεῖον δὲ καὶ τὸ γινόμενον *· πρῶ-
 τ' ἢ μὲν γὰρ οἱ ποιηταὶ τοῖς τυχόντας μῦθους ἀπη-
 εἶθον νῦν, αὖ ὀλίγας οἰκίας αἱ καλλι-
 σται τραγωδίας πῖνασθαι· οἷον αὖ Ἀλκμήωνα,
 εἶ Οἰδίπυ, εἶ Ορέστη, εἶ Μελέαργον, καὶ
 Θυέστη, καὶ Τηλέφον, εἶ ὅσοις ἄλλοις συμβέ-
 βηκεν ἢ παθεῖν δεινὰ, ἢ ποιῆσαι· ἢ μὲν οὖν καὶ τῆτο
 τέχνῃ καλλίστη τραγωδία, ἐκ ταύτης συστά-
 σις ἔστι· δὲ εἶ οἱ Εὐριπίδης ἔτελεσθαι τῆτο
 αὖ ἀμάρτιοισιν, εἶ τῆτο δράσθαι τῆτο τραγωδίας,
 εἶ πολλὰ αὖ εἰς δυστυχίαν τελευτῶσι· τῆτο
 γὰρ ἔστι, ὥστε εἶρησθαι, ὀρθόν· σημεῖον δὲ μέ-
 γιστον· ἔπι γὰρ τῆτο σκηναῶν καὶ τῆτο ἀγῶνων τρα-
 γικῶν αἱ ταύτων φαίνονται, αὖ καθ' ἑαυτῶσι.
 καὶ ὁ Εὐριπίδης, εἶ καὶ τῆτο ἄλλα μὴ ἐν οἰκονο-
 μεί, ἀλλὰ τραγικῶν τῆτο ποιητῶν φαίει).

γρ. ἔσται τ.

γρ. πρῶτον

A & unde erit Tragœdiæ opus, sequitur ut
 dicamus, post illa quæ adhuc dicta sunt.
 Quoniam igitur constitutionem pulcher-
 rimæ Tragœdiæ oportet esse non simpli-
 cem, sed nexam, eamque terribilium, &
 miserabilium imitationem: (hoc enim
 proprium huiusmodi est imitationis.) Pri-
 mum quidem manifestum est, neque æ-
 quos viros mutatos apparere oportere ex
 prospera fortuna in aduersam: id enim
 non est terribile, nec miserabile, sed sce-
 leratum: neque improbos ex infortunio
 in prosperam fortunam: id enim maximè
 omnium à Tragœdia alienum est, quia
 nihil habet eorum quæ oportet; neque
 enim gratum hominibus, neque misera-
 bile, neque terribile est: neque rursus val-
 de malum ex prospera fortuna in aduer-
 sam cadere: quod enim gratum est homi-
 nibus, id quidem habet talis constitutio,
 sed neque misericordiam habet, neque ti-
 morem: illa enim est circa eum qui indi-
 gnè aduersa fortuna utatur, hic verò circa
 similem: quare neque miserabile, neque
 terribile apparet, quod contingit. Reli-
 quus igitur est inter hos interiectus. Est
 autem talis, qui neque virtute præstat, &
 iustitia, neque propter vitium & prauita-
 tem mutatur in aduersam fortunam, sed
 propter errorem aliquem eorum qui sunt
 in magna existimatione, & fortunæ pro-
 speritate; cuiusmodi Oedipus, & Thy-
 stes, & qui ex talibus familiis illustres viri
 sunt. Necessè enim est egregiè se haben-
 tem fabulam esse magis simplicem, quàm
 duplicem, ut quidam dicunt: & mutari
 non in prosperam fortunam ex aduersa, sed
 contra ex prospera in aduersam, non pro-
 pter improbitatem, sed propter errorem
 magnum, aut talis personæ, qualis
 dictum est, aut melioris magis, quàm pe-
 ioris: signum autem est etiam id quod
 obseruatur. Nam antea quidem poëtæ
 quaslibet fabulas enumerabant: nunc ve-
 rò circa paucas domos pulcherrimæ com-
 ponuntur Tragœdiæ, ut circa Alc-
 mæonem, & Oedipum, & Orestem, &
 Meleagrum, & Thyestem, & Tele-
 phum, & quibuscumque aliis contigit
 aut atrociam pati, aut facere. Ac secun-
 dum artem quidem pulcherrima est
 Tragœdia ex hac constitutione. Qua-
 re & errant, qui accusant Euripidem
 in eadem re, quod hoc faciat in Tra-
 gœdiis: & multæ ipsius in aduersam
 fortunam terminent. Id enim rectum
 est, ut diximus. ac signum maximum
 est, quod in scenis & certaminibus ta-
 les maximè apparent Tragice, si rectè
 dirigantur: & Euripides quamuis a-
 lia non bene disponat, hac tamen in par-
 te inter poëtæ maximè apparet Tragicus.

B

C

D

E

Iam verò secunda constitutio est, quæ à quibusdam prima dicta est, eius fabulæ, quæ duplicem habet constitutionem, ut Odyssæa: & desinit ex contrarietate, melioribus & peioribus. Videtur autem esse prima propter theatrorum imbecillitatem. Nam poëtæ eam consequuntur, morem gerentes spectatores. Atque hæc ea non est quæ à Tragedia proficiscitur, voluptas, sed magis Comædiæ propria: in ea enim fabula si inimicissimi sint, ut Orestes, & Ægisthus, amici tandem facti exeunt: & nullus per alterum moritur.

A δούτερον δὲ, ἢ πρῶτῃ λεγόμενῃ ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν, ὅτι οὐσίας, ἢ διὰ τὴν τε πλὴν οὐσίας ἐχούσα, κατὰ τὴν ἠοδίαν, καὶ τελευτῶν (ὅτι δὲ ἐπιπέρας τῆς βελήσοι καὶ χείροσι δοκεῖ δὲ εἶ) πρῶτῃ δὲ πλὴν τῆς κατὰ τῶν ἀδελφῶν ἀποδοῦσαι. ἀποδοῦσαι γὰρ οἱ ποιῶντες κατὰ τὴν πλὴν ποιῶντες τῆς θεατῆς. ἐστὶ δὲ οὐχ αὐτὴ ἀπὸ τραγωδίας ἠδονῆ, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς κωμῶδης οἰκεία. ἐκεῖ γὰρ, ἀπὸ οἱ ἐχθροὶ ὄντι ἐν τῷ μῦθῳ, οἱ Ορέστῆς ἔκ Αἰγίσθου, φίλοι γὰρ ἄλλοι ἐπὶ τελευτῆς δὲ ἐρχομένη, ἔκ ἀποδυνήσοι ὁμοίως ὑπὸ ὁμοίως.

CAPVT XIV.

Κ Ε Φ Α Λ. ιδ.

Terribile & miserabile quomodo parentur.

Τὸ φοβερὸν καὶ ἐλεεινὸν πῶς ποιεῖται σκευάζεται.

AC licet quidem terribile & miserabile ex apparatu fieri: licet verò etiam ex ipsa constitutione id quod prius est, & poëtæ melioris. oportet enim etiam sine visu fabulam sic constitutam esse, ut audiens res, quæ fiunt, & horreat, & misereatur, ex iis quæ contingunt: in quas perturbationes cadet ille, qui Oedipodis fabulam audiat. Efficere autem hoc per apparatus, est magis artificii expertus, & sumptus requirit. Atque qui non solum terribile propter apparatus, sed monstruosum efficiunt, nihil commune habeat cum Tragedia. Non enim omnem à Tragedia oportet voluptatem querere, sed propriam. Quoniam verò ex misericordia & metu per imitationem poëtam efficere oportet voluptatem: id in rebus efficiendum esse, manifestum est. Qualia igitur atrocita, aut qualia miserabilia appareant, ex iis assumamus, quæ contingunt. Necessè autem est, aut amicorum esse inter se tales actiones, aut inimicorum, aut neutrorum. Quod si inimicus inimicum occiderit, nihil miserabile, neque dum facit, neque dum facturum est, monstrat, præterquam in illa ipsa perturbatione. Neque qui se neutro modo habent. Quando autem in amicitia sunt perturbationes, ut si frater fratrem, aut filius patrem, aut mater filium, aut filius matrem occiderit, aut occisurus fuerit, aut tale aliquid aliud faciat: hæc querere oportet. ac receptas quidem fabulas solvere non licet. dico autem, ut Clytæmnestram occisam ab Oreste, & Eriphylen ab Alcæone. Ipsum verò inuenire; ac traditis rectè uti oportet. Idque quod dicimus, se rectè habere, apertius exponamus.

EΣΤΙ μὲν οὖν τὸ φοβερὸν καὶ ἐλεεινὸν ἐκ τῆς ὀψέως γίνεσθαι. ἐστὶ δὲ ἔξ αὐτῆς τῆς συστάσεως τῆς πραγμάτων, ὅπως ὅτι πρῶτον ἔκ ποιητῆ ἀμείνοτος. δεῖ γὰρ ἔκ αὐτῆς ὄραν οὕτω σιωπῆσαν τὸν μῦθον, ὥστε τὸν ἀκούοντα τὰς πράξεις γινόμενα ἔκ φεῖσθαι ἔκ ἐλεεῖν ἐκ τῆς συμβαινόντων. ἀπὸ αὐτῶν πάσῃ τῆς ἀκούων τὸν τῶ Οἰδίποδος μῦθον. ὅ δὲ δὲ τῆς ὀψέως τῶ ποιεῖται σκευάζειν ἀτεχνότερον, ἔκ χρησίας δεόμενον ὅτιν. οἱ δὲ μὴ τὸ φοβερὸν δὲ τῆς ὀψέως, ἀλλὰ τὸ τερατώδες μόνον ποιεῖται σκευάζοντες, οὐδὲν τραγωδία κοινωνοῦσιν. οὐ γὰρ πᾶσῃ δεῖ ζητεῖν ἠδονὴν ἀπὸ τραγωδίας, ἀλλὰ τῆς οἰκείας. ἐπεὶ δὲ πλὴν ἀπὸ ἐλέους καὶ φόβου δὲ μιμήσεως δὲ ἠδονὴν ποιεῖται σκευάζειν τὸν ποιητὴν, φανερόν ὡς τῶ ἐκ τῆς πράξεσιν ἐμποητέον. ποῖα οὖν δεῖ, ἢ ποῖα οἰκεία φαίνε τῆς συμπλοκῶν, λέγειν μὲν ἀνάγκη, ἢ φίλων εἶ) πρὸς ἀλλήλους τὰς ποιεῖται πράξεις, ἢ ἐχθρῶν, ἢ μηδετέρων. ἀλλὰ μὲν ἐχθρὸς ἐχθρὸν ἀποκτείνει, οὐδὲν ἐλεεινὸν ἔκ ποιῶν, ἔκτε μὲν δὲ δεικνύσι, πλὴν κατὰ αὐτὸ τὸ πάθος, ὅτι αὐτῶν μὲν ἐτέρως ἔχοντες. ὅταν δὲ ἐκ τῆς φίλων εἶ) τῶ τῶ εἶ) εἰ ἀδελφὸς ἀδελφόν, ἢ υἱὸς πατέρα, ἢ μήτηρ υἱόν, ἢ υἱὸς μητέρα ἀποκτείνει, ἢ μέλλῃ, ἢ τριούτων ἢ ἀλλοῦ δρᾶ, τῶτα ζητητέον. τοῖς μὲν δὲ πρὸς ἀλλήλους μύθος λέγειν οὐκ ἐστὶ λέγειν ἢ οἱ τῶ Κλυταιμνήστῃ ἀποθανοῦσιν ὑπὸ ὅ Ορέστου, ἔκ τῆς Εριφύλλῃ ὑπὸ ὅ Αλκμαίωνος. αὐτὸν ἢ διεκτείνει δὲ, καὶ τοῖς ποιεῖται δεδομένοις χρῆσθαι καλῶς. ὅ δὲ καλῶς ἢ λέγειν μὲν, εἶπω μὲν τῶ φέρεται.

ἔστι μὲν γὰρ οὕτω γίνεσθαι πῶς ᾤξιν, ὡς ἂν οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότες ἔ γνώσκοντες· καὶ ἂν ἔ Εὐριπίδης ἐποίησεν ἀποκτείνουσαν τοὺς παῖδας πῶς Μήδειαν. ἔστι δὲ ᾤξιν μὲν, ἀγνοοῦντες δὲ ᾤξιν τὸ δεινόν, εἴη ὕπερον ἀναγνωρίσαι πῶς φιλίας, ὡς ἂν ὁ Σοφοκλέους Οἰδίπους. τῶν μὲν οὖν ἔξω τῶν δράματων. ἐν δὲ αὐτῇ τῇ τραγωδίᾳ, οἷον ὁ Ἀλκμήων ὁ Ἀσπυδάματος, ἢ ὁ Τηλέγονος ὁ ἐν τῇ τραυματίᾳ Οδυσεὺς. ἐπὶ δὲ τείρον ᾤξιν τῶν αὐτῶν, τὸν μέλλοντα ποιῆναι τῶν ἀνηκέστων δι' ἀγνοίας, ἀναγνωρίσαι πρὶν ποιῆσαι, ἔ παρὰ τῶντα οὐκ ἔστιν ἄλλως. ἢ γὰρ ᾤξιν ἀνάγκη, ἢ μὴ. ἔ εἰδότες, ἢ μὴ εἰδότες. πύτων δὲ τὸ μὲν γνώσκοντα μελλῆσαι, ἔ μὴ ᾤξιν, χίριον. τὸ, τε γὰρ μίαν ἔχει, καὶ οὐ τραγικόν. ἀπαρὲς γὰρ δὲ ἂν ᾤξιν ποιῆ ὁμοίως, εἴ μὴ ὀλιγάκις. οἷον ἐν Ἀντιγόῃ τὸν Κρέοντα ὁ Αἰμων. τὸ γὰρ ᾤξιν, δὲ ὑπερον. βέλτιον δὲ τὸ ἀγνοοῦντα μὲν ᾤξιν, ᾤξιν δὲ ἀναγνωρίσαι. τὸ, τε γὰρ μίαν οὐ παρῶσι, καὶ ἢ ἀναγνωρίσαι οὐκ ἀποκτείνουσαν. καὶ ἢ τὸ τελευτῶν. λέγω δὲ, οἷον ἐν τῇ Κρεσφόντῃ ἢ Μερόπῃ μέλλει τὸν υἱὸν ἀποκτείνειν, ἀποκτείνει δὲ οὐ, ἀλλ' ἀναγνωρίσαι. ἔ ἐν τῇ Ἰφιγένειᾳ ἢ ἀδελφῇ τὸν ἀδελφόν. ἔ ἐν τῇ Ἑλλῃ ὁ υἱὸς πῶς μητέρα οὐκ ἐδίδουσαν μέλλων, ἀναγνωρίσαι.

*γρ. ἔξω τῶν εἰσεν. * ἀπὸ τῶν, ὡς παλαιὸν εἴρηται, οὐ καὶ πολλὰ γὰρ αἱ τραγωδία εἰσι. ζητουῦντες γὰρ οὐκ ἀπὸ τέχνης, ἀλλ' ἀπὸ τύχης, ὅτι οἱ τριούτοι ᾤξιν ἀποκτείνουσαν ἐν τοῖς μύθοις. ἀναγνωρίσαι οὖν ὅτι τῶν τῶν οἰκίας ἀποκτείνουσαν, ὅσας τὰ τοιαῦτα συμβέβηκε πάτη. καὶ μὲν οὖν τῆς τῶν τραγμάτων συστάσεως, * καὶ ποίους ἵνας*

γρ. ἐπίοις ἔξω τῶν εἰσι δὲ τοῖς μύθοις, εἴρηται ἱκανῶς.

A Licet enim sic actionem fieri, ut antiqui faciebant; ut eam praestarent scientes, & cognoscentes, quemadmodum occidentem filium Medeam Euripides fecit. At licet agere ita, ut ignorantes rem agant atrocem, postea vero amicitiam agnoscant, ut Sophoclis Oedipus. Atque hoc quidem extra actionem. In ipsa vero Tragedia, ut Alcmæon Astydamantis, vel Telegonus in vulnerato Ulyssæ. Præterea tertium est, cum quis aliquid lævi propter ignorantiam facturus erat, & priusquam faceret, agnouit. Et præter hæc aliter non licet. Aut enim facere necesse est, aut non: & scientes, aut non scientes. Horum autem pessimum est, cum quis facturus fuit, & non fecit. sceleratum enim habet, & non Tragicum; nam sine affectu est. Quare nemo facit similiter, nisi raro, ut in Antigona Creontem Æmon. Nam fecisse secundum est. Ac melius est ignorantem quidem fecisse, cum autem fecerit, agnouisse: sceleratum enim non adest, & agnitio stuporem gignit. Optimum verò est postremum. Dico autem, ut in Cresphonte Merope interfectura quidem filium erat, sed cum agnouisset, non interfecit. Et in Iphigenia soror fratrem. Et in Helle filius matrem dediturus agnouit. Quapropter quod pridem dictum est, non circa multas sunt Tragediarum familias. Quærentes enim non ab arte sed à fortuna, huiusmodi fabularum confectio-nem inuenerunt. Itaque ad has domos coguntur occurrere, quibuscumque tales contigerunt perturbationes. Ac de rerum constitutione, & quales fabulas esse oporteat, satis dictum est.

CAPVT XV.

Κ Ε Φ Α Λ. Ι Ε.

E De moribus Tragica persona. De solutionibus fabularum. De spectanda morum pulchritudine. De iis que sub sensum cadunt.

Ὡς ἐπὶ λέγειται δὲ καὶ τὰ ἡγή.

Περὶ δὲ τῶν ἡγῶν, τέσσαρα ἔστιν ὧν δεῖ ἐπὶ λέγειται. ἔν μὲν ἔ παρῶτον, ὅπως χρῆσαι ἢ. ἔξω δὲ ἡγῶν μὲν, εἰαί, ὡς ἂν ἐλέγηται, ποιῆ φασιναὶ ὁ λόγος, ἢ ἢ ᾤξιν ᾤξιν ᾤξιν ᾤξιν ᾤξιν. φασιναὶ μὲν, εἰαί φασιναὶ.

CÆterum de moribus, quatuor sūt quæ spectare oportet. Vnum quidem, & primum, quomodo boni sint. Habebit autem mores, si, ut dictum est, oratio, aut actio manifestam efficiat prælectionem aliquam: malos quidem, si malam:

bonos verò , si bonam. Est verò hoc in vnoquoque genere. Etenim mulier est bona , & seruus , etiam si fortasse ex his illud quidem peius , hoc omnino malum est. Secundum est , quando sint conuenientes. Est enim virorum mos , sed non conueniens mulieri , fortem vel terribilem esse. Tertium , quando sint similes. hoc enim aliud est ab eo quod est bonos & conuenientes mores facere , vt dictum est. Quartum , quomodo æquales. Tametsi enim inæqualis quidam sit , qui præbet imitationem , & talibus moribus suppositus sit; tamen æqualiter inæqualem oportet esse. Est autem exemplum improborum morum , non ex necessitate , vt Menelaus in Oreste. Eius verò , quod non deceat , & non conueniat , tum lamentatio Vlyssis in Scylla , tum Menalippæ dictio. at inæqualium, in Aulide Iphigenia : nullam enim in partem similis est , dum orat , ei quæ apparet posteriùs. Oportet autem & in moribus , vt etiam in rerum constitutione , semper querere vel necessarium , vel verisimile: & hoc post hoc fieri vel ex necessitate, vel ex verisimilitudine. Apparet igitur & solutiones fabularum ex ipsa oportero fabula contingere , & non vt in Medea, à machina ; & in Iliade ea quæ sunt circa renaugationem. Sed machina vti opus est ad ea quæ sunt extra actionem, aut quæcunque antè facta sunt , quæ fieri non potest vt homo sciat , aut quæcumque postea , quæ egent prædictione , & nunciatione : omnia enim videre tribuimus diis. At sine ratione in rebus nihil esse oportet : sin minùs , id extra Tragediam sit , vt quæ sunt in Oedipode Sophoclis. Quoniam autem Tragedia est meliorum imitatio , oportet nos imitari bonos formarum fictores. Etenim illi , cùm tribuant propriam formam , faciendo similes , pulchriores fingunt. sic etiam oportet poëtam imitantem & iracundos & socordes , & alia talia habentes in moribus , cùm tales sint , probitatis facere exemplum , ac duritiæ , vt Achillum bonum etiam Homerus. Iam verò hæc oportet seruare, & ad hæc ea quæ sub sensum cadunt, consequentia poëticæ , præter illa quæ sunt ex necessitate. etenim secundum ipsa sæpenumero contingit peccare. Dictum autem est satis de ipsis in editis libris.

A χρῆσόν δὲ, ἐὰν χρῆσιν. ἔστι δὲ ἐν ἐκάστῳ γένει. καὶ γὰρ γυνὴ ὅτι χρῆσθι καὶ δούλος. καὶ τοὶ γείσως φύτων, τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δὲ ὅλας φασῶν ὅτι δούτερον δὲ, τὰ ἀρμόπιοντα. ἔστι γὰρ ἀδρῆσον μὲν τὸ ἦθος, ἀλλ' οὐχ ἀρμόπιον γυναιχί, τὸ ἀδρῆσαι ἢ δεινῶν εἶ). τείρον δὲ, τὸ ὀμοιον. τὸ γὰρ ἔτερον τῷ χρῆσόν τὸ ἦθος καὶ ἀρμόπιον ποιῆσαι, ὡς παρ' εἰρηται. τὸ ἀρμόπιον ὅ, τὸ ὀμαλόν. καὶ γὰρ ἀνώμαλός τις ἢ, ὁ πλὴν μίμησιν πρῆχων, καὶ τοιοῦτον ἦθος ὑποπτεῖς, ὀμοιος ὀμαλῶς ἀνώμαλον δὲ εἶ εἶ). ἔστι ὅ παρ' ἀδρῆσαι ποτείας μὲν ἦθος μὴ ἀναγκάσιον ὅ, ὁ Μενέλαος ἐν τῷ Ορέστη. τῷ δὲ ἀπαρποῦς τὸ μὴ ἀρμόπιοντος, ὁ, τε θρῆνος Οδύσεως ἐν τῇ Σκύλλῃ, καὶ ἢ τῆς * Μεγαλίππης ῥῆσις. τῷ δὲ ἀνώμαλον, ἢ ἐν Αὐλίδι Ιφιγένεια. οὐδὲν γὰρ εἰσικεν ἢ ἰκετθούσα τῇ ὑπεραχρῆ δὲ τὸ ἐν τοῖς ἦθεσι, ὡς παρ' ἐν τῇ τῷ παρ' ἀγμάτων συστάσι, ἀεὶ ζητεῖν, ἢ τὸ ἀναγκάσιον, ἢ τὸ εἰκόσ. ὡς τε τὸν τοιοῦτον τὰ τοιαῦτα λέγειν ἢ παρ' ἀπείν, ἢ ἀναγκάσιον, ἢ εἰκόσ. τὸ γὰρ μὲν τῷ γίνεσθαι, ἢ ἀναγκάσιον, ἢ εἰκόσ. φαιεθὲν οὐκ οὐκ ἐ τὰ λύσας τῷ μύθων δὲ αὐτῷ δὲ τῷ μύθου συμβαίνειν. τὸ μὴ ὡς παρ' ἐν τῇ Μηδείᾳ ἀπὸ μηχρῆς, καὶ ἐν τῇ Ιλιάδι τὰ παρ' ἐν τῷ ἀπὸ πρῆσι. ἀλλὰ μὴ μὴ χρῆσιον ἐπὶ τὰ ἔξω τῷ δράματι, ἢ ὅτι παρ' τῷ γέροντι, ἀ οὐχ οἶον τε ἀνδρῆσον εἰδέναι. ἢ ὅσα ὑπερον, ἀ δὲ τῷ παρ' ἀρβύσεως καὶ ἀγρῆσις. ἀπὸ τῷ γὰρ ἀπὸ δὲ μὲν τῷ θεοῖς ὀρεθῶν. ἀλῶρον ὅ μὴ δὲν εἶ) ἐν τοῖς παρ' ἀγμάσιν. εἶ ὅ μὴ, ἔξω τῆς τραγωδίας. οἶον, * τὰ ἐν τῷ

Μεγαλίππης

Victor. πῶ τῷ!

Victor. codd. πῶ τῷ. πούπις τας.

E Αχιλλῆα Αγάθων τὸ Ομηρος. ταῦτα δὲ δὲ ἀπαρτεῖν, τὸ παρ' ἐν τοῖς τῷ παρ' ἐν τῷ ἀναγκῆς ἀκολουθούσας ἀδρῆσις τῇ ποιητικῇ. καὶ γὰρ κατ' αὐτῷ ὅτι ἀμῶν τῷ μὲν πολλῶσις. εἰρηται δὲ παρ' αὐτῷ ἐν τοῖς ἐκ δὲ δὲ μὲν οἰς ἰσθμῶς.

ΚΕΦΑΛ. 5'

CAPVT XVI.

Αναγνωρίσεως Εἶδη.

De Agnitione.

Αναγνωρίσεις δὲ πρῶτον εἶναι, εἴρη) παρ-
 τερον. εἶδη δὲ ἀναγνωρίσεως παρ-
 τη μὲν, ἢ ἀτεχνοτάτη, καὶ ἢ πλείστοι χρο-
 νια δὲ ἀπορίας, ἢ ἀφ' σημείων. πρῶτων δὲ
 τὰ μὲν σύμφυτα. οἷον, λόγχην ἢ φορῶσι
 Γηρυεῖς. ἢ ἀστέρων, οἷοις ἐν τῷ Θυέστη Καρ-
 κίνος. τὰ δὲ, ὀπίκτητα καὶ τούτων, τὰ μὲν ἐν
 τῷ σώματι, οἷον οὐλαί. τὰ δὲ ἐκτὸς, τὰ περὶ
 δέσφια. καὶ οἷον ἐν τῇ Τυροῖ ἀφ' τῆς σκάφης.
 ἔστι δὲ ἐκ τούτων χροῖσται ἢ βελίον, ἢ χροῖσται.
 οἷον, Οδυσεὺς ἀφ' τῆς οὐλῆς ἄλλως ἀνεγνω-
 ρίαθη ὑπὸ τῆς Ἑφοῦ, καὶ ἄλλως ὑπὸ τῆς
 συβωτῆ. εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν πίστεως ἕνεκα ἀτεχ-
 νότεροι, καὶ αἱ τοιαῦτα πᾶσαι. αἱ δὲ ἐκ περὶ-
 τερίας, ὡς παρ' ἢ ἐν τοῖς Νίπτησι, βελίον. δού-
 τεροι δὲ αἱ πεπονημέναι ὑπὸ τῆς ποιητῆ. *
 δὲ ἐκ ἀτεχνοί. οἷον, Ορέστης ἐν τῇ Ἰφιθυείᾳ
 ἀνεγνώρισε τὸ ἀδελφίον, ἀναγνωρία δὲ ὑπὸ
 ἐκείνης. ἐκείνη μὲν γὰρ ἀφ' τῆς ὀπίσθη, ἐ-
 κείνος δὲ * ἀφ' σημείων. ταῦτα οὖν αὐτὸς λέ-
 γει ἀβουλεύσασθαι ποιητῆς, ἀλλ' οὐχ ὁ μῦθος. δι-
 ὅ ἐγγὺς τῆς εἰρημότητος ἀμνηστίας εἶναι. ὅτι γὰρ
 αὐτὸ ἐν τῷ Σοφοκλέους
 Τηρῆς ἢ τῆς κερκίδος Φωνῆ. τρίτη δὲ, ἢ ἀφ'
 μνήμης, * τὸ ἀναμνηστῆ ἰδόντα, ὡς παρ' οἱ ἐν
 Κυπρίοις * τοῖς Δικαιογύνοις ἰδὼν γὰρ πλὴν γρα-
 φίον, ἐκλαυσε. ἔν τῷ Ἀλκινόου ἀπολόγῳ.
 ἀκούων γὰρ τῆς κηραίου, καὶ μνηστῆς, ἐδά-
 κρυσεν. ὅθεν * ἀνεγνωρία δὲ. τέταρτη δὲ, ἢ ἐκ
 συλλογισμοῦ. οἷον ἐν * Χοηφόροις, ὅτι ὁμοίος
 τις ἐλήλυθεν. ὁμοίος δὲ οὐδεὶς, ἀλλ' ἢ Ορέ-
 στης. ἔσθ' ἀφ' ἐλήλυθεν. ἔν τῷ Πολυίδου τῆς Ἐ-
 φισοῦ παρ' τῆς Ἰφιθυείας ἡ. εἰκὸς γὰρ τὸν Ο-
 ρέστην συλλογίσασθαι, ὅτι ἢ τ' ἀδελφὴ ἐτύ-
 η, καὶ αὐτὰ συμβαίνει θυεσθαι. καὶ ἢ ἐν τῷ
 τῆς Θεοδέκτου Τυδεῖ, ὅτι ἐλθὼν ὡς θυρήθων
 ἦν, αὐτὸς ἀπόλλυσθαι καὶ ἢ ἐν τῷ * Φοινίσιν.
 ἰδούσασιν γὰρ τὸν ἥπον, σπινελογίσασθαι πλὴν εἰ-
 μνημῆν, ὅτι ἐν τούτῳ εἰμνηστο ἀποθανεῖν αὐ-
 τῆς. καὶ γὰρ ὅτι ἐτεροσθαι ἐν τούτῳ. ἔστι δὲ τις
 καὶ * σπινελος ἐκ τῆς συλλογισμοῦ τῆς θεά-
 τῆς. οἷον ἐν τῷ Οδυσεῖ παρ' ψευδαγγέλου. * ὅ
 μὲν γὰρ τὸ πτόξον ἐφη γνώσεσθαι ὅτι οὐχ ἔωραξε. ἔ-
 ὅ δὲ, ὡς δὲ ἐκείνη ἀναγνωριστοῦτος, ἀφ' τού-
 του ἐποίησε τῆς συλλογισμῶν. πᾶσων δὲ βελίση ἀναγνωρίσεως ἢ δὲ αὐτῶν τῶν παρ' ἑαυτῶν,

AC agnitio quid sit, dictum est prius.
 Species autem agnitionis prima est,
 quæ maximè expertis est artis, & qua plu-
 rimi videntur propter penuriam, quæ
 per signa fit: eaque partim innata: ut
 lanceam, quam Terrigenæ ferunt, aut
 stellas, quales in Thyeste dicit Carci-
 nus: partim adventitia, aut in corpore,
 ut cicatrices: aut extra, ut monilia, &
 ut in Tirone per scapham. Ac licet his
 vti vel melius, vel peius, ut Vlysses per
 cicatricem aliter agnitus est à nutrice,
 aliter à subulcis. Et sunt quidem quæ
 fidei causa adhibentur, magis artis ex-
 pertes, etiam huiusmodi omnes. Quæ
 verò ex peripetia, ut quæ in Niptris,
 meliores. Secundæ sunt, quæ à poëta fa-
 ctæ sunt. Itaque expertes artis: ut Ore-
 stes in Iphigenia agnuit sororem agni-
 tus ab ipsa. Hæc quidem agnita per epi-
 stolam: ille verò per signa. Ac ipse qui-
 dem dicit, quæ vult, poëta, sed non
 fabula. Quare à dicto peccato, non lon-
 gè abest, (licebat enim quædam inter-
 ponere,) etiam in Sophoclis Tereo ra-
 dii vox. Tertia agnitio est, quæ per
 memoriam fit, cum quis sentit aliquid
 videndo, ut quæ in Cypriis Dicæogeniis:
 cum enim picturam inspexisset, luxit: &
 quæ in Alcinoi Apologo, citharædum
 audiens, & recordatus, lacrymauit, un-
 de agniti sunt. Quarta, quæ ex syllo-
 gismo, ut in Choëphoris, quia similis
 quidam venit. Atqui similis nullus præ-
 terquam Orestes, ergo iste venit. Et
 quæ Polyidis Sophistæ de Iphigenia. ve-
 rissimile namque est, Orestem ratiocina-
 ri, & sororem immolatam esse, & ipsi
 contingere immolari. Et in Tydeo Theo-
 dectis, quòd cum venisset, ut inuen-
 turus filium, ipso periit. Et quæ in
 Phœnicibus: cum enim locum vidissent,
 ratiocinatæ sunt fatum, quòd fato
 statutum esset ipsis moriendum esse. Et-
 enim ibi expositæ sunt. Est etiam quædam
 composita ex paralogismo theatri, ut
 in Vlysse falso nuncio. hic enim in-
 quit se arcum cognituram, quem non vide-
 rat: ille verò quasi is agnouisset, propte-
 rea paralogismum fecit. Omnium autem
 optima agnitio est quæ ex ipsis rebus est,

Οδυσευ.

Vict. διο-
απχ.

γρ. δὲ ἀ-
γρ.

γρ. πρὸς αἰ-
δίασται

γρ. πρὸς Δ.

γρ. αἰετῶ
εἰσθασται.

γρ. χλοηφό-
ροισ,

γρ. Φινιστ.
al. φινιστ.

γρ. σπινελος

γρ. πρὸς μὲν,
δε μοχ,

πρὸς δὲ.

E

& facta consternatione per verisimilia, ut in Sophoclis Oedipode, & in Iphigenia: verisimile enim est, eam velle dare literas: tales enim solæ sine factis signis, & monilibus sunt. At secundæ sunt, quæ per syllogismum fiunt.

Α τῆς ἐκ πλήξεως γυνομένης δι' εἰκότων. οἷον ἢ ἐν τῷ Σοφοκλέους Οἰδίποδι καὶ τῇ Ἰφιγένειᾳ. εἰκὸς γὰρ βούλεσθαι ἐπιθεῖναι γράμματα. αἱ γὰρ τοιαῦται μόναι ἀπὸ τῶν πεποιημένων σημείων ἐπειδεραίων. δδύτεροι δὲ, αἱ ἐκ συλλογισμοῦ.

CAPVT XVII.

ΚΕΦΑΛ. ΙΖ'

De subcontrariis : de perturbationibus : de fabularum episodis.

Ο,ὕδεῖ παρ' ὀμμάτων τίθεσθαι.

FAbulæ autem sunt constituendæ, & elocutione conficiendæ, quàm maximè antè oculos ponendo. sic enim euidentissimè perspicuens, tanquam rebus ipsis præfens fuerit, dum gerebantur, inueniet quod decet: & ipsum minimè fallent subcontraria. Signum autem huius rei est, quod reprehenditur in Carcino. Amphiarus enim è fano exiit, quod fefellit spectatorem non videntem, in scena verò lapsus est, ægrè ferentibus id spectatoribus. Quantum autem fieri potest, oportet figuris exornando exerce-re poësim: maximè enim persuasibiles sunt ab eadem natura, qui in perturbationibus sunt. Quamobrem & fluctuare facit fluctuans, & ad iram concitat iratus verissimè. Itaque ingeniosi poëtica est, vel furore perciti. Ex his enim alii quidam bene formati: alii verò extra se positi sunt. Hos autem sermones oportet esse factos, & ipsum facientem exponere in vniuersum: deinde episodis vti, eaque inserere. Dico verò sic vniuersum spectari, ut Iphigeniæ. Cùm esset immolata quædam virgo, sublataque immolantibus non manifestò, ac comportata in aliam regionem, in qua lex erat, hospites Deæ immolare, hoc sacerdotium obtinuit. Tempore autem sequenti, fratri sacerdotis huc venire contigit propter nescio quid: quoniam responsum dedit Deus propter aliquam causam, quæ extra vniuersum est, eò venire: sed quamobrem, id extra fabulam est. Cùm verò venisset, & captus esset, dum immolandus esset, agnouit, siue, ut Euripides, siue, ut Polyides fecit, dicens secundùm verisimile, non solùm sororem; sed etiam ipsum sacrificari oportuisse: & hinc salutem. Post hæc cùm quis iam nomina supposuerit, eum episodis vti oportebit. Et quando erunt propria episodica, considerare, ut in Oreste infania, propter quam captus est, & salus per expiationem. Ac in dramatibus quidem episodica concisa sunt. Eporæia verò his producitur. Odyssææ enim longus sermo est, de quodam multis annos peregrinante,

ΔΕἶδ' ἑρὶς μύθοις σιωπᾶναι, καὶ τῇ λέξει σιωπᾶσθαι, ὅτι μάλιστα παρ' ὀμμάτων τίθεσθαι. οὕτω γὰρ ἐναργέστατα ὄραν, ὡς παρ' αὐτοῖς γυνομένης τοῖς παρ' ὀμμοῖς, διείσχει τὸ πρέπον, ἐν ἧσιν αὐτὸν ἀναγνώσκει τὸ ἐνεδυτῖα. σημεῖον δὲ τοῦτου ὁ ἐπιτιμᾶ τὰ Καρκίνο. ὁ γὰρ Ἀμφιάρεος ὄξιερός αἰεῖ, ὁ μὴ ὄραντα τὸν θεατῶν ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ τῆς σκίωθ' ὄξεπεσε, * δι-
Εχεριόντων τὸ τῶν θεατῶν. ὅσα δὲ δυνατὸν, καὶ τῆς γήμασι σιωπᾶσθαι ζόμενον * ποιεῖν. πιθανώτατοι γὰρ εἰς αὐτῆς φύσεως οἱ ἐν τοῖς πάθεσιν εἰσι. * δι' ὅτι χυμῶν ὁ χυμῶν ζόμενος, ἐχάλεπαίνει ὁ ὄρζόμενος ἀληθινώτατα. δι' ὅτι φύσις ἡ ποιητικὴ ἐστίν, ἡ μανικὸς. τούτων γὰρ οἱ μὲν ὑπλάσσοι, οἱ δὲ ὄξεπαστικοί εἰσι. * τοῖς τε λόγοις τῆς πεποιη-
Δμμοῖς δεῖ καὶ αὐτὸν ποιῶντα ἐκ τίθεσθαι κατὰ λόγου, εἴη οὕτως ἐπεισοδιῶν ἐπὶ πρὸς εἰρεῖν. λέγω δὲ οὕτως ἀποθερεῖσθαι τὸ κατὰ λόγου. οἷον τῆς Ἰφιγένειας, τυθείσης πινὸς κέρης, καὶ ἀφανισθείσης, ἀδύλως τῆς θύσασιν, ἰδρυθείσης δὲ εἰς ἄλλω χωρῆν, ἐν ἧ νόμος ἴσ' τῆς ξένοις θύειν τῇ θεῷ, τούτῳ ἔρχε τὴν ἱεροσιώω χερίω δι' ὑπερῶν ὡ ἀδελφῶ σιωέβη ἐλθεῖν τῆς ἱερείας Διᾶ. ὅτι ἀεὶλεν ὁ Θεὸς Διᾶ ἡνα αἰθῆρα, ἔξω τῆ κατὰ λόγου, ἐλθεῖν ἐκεῖ, καὶ ἐφ' ὅτι δὲ ἔξω τῆ μύθου. ἐλθὼν δὲ καὶ ληφθεῖς, θύεσθαι μέλλον ἀεγνώσειεν, εἴη ὡς
ΕΕυεπίδης, εἴη ὡς Πολυίδης ἐποίησε, κατὰ τὸ εἰκὸς εἰκῶν, ὅτι ἐκ ἄρα μόνον τὴν ἀδελφῶν, ἀλλὰ ἐ αὐτὸν ἔδει τυθεῖσθαι. ἐν τεύθει ἡ σωτηρία. μὲν δὲ ταῦτα ἤδη ἔσονται καὶ ὀνόματα ἐπεισοδιῶν. ὅπως δὲ ἔσονται οἰκεία τὰ ἐπεισοδία σχοπεῖν. οἷον, ἐν τῷ Ορέση ἡ μανία, δι' ἧς ἐλήφθη, ἐν ἧ σωτηρία Διᾶ τῆς καθάρσεως. ἐν μὲν οὖν τοῖς δράμασι τὰ ἐπεισοδία σιωπᾶμα, ἢ δι' ἐποποιῖα τούτοις μνησκῶεται. τῆς γὰρ Οδυσεῖας * μακρὸς ὁ
λόγος ἐστίν, εἰς ποδημοῦ τὸς πινὸς ἐπὶ πολλὰ,
γρ. πύπρις
λόγος ἐ
πὶ πινῶν
γρ. πύπρις
λόγος ἐ
πὶ πινῶν
γρ. μακρὸς

καὶ τῶν Φυλακῶν τοῦ Πρωτόδικου, καὶ μόνου ὄντος. ἐπὶ δὲ τῶν οἴκοι οὕτως ἐχόντων, ὥστε τὰ χρήματα ὑπομνησθῶν ἀναλίσκεσθαι, ἔτι γὼν ἐπιβουλεύεσθαι, * αὐτὸς ἀφικνεῖται χειμασθεὶς, καὶ αἰαγρωείσας ἕνας, αὐτοῖς ἐπιτέλλεται, αὐτὸς μὲν ἐσώθη, πρὶν δὲ ἐπὶ τοῖς διέφθειρε. τὸ μὲν οὖν ἴδιον τῶν τῶν, τὰ δὲ ἄλλα, ἐπεισόδια.

γρ. αὐτὸς δὲ

ΚΕΦΑΛ. ιη.

Περὶ δέσεως ἔλυσως τῆς τραγωδίας.

ΕΣΤΙ δὲ πάσης τραγωδίας, τὸ μὲν δέσις, τὸ δὲ λύσις. τὰ μὲν ἔξωθεν καὶ ἔνια τῶν ἐσώθην πολυάκις ἢ δέσις. τὸ δὲ λοιπὸν, ἢ λύσις. λέγω δὲ δέσιν μὲν εἶ) πρὸ ἀπὸ ἀρχῆς μέχρι τούτου τῶ μέρους ὃ ἔχον ὅστιν, ὃς οὐ μεταβαίνει εἰς διτυχίαν. λύσιν δὲ, πρὸ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μεταβάσεως μέχρι τέλους. ὡς ὅτι ἐν τῷ Λυγχεῖ τῷ Θεοδίκου, δέσις μὲν, τὰ τε * πεπραγμένα, καὶ ἡ τῆς παιδίου λήψις. λύσις δὲ, ἡ ἀπὸ τῆς αἰτιάσεως τῆς θανάτου μέχρι τῆς τέλους. Τραγωδίας δὲ εἶδη εἰσὶ τέσσαρα. ἑσάτω γὰρ καὶ τὰ μέρη ἐλέγξω. ἢ μὲν, πεπλεγμένη, ἢς τὸ ὅλον ὅτι ἀεὶ πέτεια ἔστι διαγνώσεις. ἢ δὲ, παθητική. οἷ) οἱ τε Αἴαντες, καὶ οἱ Ἰξίονες. ἢ δὲ ἠθική. οἷ) αἱ Φηωτίδες καὶ ὁ Πηλεὺς. τὸ δὲ τέταρτον, * οἷ) αἱ τε Φορκίδες ἔστι Περμηθική, ἔστι ὅσα ἐν * ἀδῆ. μάλιστα μὲν οὖν ἀπὸ τῆς δεῖ πειρασθῆναι ἔχειν. εἰ δὲ μὴ, τὰ μέγιστα καὶ σπέρμα, ἄλλως τε καὶ ὡς νῦν συκοφαντοῦσι τοὺς ποιητάς. γρηγοροῦται γὰρ καθ' ἕκαστον μέρος ἀγαθῶν ποιητῶν, * ἕκαστου τῆς ἰδίου ἀγαθοῦ ἀξιοῦσι, τὸν ἕνα ὑπεβάλλειν. δίκαιοι δὲ καὶ τραγωδία ἀλλίω, καὶ πρὸ αὐτῶν λέγουσιν, ὅτι ἐν ἴσῳ τὰ μύθω. τῶν δὲ, ὡν ἡ αὐτὴ πλοκή καὶ λύσις. πολλοὶ δὲ πλέξαστες οὗ, λύοισι κακῶς. δεῖ δὲ ἀμφω ἀεὶ * κερταῖσθαι, καὶ μὴ ποιεῖν ἐποποιικὸν σύστημα τραγωδίας. ἐποποιικὸν δὲ λέγω, τὸ πολὺ μύθον. οἷ) εἰ ἕως τῆς Ἰλιάδος ὅλον ποιεῖ μῦθον. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς μῆκος λαμβάνει τὰ μέρη τὸ ἀπὸ πρὸ μέρους. ἐν δὲ τοῖς δράμασι, πολὺ τῶν πρὸ τῆς ἀπὸ ληψίαν ἀποβαίνει. συμφωνοῦν δὲ, ἔστι * ὅτι οἱ Ἰλίου ὄλιω ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὡς ὅτι Εὐεπίδης Νιοβίω *

κ. σερπ. τραγ.

κ. οἷ) γρ. ἀλλω.

Victor. codd. ἕκαστοι

Victor. codd.

κρ. πρὸ τῆς ἀπὸ ληψίαν ἀποβαίνει. συμφωνοῦν δὲ, ἔστι * ὅτι οἱ Ἰλίου ὄλιω ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὡς ὅτι Εὐεπίδης Νιοβίω *

κ. πρὸ τῆς ἀπὸ ληψίαν ἀποβαίνει. συμφωνοῦν δὲ, ἔστι * ὅτι οἱ Ἰλίου ὄλιω ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὡς ὅτι Εὐεπίδης Νιοβίω *

A & observato à Neptune, & dum solus esset: & præterea sic se habentibus domesticis rebus, ut fortunæ ipsius à procis consumerentur, & filius insidiis peteretur, ipse venit tempestatibus perturbatus, & cum quosdam agnouisset, ipsos decipiens, ipse quidem servatus est, inimicos verò perdidit. Ac proprium quidem est hoc: alia verò, episodica.

CAPVT XVIII.

De Tragædiæ nexu, & solutione. De tragædiæ speciebus. De poetarum præstantia. De Tragædia alia & eadem. De constitutione fabularum. De admirabili. De choro in actione inserto.

ESt autem omnis Tragædiæ vna quidem pars, nexus: altera verò solutio. Ea quidem quæ sunt extra, & aliqua eorum quæ intra, sæpenuerò sunt nexus. Reliquum verò est solutio. Dico autem nexum esse eum qui à principio est usque ad eam partem quæ postrema est, ex qua transit in prosperam fortunam, vel aduersam. Solutionem verò, quæ est à principio transitus usque ad finem: ut in Lynceo Theodectis, nexus sunt ea quæ gesta sunt, & pueri sumptio. At solutio, quæ est ab obiectione mortis usque ad finem. Tragædiæ species sunt quatuor: tot enim etiam partes dictæ sunt. Vna quidem implexa, cuius totum est peripetia & agnitio: altera verò affecta, ut Aiaces, & Ixiones: tertia morata, ut Phthiotides, & Peleus. quarta, ut Phœrcides, & Prometheus, & quæcunque apud inferos. Ac omnia quidem, maximopere conandum est ut habeantur. Sin autem, maxima & plurima, præsertim, ut nunc criminationem obiiciunt poetis. Cum enim boni fuerint secundum unamquamque partem poetæ, unum superare singulos in proprio bono dignum existimant. Iustum autem est, & Tragædiam aliam, & eandem dicere, nihil fortasse ob fabulam. Hoc verò intelligitur in iis quarum eadem plicatio & solutio est. Multi qui bene plicarunt, solvunt malè. Ac ambo semper cum plausu excipi oportet. Et oportet, quod dictum est, sæpe in memoriam reuocare, & non efficere ut Tragædia sit eporœica constitutio. Dico Eporœicam, quæ multas fabulas continet, ut si quis totam fabulam Iliadis conficiat. ibi enim propter longitudinem partes assumunt convenientem magnitudinem. In Dramatibus verò multum præter existimationem accidit. signum verò est, quòd quicumque expugnationem Ilii totam fecerunt, & non secundum partem, ut Euripides Hecubam,

C

D

E

& non ut Æchylus, vellabuntur, vel male certant, siquidem Agathon in hoc solo lapsus est. In peripetis autem, & in simplicibus rebus assequuntur, quod volunt, per admirabile. Tragicum enim hoc & gratum hominibus. Est autem hoc, quando sapiens quidem, sed cum improbitate deceptus fuerit, ut Sisyphus: & fortis quidem, sed iniustus superatus sit. Atque hoc verisimile est, ut Agathon dicit. Verisimile enim est multa fieri etiam præter verisimile. Et existimandum est, chorum esse unum de histrionibus, & partem totius, ac simul contendere, non ut apud Euripidem, sed ut apud Sophoclem: Quæ verò conceduntur aliis, magis sunt fabulæ, aut Tragediæ alterius. Quamobrem embolima canunt, cum primus Agathon rem talem inceperit. At qui quid interest, si quis embolima canat, vel dictionem ex alio in aliud accommodet?

A ἢ Μῆδειαι,] ἔ μὴ ὡς ὁ Αἰχύλος. ἢ ἐκπιπτοῖσιν, ἢ κακῶς ἀγωνίζοιμαι ἐπεὶ καὶ Ἀγάθων δὲ ἐπέσειεν ἐν ταῦτα μόνον. ἐν δὲ ταῖς περὶ πεπταῖς ἔ ἐν τοῖς ἀπολοῖς παρὰ γὰρ, σοχάζοιμαι * ὡς βούλομαι θαυμαστῶς. τραγ. γρ. οὐ β. γὰρ γὰρ τὸ ἐ φιλεῖν δεσποῖν. ἐστὶ δὲ τὸ, ὅταν ὁ σοφὸς μὴ, μὲ πονηρίας δὲ, δεπατηθῆ, ὡς ὁ Σίσυφος. ἔ ὁ ἀδρῆιος μὴ, ἀδικὸς δὲ, ἠτήθῆ. ἐστὶ δὲ τὸ εἶκος, ὡς ὁ Β Ἀγάθων λέγει. εἶκος γὰρ γίνεσθαι πολλὰ, καὶ ὡς ἔ εἶκος. ἔ τὸν χρόνον δὲ ἕνα δεῖ ὑπολαβεῖν τῷ ὑποκειμένῳ, ἔ μῶρον εἶ τὸ ὄλου, καὶ σίνα γινίξασθαι, μὴ ὡς ὁ πρὸ Εὐειπίδῃ, ἀλλ' ὡς περὶ ὡς Σοφοκλεῖ. τοῖς δὲ λοιποῖς τὰ διδομένα μᾶλλον τῷ μύθου, ἢ ἄλλης τραγωδίας ἔστι. δι' ὃ ἐμβόλιμα ἀδοῦσι, παρ' ὧν ἀρξάμενος Ἀγάθωνος τῷ τοῦτο. καίτοι τί ἀφ' ἑρῆι, ἢ ἐμβόλιμα ἀδειν, ἢ * ῥῆσιν δὲ ἄλλου εἰς ἄλλο ἀρμέπειν, ἢ γρ. ῥῆσιν ἢ εἰς ἄλλου εἰς ἄλλου μῶρον. C ἐπεισόδιον ὄλου;

CAPVT XIX.

Κ Ε Φ Α Λ. ιθ'.

De sententia. Pronuntiationem pertinere ad elocutionem.

Περὶ ἀφαινοίας ἐ μερῶν αὐτῆς.

AC de aliis quidem iam dictum est. Reliquum verò est de elocutione vel sententia dicere. Ac quæ pertinent quidem ad sententiam, in libris de Rhetorica posita sunt: hoc enim methodi illius magis est proprium, sunt autem secundum sententiam ea quæcunque ab oratione paranda sunt. Et eorum partes sunt, tum demonstrare, & solvere, tum perturbationes parare, ut misericordiam, vel metum, vel iram, & quæcunque talia: tum præterea amplificare, & diminuer. Manifestum autem est, & in actionibus utendum esse iisdem formis, cum miserabilia aut terribilia, aut magna, aut verisimilia parare oportuerit: nisi quòd ea sola differentia est, quòd hæc quidem apparere sine doctrina oportet: quæ verò in oratione posita sunt, à dicente parari, & per orationem fieri. Quod enim esset dicentis munus, si apparerent iucunda & non per orationem? Eorum verò quæ pertinent ad elocutionem, vna species est contemplationis, quæ considerat figuras elocutionis, quas scire est histrionica, & eius qui talem habeat architectonicam, ut, quid sit mandatum, & quid precatio, & narratio, & mina, & interrogatio, & responsio, & si quid aliud huiusmodi. Ab horum enim cognitione, vel ignorantia nulla reprehensio in poetam affertur, quæ curanda sit.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἡδη εἴρηται. λοιπὸν δὲ περὶ λέξεως ἢ ἀφαινοίας εἰπεῖν. τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν ἀφαινοίαν, ἐν τοῖς περὶ ῥητορικῆς κείσθαι. τὸ γὰρ ἴδιον μᾶλλον ἐκείνης τῆς μεθόδου. ἐστὶ δὲ καὶ τῆ ἀφαινοίας ταῦτα, ὅσα ὑπὸ τῷ λόγῳ δὲ παρὰ σκευάστωμα. μέρη δὲ τούτων, τὸ, τε ἀποδεδεικνύμαι, ἔ τὸ λυεῖν, ἔ τὸ παρὰ τὴν ἀφαινοίαν οἶον, ἔλεον, ἢ φόβον, ἢ ὀργὴν, ἔ ὅσα τοιαῦτα, ἔ ἐπὶ ἀέρεως, ἔ σμικροτήτα. δῆλον δὲ, ὅτι ἔ ἐν τοῖς παρὰ γινόμεσιν ὑπὸ τῷ αὐτῷ * εἰδῶν δὲ χρῆσθαι, γρ. ἰδέσθαι ὅταν ἢ ἐλεεῖν, ἢ δεινὰ, ἢ μεγάλα, ἢ εἰκότα E δὲ παρὰ σκευάσειν. πλὴν τοσοῦτον ἀφαιφέρει, ὅτι τὰ μὲν δὲ φαίνεσθαι ἀπὸ διδασκαλίας, τὰ δὲ ἐν τῷ λόγῳ ὑπὸ τῷ λέγοντος παρὰ σκευάσειν, καὶ παρὰ τὸν λόγον γίνεσθαι. τί γὰρ ἀεὶ τῷ λέγοντος ἔργον, εἰ φασι τοῦτο ἢ δὲ α, ἔ μὴ ἀφαι τὸν λόγον; τῷ δὲ περὶ τὴν λέξιν ἐν μὲν ἔστιν εἶδος θεωρίας τὰ γήματα τῆς λέξεως, ἀ ἔστιν εἶδ' εἶναι τῆς ὑποκειμένης, ἔ ἔ τ' ῥιπῶν πλὴν ἔχοντος ἀρχιτεκτονικῶ. οἶον, τί ἐν τῇ, καὶ πῶς γῆ, ἔ διήγησις, ἔ ἀπειλή, ἔ ἐρώτησις, καὶ ἀποκρίσις, ἔ εἰ τί ἄλλο τοιοῦτον. παρὰ γὰρ τῷ ταῦτων γίνεσθαι, ἢ ἀφαινοίαν, ἔ ὅταν εἰς τὴν ποιητικῶν ὅτι τμήμα φέρεται, ὃ, πὶ ἔ ἄξιον αὐτοῦ.

πὶ γὰρ αὐτῶν ποταμοὶ ἢ μὴ τῶν αὐτῶν Πρωτα-
 γόρας ἐπιμαῖ; οὐδὲ γὰρ οἰόμενος, ἐπιτάτ-
 τει εἰπὼν μὴ μὴν εἶδε γὰρ. Ἐ γὰρ κελεύσασθαι
 (Φησι) ποιεῖν ἢ μὴ, ἐπιτάξις ἐστὶ. δὲ πρὸς εἰσάγω-
 ῶς ἄλλης, ἔσθ' τῆς ποιητικῆς οὐ γὰρ ῥήμα.

Κ Ε Φ Α Λ. κ'.

Περὶ λέξεως καὶ τῶν αὐτῆς μερῶν.

ΤΗΣ δὲ λέξεως ἀπάσης τῶν ἐστὶ τὰ
 μέρη· φοιχείον, συλλαβή, σιωδεσμος,
 ὄνομα, ῥῆμα, ἀρθεον, πῶσις, λόγος. φοιχείον
 μὲν οὖν ἐστὶ φωνὴ ἀδιαίρετος· ἅπαντα δὲ,
 ἀλλ' ὅξ' ἢς πέφυκε σιωπητὴ γίνεσθαι φωνή· καὶ
 γὰρ τῶν φωνῶν εἰσὶν ἀδιαίρετοι φωναί, ὧν ἑκά-
 μίαν λέγω φοιχείον. ταύτης δὲ μέρη, τὸ, τε φω-
 νῆεν, ἔσθ' ἡμίφωνον ἔσθ' ἀφώνον. ἐστὶ δὲ φωνῆεν
 μὲν, ὃ αἶθ' παρὰ σβολῆς ἔχον φωνῶν ἀκου-
 σίω· οἷον τὸ α καὶ τὸ ω. ἡμίφωνον δὲ, τὸ μὲν
 παρὰ σβολῆς ἔχον φωνῶν ἀκουσίω· οἷον, τὸ σ ἔ-
 τὸ ρ. ἀφώνον δὲ, τὸ μὲν παρὰ σβολῆς κατ' αὐτὸ
 μὲν ἑσθ' ἐμίας ἔχον φωνῶν, μὲν δὲ τῶν ἐχόντων
 ἵνα φωνῶν γινόμενον ἀχρυσόν· οἷον τὸ γ, ἔσθ' δ. ταῦ-
 τα δὲ διαφέρει γήμασι τε τῶν ἑσθ' ἑσθ' ἑσθ' ἑσθ'
 ποίσις, καὶ δασύτητι, καὶ ψιλότητι, καὶ μήκει, καὶ
 βαρύτητι· ἐστὶ δὲ καὶ ὀξύτητι, καὶ βαρύτητι, καὶ
 πῶ μίση· ὡς ὧν κατ' ἑκάστων ἐσθ' ἑσθ' μετρι-
 κοῖς παρὰ σβολῆς γαρεῖν. συλλαβὴ δὲ ἐστὶ φωνὴ
 ἀσημος, σιωπητὴ ὅξ' ἀφώνου καὶ φωνῶν ἔχον-
 τος. καὶ γὰρ τὸ γρ * αἶθ' τῶ α συλλαβὴ, καὶ μὲν
 τῶ α. οἷον, τὸ γρ α. ἀλλὰ καὶ τούτων γαρεῖται τὰς
 διαφορὰς τῆς μετρικῆς ἐστὶ. σιωδεσμος δὲ ἐστὶ
 φωνὴ ἀσημος, ἢ οὐτε κωλύει οὐτε ποιεῖ φωνῶν
 μίαν σηματικῶν, ἐκ πλειόνων φωνῶν πεφυ-
 κῆσι σιωπητῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἀχρυσῶν, καὶ ἐπὶ τῶ
 μέσῳ, ἢ μὴ ἀρμόττη ἐν ἀρχῇ λόγου ἵθέσθαι
 κατ' αὐτὸν οἷον, μὲν, ἢ τοι, δὴ· ἢ φωνὴ ἀσημος,
 ἐκ πλειόνων μὲν φωνῶν μίας, * σηματικῶν
 * δὲ ποιεῖν πεφυκῆσι μίαν φωνῶν. ἀρθεον
 δὲ ἐστὶ φωνὴ ἀσημος, ἢ λόγου ἀρχῶν, ἢ τέ-
 λος, ἢ δὲ ρεισμὸν δηλοῖ· οἷον, τὸ φημι, καὶ τὸ πε-
 εἰ, καὶ τὰ ἄλλα. ἢ φωνὴ ἀσημος, ἢ οὐτε κω-
 λυεῖ, οὐτε ποιεῖ φωνῶν μίαν σηματικῶν ἐκ
 πλειόνων φωνῶν πεφυκῆσι σιωπητῶν, καὶ
 ἐπὶ τῶν ἀχρυσῶν, καὶ ἐπὶ τῶ μέσῳ. ὄνομα δὲ ἐστὶ
 φωνὴ σιωπητὴ, σηματικὴ αἶθ' χροῦ, ἢς
 μέσῳ ἑσθ' ἐστὶ κατ' αὐτὸ σηματικόν. ἐν γὰρ
 τοῖς διπλοῖς ἔχρυσῶν, ὡς καὶ αὐτὸ κατ' αὐτὸ
 σηματικόν· οἷον ἐν τῷ Θεοδώρῳ, τὸ δῶρον ἔσθ' σηματικόν.

α. αἶθ' τῶ
 α. ἐκ ἐπὶ
 συλλαβῆ,
 ἀλλὰ μὲν τῶ
 α. οἷον τῶ
 γρ α.

α. σηματικῶν
 γρ. ἢ ποιεῖν
 πεφυκε

A Quî enim fieri potest vt aliquis existimet er-
 rorem commissum esse in iis quæ Protago-
 ras reprehendit, quod putans precari,
 præcipit, dicens, *Iram diua cane?* Nam iu-
 bere, inquit, vt aliquid faciat aut non fa-
 ciat, præceptio est. Quamobrem omitta-
 tur, vt quæ alterius & non poëticae sit con-
 templatio.

CAPVT XX.

Elocutionis partes.

IAm verò elocutionis omnis hæ sunt par-
 tes, elementum, syllaba, coniunctio,
 nomen, verbum, articulus, casus, oratio.
 Aelementum quidem est vox indiuidua,
 non omnis, sed ex qua naturaliter vox fit,
 quæ intelligi possit. Etenim belluarum
 sunt voces indiuiduæ, quarum nullum ele-
 mentum voco. Huius autem partes sunt
 tum vocale, tum semiuocale, tum mutum.
 Atque vocale est, quod sine ictu vocem ha-
 bet, quæ audiri potest, vt α, & ω. Semiuo-
 cale, quod cum ictu vocem habet, quæ
 audiri potest, vt σ, & ρ. Mutum, quod cum
 ictu per se quidem nullam habet vocem,
 sed cum habentibus aliquam vocem, fit
 huiusmodi, vt audiri possit, vt γ, & δ. At-
 que hæc inter se differunt tum figuris oris,
 tum locis, tum crassitudine, tum tenuita-
 te, tum longitudine, tum breuitate, præ-
 terea verò acumine, & grauitate, & me-
 dio, de quibus singulis in metricis conue-
 nit contemplari. Syllaba est vox significa-
 tionis expers, composita ex muto, & vo-
 cem habente. Etenim γρ sine α syllaba est,
 & cum α, vt γεα: sed & horum intueri dif-
 ferentias Metricæ est. Coniunctio est vox
 significationis expers, quæ neque impedit
 neque facit vocem vnam significatiuam,
 quæ ex pluribus vocibus componatur, tam
 in extremis quàm in medio, nisi congrue-
 rit in principio orationis ponere per se, vt,
 μὲν, ἢ τοι, δὴ: vel vox non significatiua, ex
 pluribus quidem vocibus vna, sed signi-
 ficatiuis idonea, quæ faciat vnam vocem.
E Articulus est vox significationis expers,
 orationis initum, aut finem, aut distin-
 ctionem indicans, vt τὸ φημι, τὸ παρὶ, & alia:
 vel vox significationis expers, quæ neque
 impedit, neque facit vocem vnam signi-
 ficatiuam ex pluribus vocibus idoneam,
 quæ componatur & in extremis, & in me-
 dio. Nomen est vox composita significati-
 ua sine tempore, cuius pars nulla est per se
 significatiua. Nam in duplicibus non vti-
 mur, vt etiam ipsum per se significet, velu-
 ti in Theodoro illud δῶρον non significat.

Verbum est vox composita significatiua cum tempore, cuius per se pars nulla significat, vt etiam in nominibus. Illud enim homo, vel album, non adsignificat quando. At illud, ambulat, vel ambulauit, adsignificat: alterum quidem praesens tempus, alterum vero, praeteritum. Casus est nominis, aut verbi: vnus quidem secundum id quod est huius, vel huic significans, & quaecumque talia: alter vero secundum id quod vni, vel multis, vel vt homines, vel homo: alius autem secundum ea quae ad gestum pertinent, vt per interrogationem vel praeeptionem. Nam ambulauit, vel ambula, casus verbi secundum has species est. Oratio est vox composita significatiua, cuius aliquae partes per se significant aliquid: nec enim omnis oratio ex verbis constat, & nominibus, quemadmodum hominis definitio: sed contingit sine verbis esse orationem. Atqui partem semper quampiam significantem habebit, vt in illo, *Ambulat Cleon*, id ipsum Cleon. Vna autem est oratio duobus modis: aut enim quae vnum significat, aut quae ex pluribus coniunctionibus est: vt Ilias quidem est coniunctione vna: hominis vero definitio eo, quod vnum significet.

A ῥήμα δὲ, φωνῆ σιωπητῆ, σημαυλικῆ μεταχρόνου, ἧς οὐδὲν μέρος σημαίνει καθ' αὐτῶ, ὡς ἄρ' καὶ ἔπει τῶν ὀνομάτων. τὸ μὲν γὰρ ἀφροπος ἢ λυχέν, ἢ * πρῶτος σημαίνει τὸ πῶ. τε. τὸ δὲ βαδίζει, ἢ βεβάδιχε, πρῶτος σημαίνει, τὸ μὲν τὸν παρὸν χρόνον, τὸ δὲ τὸν παρελθόντα. πῶσις δὲ ἔστι ὀνόματος ἢ ῥήματος: ἢ μὲν τὸ κατὰ τούτου, ἢ τούτου, ἢ τούτω σημαίνουσα, ἢ ὅτι τοιαῦτα: ἢ δὲ ὅ κατὰ τὸ, εἰ, ἢ πολλοῖς: οἷον ἀφροποι, ἢ ἀφροπος. ἢ δὲ κατὰ τὰ * ἀποκριτὰ. οἷον κατ' ἐρώτησιν ἢ ἔπειταξιν. τὸ γὰρ ἐβάδισιν, ἢ βαδίσει, πῶσις ῥήματος κατὰ ταῦτα τὰ εἶδη ἔστι. λόγος δὲ φωνῆ σιωπητῆ σημαυλικῆ, ἧς ἕνια μέρη καθ' αὐτὰ σημαίνει: οὐ γὰρ ἅπας λόγος ἐκ ῥημάτων καὶ ὀνομάτων σύγκειται οἷον, ὅ τ' ἀφροπου ὀρισμός. ἀλλ' ἐνδέχεται ἀπὸ ῥημάτων εἶ) λόγον. μέρος μὲν τοῦ αἰεὶ ἢ σημαίνον ἔξει. οἷον ἐν τῷ * βαδίζει Κλέων, ὁ Κλέων. εἰς δὲ ἔστι λόγος διχῶς. ἢ γὰρ ὁ ἐν σημαίνων, ἢ ὁ ἐκ πλειόνων σιωδέσμων οἷον, ἢ Ἰλιάς μὲν, σιωδέσμων εἰς. ὁ δὲ τ' ἀφροπου, τὸ ἐν σημαίνει.

CAPVT XXI.

Nominis species, & genera.

ΚΕΦΑΛ. κα'.

Περὶ ὀνόματος.

I AM nominis species vna quidem simplex est, (voco simplicem, quae constat ex non significantibus,) altera vero duplex: atque haec partim ex significante & non significante: partim ex significantibus constat: potest etiam esse & triplex, & quadruplex nomen, & multiplex, vt multa Megalotarum, Hermocacoanthus. Omne autem nomen est aut proprium, aut lingua, aut translatio, aut ornatus, aut factum, aut protractum, aut subtractum, aut immutatum. Voco proprium, quo vtuntur singuli. Linguam, illud quo diuersi. Quamobrem apparet fieri posse vt lingua, & proprium sit idem, non autem iisdem. Nam *Sigynon* Cypridis est proprium; nobis, lingua. Translatio, est nominis alieni illatio, aut à genere ad speciem, aut à specie ad genus, aut à specie ad speciem, aut secundum proportionem. Dico à genere ad speciem, vt, *Nauis autem mihi haec stetit*. Nam in portu esse, stare quoddam est. A specie ad genus, *Iam decem millia Vlysses bona egit*. Nam decem millia multa sunt, quibus nunc vsus est pro multis. A specie ad speciem, vt, *are animam cum hausisset*:

Ο Νόματος δὲ εἶδη, τὸ μὲν ἀπλοῦν, ἀπλῶν ὃ λέγω, * ὃ μὴ ἐκ σημαίνοντων σύγκει) τὸ δὲ διπλοῦν. τούτου δὲ τὸ μὲν ἐκ σημαίνοντος καὶ ἀσήμου. τὸ δὲ, ἐκ σημαίνοντων σύγκειται. εἴη δὲ ἀπὸ τε τριπλοῦ * καὶ τετραπλοῦ ὀνομα. οἷον, τὰ πολλὰ τῶν Μεγαλιωτῶν, Ερμοκαχέως. ἀπὸ δὲ ὀνομα ἔστιν, ἢ κύριον, ἢ γλῶττα, ἢ μεταφορὰ, ἢ κόσμος, ἢ πεποιημένον, ἢ ἐπεκτεταμένον, ἢ * ὑψηλόν, ἢ ἔξηλαγμένον. λέγω δὲ κύριον μὲν, ὃ χεῖρα ἢ ἕκαστοι γλῶττα, ὃ ἕτεροι. ὡς τε φαίνοιν, ὅτι ἐ γλῶσσον ἐ κύριον εἶ) διωατόν τ' αὐτῶ, μὴ τοῖς αὐτοῖς δὲ. τὸ γὰρ σίγμων Κυπείοις μὲν κύριον, ἡμῖν δὲ γλῶττα. μεταφορὰ δὲ ἔστιν, ὀνόματος ἀλλοτεῖς ἔπειταφορὰ, ἢ ἀπὸ γένους ἔπειτα εἶδος, ἢ ἀπὸ εἶδους, ἔπειτα γένος. ἢ ἀπὸ εἶδους ἔπειτα εἶδος, ἢ κατὰ τὸ ἀνάλογον. λέγω γὰρ, ἀπὸ γένους μὲν ἔπειτα εἶδος. οἷον, νῆες δὲ μοι ἦσαν ἔσκηκε. τὸ γὰρ ὄρμη δὲ ἔστιν ἐσαναί π. ἀπὸ εἶδους ὃ ἔπειτα γένος ἢ δὲ μυσὶ Ὀδυσσεὺς ἐσθλά ἔσκηκε. τὸ γὰρ μυσὶον πολὺ ἔστιν, ὃ νῆες αὐτῶ πολλοῦ χέχρη. ἀπὸ εἶδους ὃ ἔπειτα εἶδος. οἷον, Χόρχω ἀπὸ ψυχῶ ἐρύσας.

Τάμνεν ἀπειρεί χαλκῶ. ὡς αὖ γὰρ τὸ μὲν ἐρύ. Α
 σαμ, ταμνὲν τὸ ἵ ταμνὲν, ἐρύσαι εἴρηκεν. ἀμφω
 γὰρ ἀφελθὲν τί ἐστὶ. τὸ ἵ αἰάλογον λέγω, ὅταν
 ὁμοίως ἔχη τὸ δῦτερον πρὸς τὸ πρῶτον, καὶ τὸ
 τίταρτον πρὸς τὸ τεῖτον. ἐρεῖ γὰρ αὖτις τὸ δῦ-
 τερον τὸ τετάρτον, ἢ ἀπὸ τῆς τετάρτου τὸ δῦτε-
 ρον. καὶ ἐπίστε πρὸς ἡτέραν αἰτῆ οὐ λέγει πρὸς
 ὁ ἐστὶ. λέγω ἵ, οἶ. ὁμοίως ἔχει φιάλη πρὸς
 Διόνυσον, ἔ ἀσπίς πρὸς Ἀρίω. ἐρεῖ ποίνω καὶ
 ἵ ἀσπίδα φιάλῃ Ἀρεως, ἔ τὴ φιάλῃ ἀσ-
 πίδα Διόνυσον. ἐπὶ ὁμοίως ἔχει ἑσπέρας πρὸς
 ἡμέρας, καὶ γῆρας πρὸς βίον. ἐρεῖ τίνω πλὴν
 ἑσπέρας, γῆρας ἡμέρας. καὶ τὸ γῆρας, ἑσπέρας
 βίου. ἢ, ὡς παρ' Ἐμπεδοκλῆς, δις μαί βίος. ἐπίστε
 γρ. ἵ αἰάλ. δ' ὅκ ἐστὶν ὄνομα κείμνον * τὸ αἰάλογον, ἀλλ'
 ὅσδεν ἢ ἴον ὁμοίως λεγῆσθε. οἶ τὸ ἴον καρπὸν
 μὲν ἀφιέναι, ἀπειρεῖν. τὸ ἵ πλὴν φλόγα ἀπὸ
 τῆς ἡλίου, αἰώνυμον. ἀλλ' ὁμοίως ἔχει τὸ
 πρὸς τὸν ἡλίον, ἔ τὸ ἀπειρεῖν πρὸς τὸν καρ-
 πόν. δὲ εἴρησαι, ἀπειρων θεοκτίσαν φλόγα. ἐστὶ
 ἵ τὸ ἵ πρὸς τὴ μεταφορᾶς λεγῆσθαι, καὶ
 ἄλλως πρὸς ἀγροθύσματα τὸ ἀλλοτεριον, ἀπο-
 φῆσαι τῆς οἰκείων. οἶ, εἰ πλὴν ἀσπίδα εἴποι
 φιάλῃ μὴ Ἀρεως, ἀλλὰ οἴνου. πεπονημῶν
 δέ ἐστιν, ὁ ὅλως μὴ καλούμενον ἴσπὸ ἴνωι,
 αὐτὸς τίθεται ὁ ποιητής. δοκεῖ γὰρ ἔνια εἶ) τοιαῦ-
 γρ. ἑρνογα. τα. οἶ, τα κέρρα * ἐρνούται, καὶ τὸν ἱερέα ἀρη-
 γρ. ὑπὲρ ἡμ. τῆρα. ἐπεκτεταμῶν δέ ἐστιν, ἢ * ἀφρημέ-
 γρ. καχ. ἢ τὸ οἰκείου, ρον. τὸ μὲν, ἐὰν φωνῆεντε μακροτέρω * κε-
 χρημῶν, ἢ τὰς οἰκείω, ἢ συλλαβῆ ἔμβε-
 βλημῶν. τὸ ἵ, ἀπὸ ἀφρημῶν ἢ τι ἢ αὐτῶ, *
 ἢ ἔμβεβλημῶν.] ἐπεκτεταμῶν μὲν οἶ, τὸ
 πόλεως, πόλος. ἔ τὸ Πηλείδου, Πηληιάδεω.
 ἀφρημῶν δέ. οἶον, τὸ κρι, ἔ τὸ δῶ καὶ, μία
 γίνεσθαι ἀμφοτέρω ὀψ. ἔξηλλαγμένον δέ ἐστιν,
 ὅταν τῆς ὀνομαζομένου, τὸ μὲν κατὰ λέπει, τὸ
 δὲ ποιῆ. οἶον τὸ, δῶξιτερον κατὰ μαζίν, αὐτῆ
 τῆς δῶξιόν. ἐπὶ τῆς ὀνοματίων τὰ μὲν ἀρρένα,
 τὰ δὲ θήλεα, τα δὲ μεταξὺ. ἀρρένα μὲν, ὅσα
 τελευτᾶ εἰς τὸ ν ἔ ρ, καὶ ὅσα ἐκ φύτων ἀφώ-
 νων σύγκειται. ταῦτα δέ ἐστὶ δύο, τὸ ψ ἔ ξ.
 θήλεα δὲ, ὅσα ἐκ τῆς φωνῆντων, εἰς τε τα
 αἰμακρά. οἶον, εἰς ἡ καὶ ω. ἔ τῆς ἐπεκτεινο-
 μῶν εἰς α. ὡς τεῖσα συμβαίνει πλήθει, εἰς ὅσα
 τὰ ἀρρένα καὶ τα θήλεα. τὸ γὰρ ψ ἔ τὸ ξ, ταῦ-
 τὰ ἐστὶν. εἰς δὲ ἀφωνον ἔδεν ὄνομα τελευτᾶ,
 ἔδὲ εἰς φωνῆεν βραχύ. εἰς δὲ τὸ ἰ πεία μόνω,
 μέλι, κόμμι, πέπερι. εἰς δὲ τὸ ὑ, πέντε. τὸ
 πῶ, τὸ νάπυ, τὸ γόνυ, τὸ δόρυ, τὸ ἄστυ. τὰ δὲ
 μετὰ ξὺ εἰς ταῦτα, καὶ ἰ ἔ σ.

Incidit indefesso ere. hic enim haurire pro in-
 cidere, & incidere pro haurire dixit: ambo
 enim sunt quoddam auferre. Proportio-
 nem dico, quando similiter se habeat se-
 cundum ad primum, ac quartum ad ter-
 tium. nam dicit pro secundo quartum: aut
 pro quarto secundum: & interdum appo-
 nunt pro quo dicit, ad quod est. Dico autē,
 ut similiter se habet poculum ad Bacchum,
 & scutum ad Martem. Dicit igitur & scu-
 tum poculum Martis, & poculum scutum
 Bacchi. præterea similiter se habet ves-
 per ad diem, & senectus ad vitam. Di-
 cet igitur vesperam senectutem dici,
 & senectutem vesperam vitæ: vel, ut
 Empedocles, occasum vitæ. Nonnullis ve-
 rò non est nomen positum eorum quæ sunt
 ex proportione: sed nihilominus similiter
 dicetur, ut illud, semen quidem iacere, se-
 rere: flammam verò emitti à sole, sine no-
 mine est. sed similiter se habet hoc ad so-
 lem, & serere ad semen. Quamobrem di-
 ctum est, serens à Deo conditam flammam. Ac
 licet uti hoc translationis modo & aliter, ut
 cum appellauerit id quod alienum est, ne-
 get aliquid eorum quæ propria sunt: ut si
 scutum dicat poculum non Martis, sed sine vino.
 Factum est autē, quod ab aliquibus pro-
 fus non appellatum ipse ponit poetæ: viden-
 tur enim aliqua esse talia, ut ἱερούτας κορημα,
 ἑ sacerdotem ἀρητύεα. Protractum est, vel
 subtractum, illud quidem, si vocali longio-
 re usum fuerit, quàm propria sit, vel syl-
 laba inculcata: hoc verò si sublatum fuerit
 quippiam vel ab ipso, vel ab eo quod in-
 culcatum est. protractum quidem, ut il-
 lud, πόλεως πόλος, & illud Πηλείδου, Πηληιάδεω,
 sublatum verò, ut illud, κρι, & illud δῶ, &
 μία γίνεσθαι ἀμφοτέρω ὀψ. Immutatum est, quod
 nominati vnam quidem partem reliquerit,
 alteram verò fecerit, ut illud, δῶξιτερον κατὰ μα-
 ζόν, pro δῶξιόν. Præterea ex nominibus alia
 virilia, alia muliebria, alia interiecta. Viri-
 lia quidem, quæcumque desinant in ρ, & ρ,
 & quæcumque ex aliquo eorum quæ muta
 sunt, constant. Atque ea sunt duo, ψ & ξ.
 Muliebria verò, quæcumque ex vocali-
 bus in ea quæ semper longa sunt, ut in η, α,
 & ex iis quæ producuntur in α. Quare eue-
 nit ut æqualia sint multitudine, in quæ-
 cumque desinant virilia & muliebria. Nam
 ψ & ξ eadem sunt. In mutum autem nul-
 lum nomen desinit, neque in vocale breue.
 At in tria sola μέλι, κόμμι, πέπερι. Et in υ quin-
 que πῶ, νάπυ, γόνυ, δόρυ, ἄστυ. Interiecta verò in
 hæc, & ρ, & σ.

CAPVT XXII.

De nominibus peregrinis, & translatis, cum propriis temperandis. De modo seruando in vfu variorum nominum.

Locutionis autem virtus est, vt sit perspicua, & non humiliis. Ac maximè quidem perspicua est, quæ ex propriis nominibus constat, sed humilis. Exemplum est Cleophontis poësis, & Stheneli. at grandis, & immutans id quod vulgare est, quæ peregrinis vtitur. Peregrinum autem voco linguam & translationem, & protractionem, & quidquid præter proprium est. Sed si quis simul omnia talia fecerit, aut ænigma erit, aut barbarismus. si igitur ex translationibus, ænigma: si ex linguis, etiam barbarismus. Ænigmatis autem forma est, vt qui dicit, copulet ea quæ fieri non possunt. at secundum compositionem quidem nominum id fieri non potest; verum secundum translationem contingit, vt, Virum vidi igne æs viro agglutinantem: & talia. Ex linguis verò barbarismus. Quamobrem aliquo modo his temperatur. ac non vulgare quidem efficiet, neque humile lingua, & translatio, & ornatus, & aliæ formæ quæ dictæ sunt: perspicuitatem verò, proprium. at non minimam partem conferunt ad perspicuam elocutionem, & non vulgarem; protractiones & subtractiones, & immutationes nominum. Nam quoniam hoc aliter se habet, ac proprium, quod factum est præter consuetum, non vulgare efficiet. Quoniam autem commune aliquid habet cum eo quod est consuetum; erit perspicuum. Quare non rectè vituperant, qui reprehendunt talem modum locutionis, ac maledictis poëtam insectantur, vt Euclides ille antiquus: quòd facile sit poëtice agere, si quis concesserit protrahere, quantum velit, cum, qui iambis vsus sit in eadem locutione, vt Ηπήχαι ειδον Μαραθωνα βαδίζοντα. & Ουκ αν γινάμνος πι οικειου εξ εμευσεσιν. ac cum appareat quidem aliquo modo, aliquem sequi hunc ipsum vsum, id ridiculum est. Mensura verò communis est omnium partium. Etenim qui translationibus, & linguis, & aliis formis vteretur indecorè & studiosè ad ridicula, idem efficiet. Id autem quod congruit, quantum excellat in heroico carmine, consideretur, iniectis nominibus in metrum. Et certè in linguis, & in translationibus, & in aliis formis, si quis posuerit propria nomina, videbit à nobis dici ea quæ vera sunt:

Tom. IV.

Λέξως ἀρετή.

ΛΕΞΕΩΣ ΔΕ ἀρετή, σαφὴ καὶ μὴ ταπεινὴ εἶ). σαφές ἐστι μὲν οὖν ὅστιν ἢ ἐκ τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἀλλὰ ταπεινὴ. ὡς δὲ δειγμα δὲ ἢ Κλεοφάντης ποιήσας, καὶ ἢ Σθενέλου. σεμνὴ δὲ ἔξ ἀλλαγῆσασα τὸ ἰδιωτικόν, ἢ τοῖς ξενικοῖς κεχρημένη. ξενικὸν δὲ λέγω, γλωττῶν, ἔ μεταφορῶν, καὶ ἐπέκτασιν, καὶ πρὸ τὸ ὡς τὸ κύριον. ἀλλ' αὖτις ἅμα ἀπόρτα τὰ τοιαῦτα ποιήσῃ, ἢ ἀίνιγμα ἔσαι, ἢ βαρβαρισμός. αὖ μὲν οὖν ἐκ μεταφορῶν, ἀίνιγμα. ἐδὲ δὲ ἐκ γλωττῶν, καὶ βαρβαρισμός. ἀίνιγμα τὸ ἰδέα αὐτὴ ὅστι, τὸ λέγοντα τὰ ἰσοάρχιστα, ἀδυνάτα σινυάψαι. κατὰ μὲν οὖν τῶν τῶν ὀνομάτων σινυάψαι, οὐχ οἷτε τὸ ποιεῖσαι. καὶ δὲ τῶν μεταφορῶν, ἐδέχεται οἷ).

Αὐτὸ εἶδον περὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέει κολήσασατα. ἐκ δὲ γλωττῶν ὁ βαρβαρισμός. * δι' οὐκ ἀνακέχεται πῶς τούτοις. τὸ μὲν οὖν μὴ ἰδιωτικὸν ποιήσῃ, μηδὲ ταπεινὸν, ἢ γλωττῶν, καὶ ἢ μεταφορῶν, ἔ ὁ κόσμος καὶ τὰλλα τὰ εἰρημνῶν εἶδη. τὸ δὲ κύριον, τῶν σαφώεσσιν. ὅσα ἐλάχιστον δὲ μέρος συμβάλλονται εἰς τὸ σαφὲς τῆς λέξεως, ἔ μὴ ἰδιωτικόν, αἱ ἐπέκτασες ἔ ἀποκοπαί, ἔ ἔξ ἀλλαγῆσασα τὸ ὀνοματῶν. δὲ μὲν γὰρ τὸ δῆλως ἔχειν, ἢ ὡς τὸ κύριον ὡς τὸ εἰωθὸς γινώσκον, τὸ μὴ ἰδιωτικὸν ποιήσῃ. ἀλλ' ἢ τὸ κοινωνεῖν τῶν εἰωθῶν, ὅ σαφές ἔσαι. ὡς τε ὅσα ὀρθῶς ψέγουσιν οἱ ἔπιτιμῶντες ὡς ποιούτω ἔπει τὸ δὲ λέκτου, ἔ δὲ κωμωδουῶντες τὸν ποιητῶν. οἷ), Εὐκλείδης ὁ δὲ χαλκός. ὡς ῥά δὲ ποιεῖν, εἴ τις δῶσῃ ἐκτείνειν, ἔφ' ὅποσον βούλε) ἰαμβοποιήσας ἐν αὐτῇ τῇ λέξει. οἷ), Ηπήχαι ειδον * Μαραθωνα βαδίζοντα. καὶ * ὅσα ἀνγινάμνος τὸ κύριον ἔξ ἠέβορον. ὅ μὲν οὖν φαίνεται πῶς χρώσκον τούτω ὡς ἔπει, γινώσκον. τὸ ἢ μέτρον, κοινὸν ἀπόρτω ὅστι τῶν μερῶν. ἔ γὰρ μεταφορῶν, καὶ γλωττῶν, ἔ τοῖς ἄλλοις εἶδεσι χρώσκον ἀσπεπῶς, ἔ ἐπίτηδες ἐπὶ τὰ γινώσκον, τὸ αὐτὸ δὲ ἀσπεπῶς. τὸ ἢ ἀρμότιον ὅσον ἀσπεπῶς ὅτι τῶν ἐπῶν θεωρεῖσθαι, ἐν ἡμετέροις τὸ ὀνοματῶν εἰς τὸ μέτρον. καὶ ὅτι τῆς γλωττῆς δὲ, ἔ ἐπὶ τῶν μεταφορῶν, ἔ ἐπὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν μετακίσει δὲ ἡμῶν τὰ κύρια ὀνοματῶν, κατὰ δὲ ὅτι ἀληθῆ λέγονται.

Victor. δὲ ἀρὰ καὶ χηρῶσαι πῶς πύπτις αἱ. κακρῶσαι. χ. Μαραθωναδ. χ. ἢ καὶ ἐσαίμνος τὸ οικειου ἔξικίσοεν. Cast. ἔξικίσοεν. λιβόροι.

C

Τὸ αὐτὸ ποιήσατος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ
Εὐριπίδου, ἐν δὲ μόνον ὄνομα μεταθέντος, αὐτὴ
κρείου εἰσότητος γλώττης. τὸ μὲν φαίνεται κα-
λὸν, τὸ δὲ ὑπελές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν ταῖς
Φιλοκτῆτι ἐποίησε,

Φαγέδαινα, ἥ μου ἄρχας ἐσθίει ποδός.
ὁ δὲ ἀπὸ τῆς, ἐσθίει, τὸ θοινᾶσαι, μετέθηκε,
καὶ,

οδυσ. β. Νικῶ δέ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐδ' ἀδύτος καὶ
ἀκικυς,

οδυσ. ν. εἴ τις λέγει τὰ κρείεα μεταθέσει.
Νικῶ δέ μ' ἐὼν μικρὸς τε ἔσθ' ἀσθενικὸς καὶ
ἀειδής. καὶ,

Δίφρον ἀεικέλιον κατὰ θεῖς, ὀλίγην τε
τράπεζαν.

Δίφρον μετρηθὲν κατὰ θεῖς μικρὰν τε βρά-
πεζαν. καὶ τὸ,

Ἡϊόνες βοόωσιν. Ἡϊόνες κελύουσι.

ἐν καὶ Ἀρειφραδέως τοῖς τραγωδοῖς ἐκωμώ-
δει, ὅτι αὐτὸς δὲ εἶποι ἐν τῇ ἀφελέκτῳ,
τύποις χρῆσθαι οἷόν τ' ἐστι, Δωμάτων ἀπο, ἀλλὰ
μὴ Ἀπό Δωμάτων. ἔτι δὲ, σέθεν καὶ τὸ, ἐγὼ δὲ
νῦν καὶ τὸ, Ἀχιλλέως πέει. ἀλλὰ μὴ Πέει
Ἀχιλλέως, καὶ ὅσα ἄλλα τῶν αὐτῶν. ἀλλὰ γὰρ
τὸ μὴ εἶ) ἐν τοῖς κρείοις, ποιεῖ τὸ μὴ ἰδιω-
τικὸν ἐν τῇ λέξει ἀπορῶν τὰ τῶν αὐτῶν. ἐκ δὲ
ἰος δὲ τῆς ἡγήσει. ἐστὶ δὲ μέγα μὲν ἔχει ἑκάστῳ

τῶν εἰρημῶν ἀρεπῶντος χρῆσθαι, καὶ δι-
πλοῖς ὀνόμασι ἔγλωττης. * τὸ δὲ μέγιστον τὸ
μεταφορικὸν εἶ). μόνον γὰρ τῆς, οὔτε πρὸ
ἄλλου ἐστὶ λαβόν, ὑφύψας τε σημαῖον ἐστὶ. τὸ
γὰρ ὑ μεταφέρειν, τὸ ὁμοῖον θεωρεῖν ἐστὶ. τῶν δὲ
ὀνομάτων, τὰ μὲν διπλᾶ, μάλιστα ἀρμό-
πῃ τοῖς διθυραμβοῖς. αἱ δὲ γλώτται, τοῖς ἰαμ-
βεῖοις. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἡρωϊκοῖς ἀπορῶντα χρῆσι-
μα τὰ εἰρημῶν. ἐν δὲ τοῖς ἰαμβεῖοις, ἀλλὰ
τὸ ὅτι μάλιστα λέξιν μιμηθεῖν, ταῦτα ἀρμό-
πῃ τῶν ὀνομάτων, ὅσοις ἔστι ἐν λόγοις τις * χρῆ-
σθαι. ἐστὶ δὲ τὰ τῶν αὐτῶν, τὸ κρείον ἔστι μεταφο-
ρικὸν ἔστι. καὶ μὲν οὖν τραγωδίας ἔστι τῆς
ἐν ταῖς ἀφελέκτῳ μιμησεως, ἔστι ἡμῖν ἰχθῦν
τὰ εἰρημῶν.

τῶν πλὴν δὲ
μῆνισιν

τῶν χρῆσθαι
π.

ut cum eundem iambicum fecit Aeschylus,
& Euripides, & unum solum no-
men immutavit, & posuit linguam pro
proprio consueto, atque unum quidem ap-
paret pulchrum; alterum vero humile.
Nam Aeschylus in Philoctete fecit,

Phagedana, quae mei carnes comedit pe-
dis.

Hic vero pro, ἐσθίει, posuit θοινᾶσαι, epulatur. Et,
Nunc autem me qui est parvusque & nihili,
& indecens.

Siquis dicit positus propriis,
Nunc autem me qui est parvusque, & imbe-
cillis, & deformis. Et,

Sed ille non conveniens cum posuisset: paucam-
que mensam.

Et illud,
Littora vociferantur, littora clamant.

Præterea vero Aiphrades Tragedis male-
dicebat, quod quæ nemo diceret in sermo-
ne, iis uterentur, quale illud est, *δωμάτων ἀπο*,
domibus ab, sed non *ἐπὶ δωμάτων ἀπο*,
& illud, *οἷόν τ' ἐστὶ*: & illud, *ἐγὼ δὲ νῦν*, ego
autem ipsum: & illud, *Ἀχιλλέως πέει*, Achil-
le de, sed non *περὶ Ἀχιλλέως*: de Achille: &
quæcumque alia talia. Nam, quoniam
non sunt in propriis, faciunt id quod non
vulgare est hæc omnia in elocutione, ille
vero hoc nesciebat. Iam magnum est uti
congruenter unoquoque de iis quæ dicta
sunt, & duplicibus nominibus, & lin-
guis: at maximum est, metaphoricum
esse: solum enim hoc neque ab alio licet
assumere: & boni ingenii signum est. be-
ne enim transferre est simile intueri. Ex
nominibus autem duplicia quidem maxi-
mè conueniunt dithyrambis: linguæ vero
heroicis: at translationes iambicis. Et in
heroicis quidem omnia utilia, quæ dicta
sunt: verum in iambicis, quia quàm ma-
ximè collocationem imitantur, ex nomi-
nibus illa congruunt, quibuscumque etiam
in sermonibus aliquis uteretur. sunt au-
tem talia proprium, & translatio, & or-
natus. ac de Tragedia quidem, & de imi-
tatione, quæ in agendo posita est, nobis fa-
tis sunt, quæ exposita sunt.

E

Κ Ε Φ Α Λ. ιγ'.

Περὶ τῆς διηγηματικῆς καὶ ἐν μέτρῳ
μιμητικῆς.

ΠΕΡΙ δὲ τῆς διηγηματικῆς καὶ ἐν μέτρῳ
μιμητικῆς, ὅτι δεῖ τοῖς μύθοις καθάπερ
ἐν ταῖς τραγωδίαις στωιστάνας δραματικοῖς,

CAPVT XIII.

De Epopæia.

DE narratiua autem, & in metro imita-
tione, oportet fabulas constituere,
quemadmodum dramaticus in Tragediis,

& circa vnam actionem, totam, & perfectam, habentem principium, & medium, & finem: vt quemadmodum animal vnum totum, efficiat propriam voluptatem, nec similes esse historias consuetas, in quibus necesse est non vnus actionis efficere expositionem, sed vnus temporis, quæcumque in eo euenerunt circa vnum, vel plures, quorum vnumquodque, vt fors tulit alterum respicit. Quemadmodum enim secundum eadem tempora, & in Salamine facta est naualis pugna, & in Sicilia Carthaginensium pugna, nequaquam ad eundem tendentes finem. Sic & in temporibus consequentibus aliquando fit alterum cum altero, ex quibus non est vnus finis. Ac fermè id faciunt poetarum multi. Quamobrem, vt iam dicebamus, & in hac parte diuinus apparere Homerus præter cæteros potest, & quia neque bellum, quamuis habens principium, & finem, aggressus est versibus totum describere: valde enim magna, & quod non facile conspici poterat, euasurum erat: vel magnitudine se modicè habens intertextum varietate, nunc autem cum abstulisset vnam partem, episodii vsus est ipsorum multis, vt nauium catalogo, & aliis episodii, quibus distinguit poemam. Alii verò circa vnum canunt, & circa vnum tempus, & vnam actionem multarum partium, vt qui Cypriam fecit, & parua Iliadem. Igitur ex Iliade & Odyssæa vna Tragædia fit ex vtraque, vel duæ solæ. At ex Cypriis multæ, & ex parua Iliade plus quàm octo, vt Armorum iudicium, Philoctetes, Neoptolemus, Eurypylus, Mendicatio, Lacæna, Ilii direptio, & Reditus classis, & Sinon, & Troiades.

A καὶ πρὸς μίαν πρᾶξιν ὅλιω καὶ τελείῃ, ἐχούσῃ ἀρχὴν καὶ τέλος, ἵν' ὡς τὸ ζῷον ἐν ὄλῳ, ποιῆ οἰκείαν ἡδονὴν, δὴ λὸν δὲ, * μὴ ὁμοίᾳ ἰσοείᾳ (τὰς ποιήσεις εἶ), ἐν αἷς ἀνάγκη οὐχὶ μιᾶς πρᾶξεως ποιῆσθαι δὴ λῶσιν, ἀλλ' ἐνὸς χρόνου, ὅσα ἐν τούτῳ σωέσθαι πρὸς ἕνα ἢ πλείους, ὧν ἕκαστον, ὡς ἐτύχεν, ἔχει πρὸς ἀλλήλα. ὡς τὸ γὰρ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ἢ τ' ἐν Σαλαμῖνι ἐγένετο ναυμαχία, καὶ ἐν Σικελίᾳ Καρχηδονίων μάχη, οὐδὲν πρὸς τὸ αὐτὸ σωτείνουσαι τέλος. οὕτω δὲ ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις ἐπίστευται ἴσους ἴσους μὲν πατέρου, δὲ ὧν ἐν οὐδὲν ἴσους τέλος. σχεδὸν δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ποιητῶν τῆτο δρῶσι. δὴ, ὡς τὸ εἶπομεν, ἡδὴ καὶ τῆ αὐτῆς περὶ τοῦ φαεινῆ Ομηροῦ πρὸς τοὺς ἄλλοις, τὰς μὴ δὲ τὸν πόλεμον καὶ τὸν ἔχροντα ἀρχὴν καὶ τέλος, ὅτι χειρῆσαι ποιῆν ὄλον. λίαν γὰρ αὐτὸ μέγας, καὶ οὐκ ἐπισημῶς ἐμελλεν ἐστῆσαι. ἢ τὸ μέγιστον μετριάζοντα κατὰ πεπλεγμένον τῆ ποιητικῆς. νῦν δὲ ἐν μέσῳ ἀπολαβῶν, ἐπεισοδίοις κέχρηται αὐτῶν πολλοῖς. οἷς, νεῦν κατὰ λόγον, καὶ ἄλλοις ἐπεισοδίοις, οἷς ἀφελὰ μὲν πῶς ποιῆσιν. οἱ δὲ ἄλλοι πρὸς ἕνα ποιοῦσι, καὶ περὶ ἕνα χρόνον, καὶ μίαν πρᾶξιν πολυμερῆ. οἷς, ὅτι * Κυπριακὰ ποιήσας, καὶ πῶς μικρὰν Ἰλιάδα. ποιητῶν δὲ καὶ Ἰλιάδος καὶ Οδυσσεύς μία τραγωδία ποιῆσαι ἐκάτερας, ἢ δύο μόναι. ἐκ δὲ Κυπρίων, πολλὰ καὶ ἐκ τῆς μικρῆς Ἰλιάδος πλέον ἐκ τῶν Ὀψίων κρίσις, Φιλοκτήτης, Νεοπτόλεμος, Εὐρύπυλος, * Γταχία, Λάχαινα, Ἰλίου πρῶσις, καὶ Ἀπόλλοις, καὶ Σίνων, καὶ Τρωάδες.

Victor. codd. ἰσοείας τὰς ποιήσεις.

κ. Κυπριακά

Vi. πτω. χία Λάχαινα,

CAPVT XXIV.

Κ Ε Φ Α Λ. κδ.

Conuenientia & differentia inter Epopeiam & Tragædiam. Vitia communia Epopeiæ & Tragædiæ.

Ἐποποιίας πρὸς τραγωδίας διαφορὰ, καὶ πῶς λέγειν χρὴ τὰ ψεύδη.

Praterea verò Epopeiam oportet habere formas easdem cum Tragædia: aut enim simplicem, aut implexam, aut moratam, aut affectam oportet esse. Et partes extra melopœiam, & apparatus, easdem. Etenim ei opus est peripetis, & agnitionibus, & affectibus. præterea sententias, & elocutionem rectè habere. Quibus omnibus Homerus vsus est primus, & satis. Etenim poematum vtrumque constitutum est, Ilias quidem, simplex, & affectum: Odyssæa verò, implexum: agnitio enim per totum, & moralis est.

EΤΙ δὲ τὰ εἶδη τούτα δεῖ λέγειν πῶς ἐποποιῖαι τῆ τραγωδία. ἢ γὰρ ἀπλῶς, ἢ πεπλεγμένῳ, ἢ ἡθικῶς, ἢ παθητικῶς δεῖ εἶναι, καὶ τὰ μέρη ἔξω μελοποιίας καὶ ὄψεως τούτων. καὶ γὰρ περιπετειῶν δεῖ καὶ ἀναγνωρίσεων καὶ παθημάτων. ἐν τῆς ἀφανείας καὶ τῶν λέξιν ἔχειν καλῶς. οἷς ἀπασιν Ομηροῦ κέχρηται καὶ πρῶτος καὶ ἰσχυρῶς. καὶ γὰρ ἐν τῶν ποιημάτων ἐκάτερον σωέσθηκεν. ἢ μὲν Ἰλιάς, ἀπλοῦς καὶ παθητικῶς. ἢ δὲ Οδύσσεια, πεπλεγμένον ἀναγνωρίσεις γὰρ δὴ λου καὶ ἡθική.

πρὸς δὲ τούτοις λέξει ἀφαινοῖα πρὸς τὰς ἑξῆς
 βέβληκα. ἀφαινοῖα δὲ καὶ τὴν συστά-
 σεως τὸ μήκος ἢ ἐποποιία καὶ τὸ μέτρον. τὸ μὲν
 οὖν μήκος ὅρος ἰσχυρὸς εἰρημνός. διώαθαι
 γὰρ δεῖ σιωποῦσθαι τὴν ἀρχὴν ἔκ τὸ τέλος.
 εἴη δὲ ἀπὸ τούτου, εἰ τὴν ἀρχὴν ἐλάτ-
 τοις αἰ συστάσεως εἶεν, πρὸς τε τὸ πλῆθος τῆν
 δραγωδιῶν τῆν εἰς μίαν ἀκρόασιν ἵσταμένων
 πρὸς ἴσους. ἔχει δὲ πρὸς τὸ ἐπεκτείνεσθαι τὸ
 μέγεθος, πολὺ τῆν ἐποποιία ἴδον, ἀπὸ τὸ ἐν μὲν
 τῆν δραγωδία μὴ εἰδέχεσθαι ἅμα πρὸς τὸ
 μῦθος * πολλὰ μιμεῖσθαι ἀλλὰ τὸ ὅτι τῆν
 σκωπῆς ἔκ τῆν ὑποκριτῆν μέγος μόνον. ἐν τῆν
 ἐποποιία, ἀπὸ τὸ διήγησιν εἶ, ὅτι πολλὰ μέ-
 ρη ἅμα ποιεῖν περινοῦμεθα, ὅφ ὡν οἰκείων ὄν-
 των, αὐξέσθαι ὅ τῆ ποιήματος ὄγκος. ὡστε τού-
 τῃ ἔχει τὸ ἀγαθὸν εἰς μεγαλοπρέπειαν, ἔκ τὸ με-
 ταβάλλειν τὸ ἀκούοντα, ἔκ ἐπεισοδιοῦν αἰουμῶν
 ἐπεισοδιοῖς. τὸ γὰρ ὄμειον τὰ χυ πλοιοῦν, ἐκ-
 πίπτειν ποιεῖ τὰς δραγωδίας. τὸ γὰρ μῦθος τὸ ἰ-
 ρωϊκόν, ἀπὸ τῆν πείρας * ἤρμεσεν. εἰ γὰρ ἴσους
 ἐν ἄλλῃ ἑνὶ μέτρῳ διηγηματικῶν μίμησιν
 ποιοῖτο, ἢ ἐν πολλοῖς, ἀπορεπὲς δὲ φαινοῖτο. τὸ
 γὰρ ἠρωϊκόν, σασιμῶτατον ἔκ ὅ κωδέστατον τὸ μέ-
 γων ὅτι. ἀπὸ τὸ γλώττας ἔκ μεταφορῶν δέχεται
 μάλις. περιττὸν γὰρ ἔκ τῆν διηγηματικῆν * μίμη-
 σιν τῆ ἄλλων. τὸ γὰρ ἰαμβικόν ἔκ τε βῆμα ἔκ, * κι-
 νητικῆ. τὸ μὲν, ὀρχησικόν. τὸ γὰρ, ὁρχησικόν. ἐπὶ
 δὲ ἀποπώτερον εἰ μίμησιν αὐτῶν, ὡς τῶν Χαι-
 ρήμων. ἀπὸ τῶν μακρῶν συστάσιν ἐν ἄλλῃ
 πεποιήκειν, ἢ ὡ ἠρωϊκῶν, ἀλλ ὡς τῶν εἰποῦν, αὐ-
 τῆ ἢ φύσις διδάσκει τὸ ἀρμότιον * αὐτῆν ἀφαι-
 ρεῖσθαι. Ομηροῦ δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἀξίως ἐπαμ-
 ινεῖσθαι, ἔκ δὲ ἔκ ὅ μόνος τῆ ποιητῆν, ὅ κ ἀγροεῖ
 ὅ δὲ ποιῆν αὐτόν. αὐτόν γὰρ δὲ τὸν ποιητῆν ἐλά-
 χιστα λέγειν. ἔκ γὰρ ὅτι ἔκ τῶν μιμητῆς. οἱ
 μὲν οὖν ἄλλοι, ἀπὸ μὲν δὲ ὅλου ἀγωνίζον. μι-
 μουῦσθαι δὲ ὀλίγα ἔκ ὀλιγάκις. ὅ γὰρ ὀλίγα φρε-
 μισαμένους, βίβλῃς εἰσάγει ἀνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ
 ἄλλο ἡ ἦθος, * ἔκ ὅ δὲ ἀνῆτες, ἀλλ ἔκ ὅ ἦθος. ἀπὸ
 μὲν οὖν ἐν τῆν δραγωδίας ποιῆν τὸ ἴσους.
 μάλλον δὲ εἰδέχεσθαι ἐν τῆν ἐποποιία * τὸ ἀνάλο-
 γον. ἀπὸ τῶν συμβαίνῃ μάλις τὸ ἴσους, ἀπὸ τῶν
 μὴ ὅ εἶν εἰς τὸν πρὸς τῶν ποιητῆν. * ἔκ τῶν τὰ πρὸς
 πρὸς ἔκ τῶν διώξιν ὅτι σκωπῆς ὄντα, ἔκ τῶν ἀπὸ
 φαινοῖν, οἱ μὲν ἔκ τῶν ἔκ τῶν διώξιν, ὅ δὲ ἀνα-
 κούων. ἐν δὲ τοῖς ἐπεσοῖς λαοῦνται τὸ γὰρ ἴσους.
 ἢ δὲ. σημεῖον δὲ πρὸς τῶν πρὸς τῶν ποιητῆν, ἀπὸ τῶν
 γέλοισι ὡς τῶν ἔκ τῶν μίμησιν. ἀπὸ τῶν δὲ μάλι-
 σα Ομηροῦ ἔκ τοῖς ἄλλοις ψευδῶν λέγειν ὡς δὲ.

A Ad hæc dictione & sententia omnes supe-
 ravit. Differt autem Epopœia & constitu-
 tionis longitudine, & metro. Ac longitudi-
 nis quidem terminus sufficiens dictus est.
 Debet enim esse eiusmodi, vt simul conspi-
 ci & principium & finis possit. Id sanè esset,
 si priscis minores constitutiones essent, &
 peruenirent ad multitudinem Tragœdia-
 rum, quæ in vnam ponerentur auditionem.
 Habet verò multum quiddam Epopœia, &
 quidem proprium, vt extendere magnitu-
 dinem possit: propterea quòd non contin-
 git in Tragœdia imitari multas partes, quæ
B eodem tempore geruntur: sed eam solam
 quæ geritur in scena, & histrionum est. At
 in Epopœia, quia narratio est, licet efficere
 vt simul multæ partes ad finem perducantur,
 quæ cùm propriæ sint, augment poëmatis
 molem. Quare hoc habet, quod bonum est
 ad magnificentiam, & ad mutationem au-
 dientis, & ad incrementum, quod fit dissi-
 milibus episodiiis. Simile enim, quod citò
 fatietatem affert, efficit vt Tragœdiæ dis-
 pliceant. Metrum autem heroicum ex ex-
 perientia quadrauit: nam si quis aliquo alio
 metro narratiuam imitationem efficeret,
 aut multis, indecorum certè appareret. he-
C roicum enim firmissimum & tumidissimum
 est metrorum. Quamobrem & linguas, &
 translationes maximè recipit. Superuaca-
 nea enim est narratiua motio aliorum. Iam-
 bicum verò & Tetrametrum mobilia sunt:
 hoc quidem ad saltationem accommoda-
 tum, illud verò rebus agendis idoneum.
 Præterea verò absurdus fit, si quis ipsa mis-
 ceat, vt Chæremon. Quamobrem nemo
 fecit longam constitutionem alio, nisi he-
 roo. sed, vt dicimus, ipsa docet natura, vt
D illud ipsum partiamur quod congruit. Ho-
 merus autem & in aliis multis dignus est qui
 laudetur, & in hoc etiam, quòd solus inter
 poëtas id non ignorat, quod ipsum facere
 oportet; ipsi enim poëtae quàm paucissima
 dicenda sunt. Etenim ipse nō est secundùm
 hæc imitator. Ac alii quidem ipsi per totum
 in actione versantur, & pauca imitantur, ac
 paucis in locis. At hic, cùm pauca præfatus
 sit, statim inducit virum, aut mulierem, aut
 aliquos alios mores, & nihil morum expers,
 sed habens mores. Ac oportet quidem in
E Tragœdiis efficere id quod admirabile est:
 sed magis in Epopœia contingit id quod
 ratione vacat. Quamobrem contingit ma-
 ximè id quod admirabile est, quia non spe-
 ctant in agentem. Quoniã, quæ euenerunt,
 circa Hectoris insectationem, in scena cer-
 tè appareret ridicula: hi quidē stâtes & non
 insectantes, hiæ verò reuēs. At in Epicis la-
 tent. Iam admirabile iucundum est. Ac si-
 gnum est, quòd omnes addentes nunciant,
 tanquam gratificantes. Et docuit maximè
 Homerus alios falsa dicere, vt oportet.

κε. ἡρμους.

κε. κίνησις Fort. κινη-
τα ait Vi-
ctor.

κε. αὐτὸ

κε. εὐδὲν
αἰσθη, ἀλλ
ἔκ τῶν ἦθος
Victor.
τὸ ἀλογον
δι' ὅτι σ.
Vict. ἐπι
τὰ

Atque hoc naturam habet paralogismi: existimant enim homines, quando, dum vnum est, aut factum est, alterum fit, si posterius est, etiam prius esse, vel fieri. Hoc autem mendacium est, idcirco primum iam certè mendacium est, sed necesse nō est, dum vnum est, vt alterum sit, vel fiat, vel apponatur. Nam quia scit, hoc verum esse, falso ratiocinatur animus noster etiam primum tanquam id quod sit. Eligenda autem sunt quæ fieri non possunt, & verisimilia sunt, magis quàm quæ fieri possunt, & parum apposita sunt ad persuadendum. Ac sermones non constituendi ex partibus carētib; ratione, sed maximè quidem, vt nihil habeant, quod careat ratione; si verò non sint tales, ac certè habeant extra fabulā, vt Oedipus illud habet quod nesciat, quomodo Laïus mortuus sit. Non autem in dramate, vt in Electra, qui Pythia nunciant: aut in Mysis, qui sine voce ex Tegea in Mysiam venit. quare ridiculum est dicere, fabulam interituram: quia à principio non oportet constituere tales. Quod si quis constituerit, & apparuerit magis consentaneum recipere, erit etiam absurdum, quoniam & quæ sunt in Odyssæa sine ratione, nempe quæ circa expositionem, nullo modo tolerabilia esse, manifestum foret, si ipsa malus poëta faceret, nunc autem aliis bonis poëta obscurat, iucundum reddens absurdum. Dictione autem oportet laborare in partibus otiosis, & non moratis, neque sententiarum plenis: contra enim occultat dictio valde splendida tum mores tum sententias.

CAPVT XXV.

Κ Ε Φ Α Λ. κε'.

De excusationibus Poëtarum & solutionibus: deque recta reprehensione & numero reprehensionum ac solutionum.

Iam de quæstionibus & solutionibus, tum ex quot, tum ex qualibus formis sint, hoc pacto contemplantibus fiet sine dubio manifestum. Quoniam enim poëta est imitator, quemadmodum etiam pictor, vel quis alius imaginum effector, necesse est imitari, de iis quæ numero sunt tria, vnum aliquod semper, aut enim qualia erant aut sunt, aut qualia aiunt aut videntur, aut qualia esse oportet. Hæc autem exponuntur dictione, vel & linguis, & translationibus. Et multæ affectiones sunt dictionis. hæc enim poëtis concedimus. Præterea verò non est eadem rectitudo politicæ, & poëticæ: neque aliarum artium, & poëticæ. Ipsius autem poëticæ duplex erratum. Nam vnum per se; alterum per accidens. etenim aut præeligit imitationem rei, quæ ultra facultatem est, quod erratum, ipsius est: aut præeligit non rectè quod per accidens est:

A ἔστι δὲ τὸ πᾶσι παραλογισμὸς. οἷόν τι γὰρ εὐδοκίαν ποιῶν, ὅταν ἴσῃ ἅπασαν ἢ νομομαχοῦ ποδὶ γὰρ, εἰ ποῦ ἔστιν ἔστιν, καὶ τὸ πρῶτον εἶναι γίνεσθαι. τὸ δὲ ἔστι ψεύδος. δι' ὃ δὴ, αὐτὸ πρῶτον γίνεσθαι, ἢ ἄλλου δὲ πούτου ὄντος, ἀνάγκη εἶναι ἢ γίνεσθαι πρῶτον. ἀλλὰ γὰρ τὸ εἶδέναι τὸ πᾶσι ἀληθὲς ὄν, παραλογίζεσθαι ἢ μὴ ἢ ψυχῆ, ἢ τῶν πρῶτον ὡς ὄν. παραρρεῖσθαι τε ἀδυνάτα ἔειχτα, μᾶλλον ἢ δυνατὰ ἔαπίθανα. τοῖς **B** τὸ λόγους μὴ σιωπῆσαι ἐκ μερῶν ἀλόγων, ἀλλὰ μάλιστα μὴ μὴδὲν ἔχειν ἀλόγων. εἰ δὲ μὴ, ἔξω τῶ μυστήματος, ὡς τῶ Οἰδίπῳ τὸ μὴ εἶδέναι πῶς ὁ Λαῖος ἀπέθανεν. ἀλλὰ μὴ ἐν τῶ δράματι, ὡς τῶ ἐν Ηλέκτρα οἱ τὰ Πύθια ἀπαγγέλλοντες ἢ ἐν Μυσοῖς, ὁ ἄφρωνος ἐκ Τεγέας εἰς τὴν Μυσίαν ἦκων. ὡς τῶ λέγειν ὅτι ἀλήρητο αὐτὸ μῦθος, γελοῖον. ὅς ἀρχῆς γὰρ οὐ δεῖ σιωπῆσαι τριούτους. ἀλλὰ δὲ θῆ, ἔ φαίνεσθαι βέλτερον, ἐκδέχεσθαι ἔατοπον. ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν Οδυσσεῖα ἀλόγα τὰ πρῶ τὴν ἐκθεσιν, ὡς ἐκ αὐτῶ ἀνεκτὰ, δὴ λον αὐτῶ γυνοί- **C** τῶ, εἰ αὐτὰ φαῦλος ποιητὴς ποιήσῃ. νῦν δὲ τοῖς ἀλλοῖς ἀγαθοῖς ὁ ποιητὴς ἰμφλυίζει ἠδυνῶν τὸ ἔατοπον. τῆ δὲ λέξει δὲ ἀφαιροῦν ἐν τοῖς ἀρχαῖς μέρεσι, ἔ μὴτε ἠθικῶς, μὴτε ἀφαιροπικῶς. ἀποκρύπτει γὰρ πάλιν ἢ λίαν λαμπερὰ λέξεις τὰ ἠθ, καὶ τὰς ἀφαιροίας.

D Περὶ παραβλημάτων καὶ λύσεων, ἐκ πόσων τε ἔ ποιῶν εἰδῶν ἀδ' εἶη.

Περὶ δὲ παραβλημάτων καὶ λύσεων, ἐκ πόσων τε καὶ ποιῶν ἀδ' εἰδῶν εἶη, ὡς δὲ θεωροῦσθαι γυνοίτ' ἀφαιροῦν. ἐπεὶ γὰρ ἔστι μιμητὴς ὁ ποιητὴς, ὡς τῶ αὐτῶ ἢ ζωγράφος, ἢ ἡ δῆλος εἰκονοποιός, ἀνάγκη μιμῆσθαι, τριάντων τ' ἀειμόν, ἐν τῶ αἰεῖ. ἢ γὰρ οἷα αὐτῶ, ἢ ἔστιν, ἢ οἷα φασί, καὶ δοκεῖ, ἢ οἷα εἶναι δεῖ. ταῦτα δὲ ἀπαγγέλλει λέξει, ἢ καὶ γλώτταις καὶ μεταφοραῖς. ἔ πολλὰ πᾶσι τῶς λέξεως ἔστι. διδομένον γὰρ ταῦτα τοῖς ποιηταῖς. πρὸς δὲ τοῖς οὐχ ἢ αὐτῶ ὀρθότης ἔστι τῶς πολιτικῆς ἔ τῶς ποιητικῆς, ὡς δὲ ἄλλης τέχνης καὶ ποιητικῆς. αὐτῶς δὲ τῶς ποιητικῆς διττῆς ἢ ἀμύβλια. ἢ μὴ γὰρ κατ' αὐτῶ, ἢ δὲ κατ' συμβεβηκός. ἢ μὴ γὰρ παρείλετο μιμῆσαι ἀδυναμίαν αὐτῶς, ἢ ἀμύβλια. ἢ δὲ τῶ παρελέσθαι μὴ ὀρθῶς, κατ' συμβεβηκός.

Victor. h. a. l.

25. si m. h. m.

28. h. ei a. m. m. Victor. codd. a. m. i. s. t. a. s. d. e. i.

Iliad. m.

Iliad. a.

Iliad.

Iliad. i.

Iliad. b.

Iliad. c.

Iliad. d.

ἀλλὰ τὸν ἵππον ἀμφω τὰ δεξιὰ προσέβλη-
 κέτα. ἢ τὸ καθ' ἑκάστῳ τέχνῳ ἀμύθημα.
 οἷ, τὸ χτ' ἰατρικῶν ἢ ἄλλῳ τέχνῳ, * εἰ
 ἀδυνάτα πεποιήσθαι. ταῦτ' οὐκ οἰοῦμαι αἰετῶν, οὐ
 καθ' ἑαυτῶν. ὥστε δεῖ τὰ ἐπιτημίματα ἐν
 τοῖς προσβλήμασιν ἐκ τούτων ἐπισημασθῆναι
 λυεῖν. ὡς τὸν μὲν γὰρ αὐτὰ πρὸς αὐτῶν
 πῶς τέχνῳ ἀδυνάτα πεποιήσθαι, ἢ ἀμύθησθαι.
 ἀλλ' ὁρθῶς ἔχει, εἰ τυγχάνοι τῶς τέλους τῆς αὐ-
 τῆς. τὸ γὰρ τέλος εἶρησθαι. οἷ, εἰ οὕτως ἐκ-
 πληκτικώτερον, ἢ αὐτὸ, ἢ ἄλλο ποιεῖ μέρος.
 ὡς δὲ δείγμα ἢ τῆς ἑκτροῦς διωξίς. * ἢ μὲν
 τοῖ τὸ τέλος, ἢ μᾶλλον ἢ ἠπὼν ἐνεδέχετο
 ἢ ἀρχῆν, εἰ χτ' πῶς πρὸς τούτων τέχνῳ,
 ἢ ἀμύθησθαι οὐκ ὁρθῶς. δεῖ γὰρ, εἰ ἐνεδέχετο, ὁ-
 λως μηδαμῆ ἢ ἀμύθησθαι. ἐν ποτέρων ὅτι
 τὸ ἀμύθημα, τῆς χτ' πῶς τέχνῳ, ἢ κατ' ἄλλ-
 οῦ συμβεβηκός; ἔλαθον γὰρ, εἰ μὴ ἦδει ὅτι
 ἔλαφος θήλεια κέρατα οὐκ ἔχει, * ἢ εἰ κα-
 κομιμήτως ἔγραψε. πρὸς δὲ τούτοις εἰς ὅτι
 ἱμαῖται, ὅτι οὐκ ἀληθῆ, * ἀλλ' οἷα δεῖ οἷ χτ'
 Σοφοκλῆς ἔφη, αὐτὸς μὲν οἷοις δεῖ ποιεῖν,
 Εὐεπίδης δὲ οἷοί εἰσι. δι' ὃ τῶν τε λυτῶν. εἰ
 δὲ μηδετέρως, ὅτι οὕτω φαοῖσι, οἷ τὰ πρὸς
 θεῶν. ἴσως γὰρ οὐτε βέλτιον οὕτω λέγειν, οὐτ'
 ἀληθῆ, ἀλλ' ἔτυχεν, ὡς τῶν Ξεινοφάνους.
 ἀλλ' οὐ φασι πάθε. ἴσως δὲ οὐ βέλτιον μὲν,
 ἀλλ' οὕτως εἶχεν, οἷ τὰ πρὸς τῶν ὀπλων. *
 ἔγχεα δὲ σφιν ὀρθ' ὅτι σαυρωτῆρος. οὕτω
 γὰρ τὸ τ' οἷ μίσησιν, ὡς τῶν Ἰλλυριοῖ. πρὸς
 ὅ τῶν καλῶς ἢ μὴ καλῶς, ἢ εἶρησθαι τινι ἢ πρὸς
 πρὸς αὐτῶν, ὅ μόνον σκεπτόμενοι εἰς αὐτὸ τὸ πρὸς
 γινόμενον ἢ εἰρημῶνον βλέποντα, εἰ ἀποδαμον ἢ
 φαῦλον, διὰ τὸ εἰς τὸν πρὸς αὐτῶν ἢ λέγοντα
 πρὸς ὄν, ἢ ὅτε, ἢ ὅτω, ἢ οὐ ἔνεκεν. οἷ, ἢ μεί-
 ζονος ἀγαθοῦ, ἢ ἰσχυροῦ ἢ μείζονος κακοῦ, ἢ ἵνα
 ἀπογίνησθαι. τὰ δὲ πρὸς πῶς λέξι, ὁραῖνας δὲ
 ἀφ' αὐτῶν οἷ, γλώττη. * Οὐρῆας μὲν πρὸς
 τῶν ἴσως γὰρ ὅ τινι ἢ μίσησιν λέγει, ἀλλὰ τῶν
 φύλακας. εἰ τὸν Δόλωνα, * εἶδος μὲν ἔγω κα-
 κός, οὐ τὸ σῶμα ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρὸς
 σωπὸν ἀγρόν. τὸ γὰρ θειδὲς οἱ Κρηῆτες θύπρὸς
 σωπὸν καλοῦσι. εἰ τὸ * Ζωρότερον ὅ κέραιρα, εἰ
 τὸ ἀχρῶν, ὡς οἰνόφλυξιν, διὰ τὸ τῶν τῶν. τὸ δὲ
 χτ' μεταφορῶν εἶρησθαι. οἷ, * ἀλλ' οἷ μὲν ἴσως τῶν
 εἰ ἀέρες θύπρὸν Γαιύχοι. εἰ τὸ, * Ἡοῖ ὅ τ' εἰς
 πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσεν. εἰ, * Αὐλῶν συ-
 εἰγῶν ἢ ὀμαδόν. τὸ γὰρ Γαίτις, αἰετῶν Πολλοί,
 χτ' μεταφορῶν εἶρησθαι. τὸ γὰρ πρὸς, πολὺ πῶς
 Troianum respiceret, & tibiarum fistularumque vocem. Nam πῶς omnes, pro hac
 voce πῶς multi, secundum translationē dictum est: quia πῶς omne est, πῶς, multum quiddā

A sed fecit equum mouentem vtramque dex-
 teram partem. Aut erratum est secundum
 vnamquamque artem, quemadmodum se-
 cundum Medicinam, aut aliam artem. aut
 quæ fieri non possunt, ficta sunt. Hæc igitur
 qualiacunque fuerint, non per se sunt. Qua-
 re reprehensiones in quæstionibus ex his cō-
 siderando soluendæ sunt. Primum enim, si
 quæ aduersus ipsam artem sunt, ficta sint
 huiusmodi, vt fieri non possint, erratum sit.
 sed rectè se res habet, si consequitur finem
 ipsius. finis enim dictus est, quemadmodum
 si sit magis ad consternandum, vel ipse ac-
 commodetur, vel alteram partem accom-
 modet. Exemplum, Hectoris insectatio.
 Nam si finis, vel magis vel minus continge-
 bat inesse: etiam secundum eam artem quæ
 de his est, peccatum est non rectè. oportet
 enim, si fieri potest, omnino nusquam erra-
 ri. Præterea vtrorum est peccatum maius:
 eorumne quæ sunt secundum artem, an eo-
 rum quæ sunt secundum aliud accidens?
 Minus enim est, si nesciebat in ceruorum
 specie fœminam cornua non habere, quàm
 si mala imitatione describeret. Ad hæc si
 opponitur, non esse vera, at qualia oportet,
 vt Sophocles inquit, ipse quidem se fa-
 cere, quales oportet: Euripides verò, quales
 sunt. Quamobrem hac ratione soluendum
 est. Sin autem neutro modo, quod sic aiunt,
 vt quæ de diis dicuntur. Fortasse enim, ne-
 que licet dicere melius sic: neque vera sunt:
 sed casu accidit: quemadmodum Xeno-
 phanes: sed non aiunt hæc. Fortasse autem
 non melius quidem, sed sic se res habebat,
 quemadmodum, quæ de armis dicuntur:
Lancea verò ipsis recta in saurotere. id enim
 tunc institutum habebant, quemadmodum
 etiam nunc Illyrici. De illo autem, quod
 bene, aut non bene, aut dictum est ab ali-
 quo, aut factum, non solum considerandum
 est, in ipsum, quod factum est, aut dictum
 intuendo, vtrum ipsum laude, an reprehen-
 sione dignum sit, sed etiam in agentem, aut
 dicentem, erga quem, aut quando, aut quo-
 modo, aut cuius causa: quemadmodum
 aut maioris boni, vt fiat; aut maioris mali, vt
 ne fiat. Hæc autem, intuendo ad elocutio-
 nem, soluenda sunt, quemadmodum per
 linguam, οὐρῆας μὲν πρὸς τῶν *Mulos quidem prius.*
 fortasse. n. non mulos, sed custodes dicit. &
 in Dolonem; *Specie quidem erat malus, non
 corpore incomposito, sed facie turpi.* Nam Cre-
 tentes pulchritudinem faciei vocant θειδῆς.
 Et illud. *Ζωρότερον δὲ κέραιρα Meracius autē misce:*
 nō meracius, vt temulentis, sed citius. Illud
 autē per translationē dictū est, *Ἄλλοι μὲν ἴσως τῶν
 π, ὅ τινι ἢ μίσησιν λέγει, ἀλλὰ τῶν
 φύλακας. εἰ τὸν Δόλωνα, * εἶδος μὲν ἔγω κα-
 κός, οὐ τὸ σῶμα ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρὸς
 σωπὸν ἀγρόν. τὸ γὰρ θειδὲς οἱ Κρηῆτες θύπρὸς
 σωπὸν καλοῦσι. εἰ τὸ * Ζωρότερον ὅ κέραιρα, εἰ
 τὸ ἀχρῶν, ὡς οἰνόφλυξιν, διὰ τὸ τῶν τῶν. τὸ δὲ
 χτ' μεταφορῶν εἶρησθαι. οἷ, * ἀλλ' οἷ μὲν ἴσως τῶν
 εἰ ἀέρες θύπρὸν Γαιύχοι. εἰ τὸ, * Ἡοῖ ὅ τ' εἰς
 πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσεν. εἰ, * Αὐλῶν συ-
 εἰγῶν ἢ ὀμαδόν. τὸ γὰρ Γαίτις, αἰετῶν Πολλοί,
 χτ' μεταφορῶν εἶρησθαι. τὸ γὰρ πρὸς, πολὺ πῶς
 Troianum respiceret, & tibiarum fistularumque vocem. Nam πῶς omnes, pro hac
 voce πῶς multi, secundum translationē dictum est: quia πῶς omne est, πῶς, multum quiddā*

Et illud, *ὅτι δ' ἄμμορος, sola expers, secundum translationem. quod enim notissimum est, solum est.* Et secundum accentum, quem admodum Hippias Thasius soluebat illud, *διδόμ δέ σι. Et, τὸ μὲν ἔκαταπύθηται ἴμβρω. Hoc quidem, ubi corrumpitur imbre.* Hæc autem diuisione, vt Empedocles, *αἴψα δὲ θνήσκει φέρον τὰ φρονίμα ἄθανατ' εἶ.* Ζωὴ π φρονίμα, *Extemplo autem mortalia nata sunt, quæ prius didiceram immortalia esse: Mixtaque prius pura.* Hæc verò per ambiguitatem, *παράχρηκα δὲ πλοῖον νύξ.* Præterit autem plus nox. Nam illud plerumque ambiguum est. Atque hæc secundum consuetudinem locutionis: vt, aqua temperatum vinum dicunt esse. vnde factum est, *κρημὶς ποτιπύκτου κρασιπέροιο, ocrea recens fabricati stanni.* & vocanti *χαλκίως αἰνίος*, qui ferrum exercent. vnde dictus est Ganymedes Ioui *οἴνοχοῦν*, vinum ministrare, non bibentibus vinum diis. Quando autem nomen aliquod videtur subcontrarium aliquod significare, attendendum est, quotupliciter significet hoc in eo quod dictum est, vt *τὸ ῥ' ἔσχε τὰ χαλκίως ἔγχος.* eo quod prohibitum sit. Illud autem, Quotupliciter, contingit sic quodammodo. maximè verò si quis suspicetur per eam rationem quæ è regione est: vel vt Glaucò dicit, quod nonnulli sine ratione præsumunt, & ipsi, cum iam alterum condemnauerint, syllogismo concludunt, & tanquam eos qui dixerint quod videtur, reprehendunt, si subcontrarium fuerit ipsorum existimationi. Atq; hoc patiuntur quæ de Icario dicuntur. Existimant enim ipsum Laconem esse. Absurdum igitur, aiunt, est, non cōgressum esse cum eo Telemachum, cum Lacedæmona iuit. Idque fortasse se habet, vt Cephalenes aiunt: à se enim uxorem duxisse dicunt Vlysses, & esse Icarium, non Icarium, propter erratum. Quæstio autem res verisimilis est. omnino vero, quod fieri non potest vel ad poësim, vel ad melius, vel ad opinionem oportet redigere. Nam quod attinet ad poësim, magis eligendū est appositū ad persuadendum, quod fieri non potest: quàm non appositū ad persuadendū, quod fieri potest. Ac fieri non potest vt tales sint, quales Zeuxis pingebat. verum spectatur etiam melius. Nā exemplum debet exuperare. Ad ea quæ aiunt, reducuntur ea quæ sine ratione sunt, & sic etiam dicendum quod aliquando non est præter rationem; verisimile enim est, etiam præter verisimile fieri. Subcontraria verò, vt dicta sunt, oportet considerare, quemadmodum in sermonibus refutationes: si idem, & ad idem, & simili modo. Quare & ipse respicit, aut ad ea quæ ipse dicit, aut ad id quod prudens supponat. Iam recta reprehensio est, & vacare ratione, & prauum apparere quando, dum necessitas non est, vsus fuerit aliquo, quod vacet ratione; quemadmodum Euripides illo

A *καὶ τὸ, * Οἴη δ' ἄμμορος, καὶ μεταφορῶν. τὸ γὰρ γινώσκοντα ἴσον. * καὶ δὲ προσωδίας, ὡς τὸ Ἰππίας ἐλευεν ὁ Θάσιος τὸ, * Δίδομ δὲ σι. δὲ οἱ. καὶ τὸ μὲν * οὐ καταπύθηται ἴμβρω. τὰ δὲ διαίρεισι οἷς Ἐμπεδοκλῆς. Αἴψα δὲ θνήσκει φέροντα, τὰ φρονίμα ἄθανατ' εἶ, Ζωὴ π φρονίμα πρὶν κέρητο. τὰ δὲ ἀμφιβολία. * Παράχρηκα δὲ πλοῖον νύξ. τὸ γὰρ πλοῖον, ἀμφιβολόν ἐστὶ. τὰ δὲ καὶ τὸ ἔθος τῆς λέξεως. οἷς τὸν κεκρημύον οἶνον φασι εἶ. ὅθεν πεποίηται * Κρημὶς νεοτόκτου κρασιπέροιο. καὶ Χαλκίως, τὸν σίδηρον ἐργαζομένους. ὅθεν * εἶρηται ὁ Γανυμήδης Διὶ οἴνοχοῦν, οὐ πιόντων οἶνον. εἶη δὲ αὐτὸ οὐ τὸ γὰρ καὶ μεταφορῶν. δεῖ δὲ καὶ ὅταν ὄνομα πρὸς ἐναρτίωμα ἢ δοκεῖ σημαίνειν, ὅταν σκεπτεῖν ποσαχῶς αὐτὸ σημαίνειν τὸ ἐπὶ εἰρημίας. οἶον, τῆρ' ἔχετο χαλκίως ἔγχος, τὰ τὴν κωλυθῆναι. τὸ δὲ ποσαχῶς ἐν δὲ καὶ ὡς δὲ πρὸς. μάλιστα αὐτὸς ἴσχυρος καὶ πρὸς κατ' ἀπὸ τὸν, ἢ ὡς Γλαυκῶν λέγει, ὅτι ἐνίοι ἀλόγως προσωπολογεῖσθαι, ἢ αὐτὸν καταψηφισάμενοι συλλογίζονται, καὶ ὡς εἰρηκότες ὅτι δοκεῖ ὅταν τῶσιν, αὐτὸς ἐναρτίων ἢ αὐτῶν οἴησι. τὸ γὰρ δὲ πέποιθε τὰ τῶσιν Ἰκάρειον. οἶον τὸ γὰρ αὐτὸν Λάκωνα εἶ. ἀποπον οἶον, τὸ μὴ ἐπιτελεῖν τὸν Τηλέμαχον αὐτῶς εἰς Λακεδαίμονα ἐλθόντα, τὸ δὲ ἴσως ἔχει ὡς τὸ κεφαλιῶδες φασι. πρὸς αὐτῶν γὰρ γῆρας λέγουσι τὸν Οδυσσεῖα καὶ εἶ Ἰκάρειον, ἀλλ' οὐκ Ἰκάρειον.*

B ** δὲ μὲν τὸ προσωπολογεῖσθαι εἰκὸς ἐστὶν ὅπως δὲ τὸ ἀδύνατον μὲν, ἢ πρὸς τὴν ποίησιν, ἢ πρὸς τὸ βέλτιον, ἢ πρὸς τὴν δόξαν δεῖ ἀνάγειν. πρὸς τε γὰρ τὴν ποίησιν, αἰρετώτερον πιθανὸν ἀδύνατον, ἢ ἀπιθανὸν ἐδύνατον. τῶσιν δὲ εἶ, οἷος Ζεῦξίς ἐγραφε, ἀλλὰ τὸ πρὸς τὸ βέλτιον. τὸ γὰρ τῶσιν δεῖ ἴσως εἶναι πρὸς αὐτὸ φασι τὰ λόγια. οὕτω τε καὶ ὅτι ποτὲ οὐκ ἀλόγον ἐστὶν. εἰκὸς γὰρ καὶ παρὰ τὸ εἰκὸς γίνεσθαι. τὰ δὲ ἴσως ἐναντία ὡς εἰρημίας οὕτω σκεπτεῖν, ὡς τὸ οἱ ἐν τοῖς λόγοις ἔλεγχοι, εἶ τὸ αὐτὸ καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ, ἢ ὡς ἀπὸ τῶν. ὡς τὸ καὶ αὐτὸν ἢ πρὸς αὐτὸν λέγει, ἢ ὅτι αὐτὸς φρονίμος ἴσως τῶσιν. ὅθεν δὲ ὅταν ἴσως, καὶ ἀλογία καὶ μετρησία, ὅταν μὴ ἀνάγκης οὐσης, μηδὲν χρησθῆται τὰ ἀλόγια, ὡς τὸ Εὐεπίδης * τὰ Αἰγινήτου. πονηρία, ὡς τὸ ἐν Ορέστη τῶ Μενελάου.*

Elenc. Sophist. lib. 2. Iliad. β. Iliad. φ. Iliad. α. Iliad. φ. Iliad. β. Iliad. β. Vid. di. ambr. Quidam iia leg. ill. ouk. Ikarion. δὲ μὲν τὸ προσωπολογεῖσθαι εἰκὸς ἐστὶν. Vide Castelu. Vid. Castelu γρ. ταῦτα μ. οὐκ.

* τὰ μὲν οὖν ἑπιπέμματα, ἔκ πεντε εἰδῶν φέρονται· ἢ γὰρ ὡς ἀδύατα, ἢ ὡς ἀλογα, ἢ ὡς βλαβερά, ἢ ὡς ὑπερναυσία, ἢ ὡς πῶμα πλὴν ὀρθότητα πλὴν κατὰ τέχνην. αἱ δὲ λύσεις ἔκ τῶν εἰρημνῶν ἀριθμῶν σκεπτικῶν· εἰσι δὲ δώδεκα.

Atque has quidem reprehensiones ex quinque formis afferunt. Nam sunt aut tanquam ea quæ fieri non possunt: aut tanquam sine ratione: aut tanquam perniciofa: aut tanquam subcontraria: aut tanquam præter eam rectitudinem, quæ secundum artem est. Solutiones verò ex dictis numeris considerandæ: & duodecim sunt.

ΚΕΦΑΛΑ. κς'.

CAPVT XXVI.

Ὅτι βελτίων ἢ τραγωδικὴ μίμησις, ἢ ἡ ἐποποιικὴ.

Quibus rationibus Epopœia videatur Tragediæ preferenda. Responsio ad rationes: Tragediam plura & meliora habere quàm Epopœiam. Epilogus huius libri.

γρ. τραγικῆ,

ΠΟΤΕΡΟΝ δὲ βελτίων ἢ ἐποποιικὴ μίμησις, ἢ ἡ * τραγωδικὴ, ἀσπορήσθεν αὐτῆς. εἰ γὰρ ἡ ἥτιον φορτικὴ, βελτίων· τοιαύτη δὲ ἡ πρὸς βελτίους θεατὰς ἔστι, δὴλον ὅτι ἡ ἀπὸ ταυ μίμου μῦθος, φορτικὴ. ὡς γὰρ οὐκ ἀγαθὰ νομῶν, ἀλλ' μὴ αὐτὸς πρὸς τῆ πολλῶν

γρ. κινουῦ- κη,

κίνησιν * κινουῦσθαι. οἱ φαῦλοι ἀλλήλων κινουῦσθαι, ἀλλ' οἱ φάουλαι ἀλλήλων κινουῦσθαι, ἀλλ' οἱ φάουλαι ἀλλήλων κινουῦσθαι.

γρ. Μυωί- σκως

οὖν τραγωδία, τοιαύτη ἔστιν, ὡς καὶ οἱ πρὸς τεσσάρων ὑπερῶν αὐτῶν ἄριστος ὑποκριτὰς. ὡς

γρ. ἰω. ὡς δ' οὐ, ε. π.

λίαν γὰρ ὑπερβάλλουσα πύθησεν ὁ * Μυωί- σκως τὸν Καλλιπιδῶν ἐκάλει. τοιαύτη δὲ δόξα καὶ πρὸς Πινδαροῦ * ἰω, ὡς οὗτοι ἔχουσι

γρ. δ' αὐτῶν, δόνητα,

πρὸς αὐτοῖς, ἢ ὅλη τέχνη πρὸς πλὴν ἐποποιίαν ἔχει. πλὴν μὲν οὖν πρὸς τὴν θεατὰς ἑπιπέμματα φασι εἶναι. δι' ὃ οὐδὲν δέοντα τῶν γημάτων. ἢ δὲ τραγικῶν, πρὸς φάουλαι. ἢ οὖν φορτικὴ, χείρων δὴλον ὅτι ἀλλ' εἶναι. πρὸς τὸν μὲν οὖν ἢ τῆς ποιητικῆς ἢ κατηγορίας, ἀλλὰ τῆς ὑποκριτικῆς.

Vid. δ' αὐτῶν, δόνητα,

ἐπεὶ ἔστι πρὸς ἐργάζεσθαι τοῖς σημείοις ἔρα ἡ δόνητα, ὅσων ἐποποιεῖ Σωσίφρατος. καὶ * ἀσποδοῖσθαι, ὅσων ἐποποιεῖ Μνασίθεος Οποιώπτος.

γρ. ἀνοί- vide Vi- etor.

εἶτα ὅσων κινήσεις ἀπασα ἀποδοκιμαστέα. εἴσθαι μὴ δ' ὀρθοίσι, ἀλλ' ἢ φάουλαι, ὅσων ἐποποιεῖ Κόμμιπιδῶν.

γρ. ποιῶν π' αὐτῶν,

δὴ ἐπετίματο, καὶ νῦν * ἀλλοίσι, ὡς οὐκ ἔλθουσι. ἢ πρὸς γυναικῶν μίμου μῦθων. ἢ ἡ τραγωδία καὶ αὐτὴ κινήσεως * ἐποποιεῖτο αὐτῆς, ὡς περ

γρ. εἰ ὅτι γρ. τὰς ὄψις γρ. δι' ἡς αἰ ἡ δ' αἰστωί- σαί) οἱ ἀρ- γίσατα.

ἢ ἐποποιία. ἀλλ' γὰρ τῆ ἀναγνώσκουσαν φανερά ὅποια τίς ἔστιν. εἰ οὖν ἔστι ἄλλα κρείττων, τῆτο γὰρ οὐκ ἀναγκάσθαι αὐτῆ ὑπερῶν. ἐπεὶ τὰ δ' οὐκ ἔστιν ἔχει ὅσα πρὸς ἢ ἐποποιία. καὶ γὰρ τὰ μέτρα ἔξουσι χεῖροσθαι, * καὶ οὐκ οὐ μικροῦν μέρος πλὴν μουσικῶν καὶ * πλὴν ὅσων ἔχει, * δι' ἡς τὰς ἡδονὰς

ὅσων ἀναγνώσκουσαν εἰσφάσκατα. εἶτα καὶ τὸ εἰσφάσκατα ἔχει

ὅσων ἀναγνώσκουσαν εἰσφάσκατα. εἶτα καὶ τὸ εἰσφάσκατα ἔχει

C

D

E

εἰ τῆ ἀναγνώσκουσαν, καὶ ὅτι τῶν ἔργων.

accedit, quòd finis imitationis est in minore longitudine. Nam strictius est iucundius quàm id quod multi temporis mixtionem habet. Dico autem, quemadmodum si quis componeret Oedipodem Sophoclis in quot versibus Ilias est. Præterea minùs vna est qualiscunque imitatio Epicorum: signum autem est, quòd ex qualicunque imitatione plures Tragœdiæ conficiuntur. Quare, si vnam fabulam faciant, necesse est, vel vt breuiter ostensa appareat cauda muris, vel vt sequens metri longitudinem appareat aquea. sed si faciant plures, quemadmodum si ex pluribus actionibus fuerit composita, non erit vna: vt Ilias habet multas tales partes, & Odyssea, quæ etiam per se habent magnitudinem, etiam si hæc poëmata constituta sint, quantum fieri potest, optima, & quàm maximè sint imitatio actionis vnus. Si igitur & propter hæc omnia præstat, & propter artis etiam opus (oportet enim ipsas non quamlibet efficere voluptatem, sed eam quæ dicta est) apparet, eam quæ magis finem consequitur, meliorem sine dubio esse Epœcia. Ac de Tragœdia quidem, & Epœcia, & ipsis, & formis, partibus ipsarum, & quot sint, & quid differant, & quæ causæ sint eius quod bene est, & quod bene non est, & de reprehensionibus, & solutionibus, tam multa dicta sint.

A ἐπιτάων ἐλάττωσι μήκη τὸ τέλος τῆς μιμήσεως εἶ. ὅ γὰρ ἀθροώτερον, ἢ δὲ ἢ πολλῶν κεκελευμένων τὰ χροῖνα. λέγω δὲ, οἷον εἰς τὴν Οἰδίποιν ἡγήσασθαι τὸν Σοφοκλέους ἐν ἔπεισιν ὁμοίους ἢ Ἰλιάς. ἐν ἡπτόν μία * ὁποιασὺν μίμη-
 οἰς ἢ τῶν ἐποποιῶν, σημεῖον δὲ. ἐκ γὰρ ὁποιασ-
 οῦ μίμησεως, πλείους τραγωδίας γίνονται.
 ὥστε εἰ μὴ εἶνα μῦθον ποιῶσιν, αἰάγκη ἔ-
 βραχέα δὲ κηρύμνον * μύουρον φαίνεσθαι. ἢ
 ἀχολογῶντα ὡς τῶ μέθου μήκη, ὕδαρῆ. ἐὰν
 δὲ πλείους, λέγω δὲ οἷον, εἰς ἐκ πλείων
 πωρῆσεων ἢ συγκελευμένων, ἢ μία. ὡς τῶ ἢ Ἰλιάς
 B ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη, καὶ ἢ Ὀδύσεια, ἀ-
 καὶ κατ' ἑαυτὰ ἔχει μέγιστος καὶ τοῖς τοῦτα τὰ
 ποιήματα στυγέσηκεν ὡς ἐνδέχεται ἀεῖσα, καὶ
 οἷον μάλιστα μιᾶς πωρῆσεως μίμησις ὅστιν. εἰ
 οἷον τούτοις τε ἀφ' ἑαυτῶν πᾶσι, ἔν τῶ τῆς τέ-
 χνης ἔργον, (δεῖ γὰρ ἔτι τὴν τυχοδοσῶν ἢ δονῶν
 ποιῆσαι αὐτῶν, ἀλλὰ τὴν εἰρημῶν,) φανερόν
 οἷον κρείττων αὐτῶν εἶη μᾶλλον τῶ τέλους τυχα-
 νοῦ τῆς ἐποποιίας. περὶ μὴ οἷον τραγωδίας
 καὶ ἐποποιίας, καὶ αὐτῶν, καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν
 μερῶν αὐτῶν, καὶ πόσα, καὶ τί ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ
 τῶ ὅτι ἢ μὴ, τίνες αἰτίαι, ἔπερὶ ὅτι μίμησιν
 καὶ λύσεων, εἰρήσασθαι τῶ.

Victor.
 ὁποιασὺν
 κ. βρα-
 χέως.
 κ. μίνεσι

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΡΟΒΛΗ-
μάτων,

ΚΕΦΑΛΑΙΑ.

Οφθαλμικά,
 Όσα πρὸ ἰδρώτα, (ἰδρώτων)
 Όσα πρὸ οἴνοποσίας καὶ μέθης,
 Όσα πρὸ ἀφροδίσια,
 Όσα ἀπὸ (ἢ πρὸ) κήπου,
 Όσα ἐκ τῆς πύσης κήπου [ἢ ἐξ ἡμαθίας συμ-
 βαίνει.]
 Όσα ἐκ συμπαθείας,
 Όσα ἐκ ῥίγους καὶ φρίκης,
 Όσα πρὸ ἰσχυρῶν καὶ οὐραίων καὶ μύλων.
 Ἐπιτομή φυσικῶν,
 Όσα πρὸ φωνῆς,
 Όσα πρὸ τῶν δυνάμεων,
 Όσα πρὸ [τῶν] δυνάμεων,
 Όσα πρὸ κινήσεως (ἢ κινήσεως)
 Όσα μαθηματικῆς μετέχουσας θεωρίας,
 Όσα μαθηματικῶν πρὸ οὐραίων,
 Όσα πρὸ τῶν ἀψυχῶν,
 Όσα πρὸ [τῶν] ἐμψυχῶν,
 Όσα πρὸ φιλολογίας,
 Όσα πρὸ ἀρμονίας,
 Όσα πρὸ γάμων καὶ λαχρῶν,
 Όσα πρὸ ἀλφίτων καὶ μαζῶν [ἢ τῶν ὁμοίων]
 Όσα πρὸ ὀπώρων,
 Όσα πρὸ τῶν ἀλμυρῶν ὕδατων καὶ θαλάσσης,

 Όσα πρὸ τῶν ἰσχυρῶν ὕδατων,
 Όσα πρὸ τῶν ἀέρων [φυσικῶν πρὸ βλήματων]
 Όσα πρὸ τῶν ἀνέμων,
 Όσα πρὸ φόβου καὶ ἀδρείας,
 Όσα πρὸ σωφροσύνης καὶ ἀκοροσίας, [καὶ
 ἐγκράτειαν καὶ ἀχευσίας]
 Όσα πρὸ δικαιοσύνης καὶ ἀδικίας,

 Όσα πρὸ φρόνησιν καὶ νοῦν καὶ σοφίαν,
 Όσα πρὸ ὀφθαλμῶν,
 Όσα πρὸ ὠτων,
 Όσα πρὸ μύλων,
 Όσα πρὸ τῶν ὀστέων [ἢ τῶν ἐν αὐτῶν]
 Όσα [πρὸ τῶν] ἰσχυρῶν ἀφῶν,
 Όσα πρὸ [τῶν] πρὸσώπων,
 Όσα πρὸ ὅλον τὸ σῶμα,
 Όσα πρὸ χροῦ (ἢ χροίας.)

SECTIONVM DVARVM DE
 QVADRAGINTA, ET PROBLEMA-
 tum octingentorum octuaginta
 septem Aristotelis.

ELENCHVS.

Eorum quæ ad

1. Medicinam pertinent, cuius qua- stiones, siue problemata,	59
2 Ad sudorem,	42
3. Vini potum, & vinolentiam,	34
4 Rem Venercam,	33
5 Laborem,	39
6 Sessionem, accubitus, & habitum corporis,	7
7 Consensum naturæ animantium,	5
8 Rigorem, atque horrorem,	19
9 Quæ ad vibices, & cicatrices, & pel- les, pertinent,	14
10 Ad res naturales,	67
11 Vocis sonique rationem,	65
12 Res bene olidas,	13
13 Malè olidas,	12
14 Regionum habitus,	16
15 Res mathematicas, & ad cælestia,	12
16 Res inanimatas,	13
17 Res animatas,	3
18 Literarum studia,	10
19 Concentum,	51
20 Stirpium genus & oleracea,	36
21 Farinam & massam, cæteraque id genus,	26
22 Fructus arborum,	14
23 Mare, falsamque omnem aquâ,	41
24 Aquas calidas,	19
25 Aërem,	22
26 Ventos,	64
27 Metum & fortitudinem,	11
28 Téperantiâ & intemperantiâ, & continentiam & incontinentiam,	8
29 Iustitiam,	16
30 Prudentiâ, & menté, & sapientiâ,	13
31 Oculos,	30
32 Aures,	13
33 Nares,	18
34 Os, & aëa quæ in eo sunt,	11
35 Tactum,	10
36 Faciem,	3
37 Totum corpus,	6
38 Colorem.	10

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΜΗΜΑ ΤΟ Α΄.

ARISTOTELIS

PROBLEMATVM

SECTIONES DVÆ DE

QVADRAGINTA.

Theodoro Gaza Interprete.

Eorum quæ ad medicinam pertinent, Sectio prima: cuius questiones LIX.

A

Όσα ιατρικά.

VR exuperantiæ nimie committendi morbi vim habeāt? An quia vel excessum, vel defectum efficiāt: qua quidem re morbum consistere certū est. 2. Cur morbi sæpe curari

possunt, vbi quis abundè excessit? Equidem nonnulli medici eam artem exercēt, vt non nisi per excessum agant vel vini, vel aquæ, vel saluginis, vel cibi, vel inedia. An quoniam causæ, quæ morbos committunt, aduersæ inter se sunt? atque ita efficitur, vt genus duci per excessum alterius in medium possit. 3. Cur temporum flatuumque mutationes morbos intendant, tollantve, iudicent, vel committant? an quòd aut frigida, aut calida, aut humida, aut sicca sūt, morbosq; qualitatū huiusmodi excessus committit? Secūda etenim valetudo, mediocritas quædam est. Quòd si per humidā frigidamve materiam morbus constitierit, tempus accidens contrarium tollere illum poterit. Sed si minùs contrarium subsequutum sit, qui similis status temporis superuenerit, intendet sanè, atque interimet: quo etiam fit vt qui bene valent, ægrotare tempore mutato incipiant: corporis enim proinde temperamentum soluatur necesse est: quippe quod non nisi temporum, ætatum, locorumque statu idoneo aptum sit augeri seruarique. Quamobrem cum tempora euariant, ratio tunc valetudinis habenda diligentius est. Idem autem illud pro causa particulatim etiam adest, quod in vniuersum proposui de temporibus: mutationes etenim flatuum, ætatum, atque locorum, pro temporis cuiusdam mutatione accipi debent.

ΙΑ ΐ αι μεγάλαι ὑπερβολαὶ νοσώδεις; ἢ ὅτι ὑπερβολῶν ἔλλειψιν ποιοῦσι; τῶν δὲ ἰωΐ ἰόσος.

β Διὰ τί [δὲ] τὰς νόσους ὑγιάζουσι πολλὰ κίς, ὅταν πολὺ ἐκστῇ τις· καὶ ἐπίων ἰατρῶν τοιαύτη ἡ τέχνη; ὑπερβολαῖς γὰρ ἰατρῶν, ἢ οἴνου, ἢ ὕδατος, ἢ ἀλμυρῆς, ἢ σίτου, ἢ λιμοῦ. γρ. εἰς τὸ μέτρον οὐκ ἀλλὰ αὐτὰ δι' ἰκαπίου. γ Διὰ τί αἱ τῶν ὥραν μεταβολαὶ * ἐπὶ πνθύματι ἐπιτείνουσι ἢ παύουσι, ἢ κρίνουσι τὰς νόσους ἢ ποιοῦσι; ἢ ὅτι θερμὰ ἢ ψυχρὰ εἰσι, ἢ ὑγρὰ ἢ ξηρὰ. αἱ δὲ νόσοι, τούτων εἰσὶν ὑπερβολαὶ ἢ δὲ ὑγεία, ἰσότης; εἰ δὲ οὖν δι' ὑγρῶν * ἢ ψύξιν, ἢ ἐναστία ὥρα παύει· εἰ δὲ * ἐναστία ὥρα ἐχέσθαι, ἢ ὁμοία κρῆσις ἐπιγενομένη, ἐπέτεινε ἢ αἰεῖλε. Διὰ τούτων δὲ καὶ νοσίζουσι τὸς ὑγιάζοντες, ὅτι μεταβάλλουσαι, λύουσι τὰ κρῆσις· ἀλλὰ γὰρ ταῖς οἰκείαις ὥραις ἢ ἡλικίας καὶ τόποις ἀξιοῦνται. δρ' δὲ εἰς τῶν μεταβολαῖς μάλιστα διακυβεῖται. ὁ δὲ [καθόλου] αὖτε τῶν ὥραν εἴρη, καὶ κατ' ἕκαστον αἰ- πνον. αἱ γὰρ τῶν πνθύματι * μεταβολαὶ, καὶ τῶν ἡλικιών καὶ τόπων, ὥρας πινός εἰσι μεταβολαί.

γρ. εἰς τὸ μέτρον οὐκ ἀλλὰ αὐτὰ δι' ἰκαπίου. Gaz. ε. πνθύματι. γρ. ἢ ψ. Gaz. μὴ αἰετ.

δὲ καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτείνει καὶ παύει, καὶ κρίνει καὶ ποιεῖ, ὡς περ αἰῶρα, καὶ ἐπιτολαὶ τῶν ἄστρον, ὡς περ ὠρίων, ἔ ἀρκτῶρος, ἔ πλειάς, ἔ κύων, ἔ ὡς περ πνυμάτων, ἔ ὑδάτων, καὶ βυδίων, ἔ χειμώνων, καὶ ἀλέας.

Gaz. leg. vid. οἰσφ. αἰῶρα π.

Διὰ τὴν ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν ὡρῶν ἐμέλει [ου] δὲ χηῶσαι; ἢ ἵνα μὴ γῆραι στωμάξαξις, ἀφ' ὧρων * ἡμοιόρων τῶν περὶ τῶν μαίτων ἐν τῇ * μεταβολῇ;

Deest a-liquid post hanc vocem: ut hac versio docet.

ε Διὰ τὴν ἔ οἱ κισθηλιῶντες, ἔ οἱ ὑπὸ λιμοῦ, τοῖς πόδασι οἰδοῦσιν; ἢ ἀφ' ἧν στωμάξαξις ἀμφοτέρω; σιωπήχρησται δὲ οἱ μὲν ἀφ' ἧν λιμόν, ἀφ' ἧν * μὴ ὅπως λαμβάνειν ἔσφιν.

οἱ δὲ κισθηλιῶντες, ἀφ' ἧν μηδὲν ἀπολαύειν ἢ * ἀπολαμβάνοισι ἔσφιν.

ζ * Διὰ τὴν τῶν ἀπὸ χολῆς νοσημάτων ἐν τῷ θέρει (πυρέτησι γὰρ * μάλιστα ἐν τῷ θέρει.)

καὶ ὅσα ἀπὸ χολῆς ὄντα, ἐν τῷ χειμῶνι γὰρ μάλλον; [ἢ] δὲ τῶν * μὲν πυρέτη ὄντα, ὅσα ἔσται, ἀφ' ἧν τὸ βίαμα εἶ;

ἢ δὲ βία, περὶ φύσιν. ἐν χειμῶνι γὰρ ἕκαστων ἕκαστων, θερμὴ φλεγμασία γὰρ.

ἢ δὲ θερμασία, ὑπερβολὴ θερμότητος οὕτω, ποιεῖ τοῖς πυρέτησι. ἐν μὲν οὖν τῷ θέρει, ἕκαστοι ἔσται εἰσιν [αἰνόσι. ἐν δὲ τῷ χειμῶνι, ὑγροὶ ἔσται ἕκαστοι. ὅσα ἔσται παχέως γὰρ ἀναμύσειν. ἔ γὰρ θέλει περὶ τῶν ἀπὸ τῶν πληθῶν τῶν περὶ τῶν μαίτων.

ζ Διὰ τὴν ποτὴ * ὁ λοιμὸς μόνη τῶν νόσων μάλιστα τοῖς πλησιάζοντες τοῖς θεραπευομένοις παρεσθραπὶ μωλοισιν; ἢ ὅτι μόνη τῶν νόσων κοινὴ ἔσται ἀπασιν; ὡς τε ἀφ' ἧν τῶν πᾶσιν ἐπιφέρει τὸν λοιμὸν, ὅτι φάτωσ ἔχοντες παρεσθραπὶ χροισι. ἔ γὰρ ἀφ' ἧν τὸ ὑπεκκαυμα τῆς νόσου τῆς περὶ τῶν θεραπευομένων νοσημάτων, παχέως ὑπὸ τῶν περὶ τῶν μαίτων ἀλίχουσαι.

η Διὰ τὴν τῶν χειμῶνος βορείου ἡμοιόρου, ἐὰν τὸ ἔ ἀρὲ πομῶρον γῆραι καὶ νότον, τὸ θερος νοσῶδες γίνεσται πυρέτησι καὶ ὀφθαλμίας;

ἢ ὅτι τὰ τε σώματα ἐκδέχεται τὸ θερος, πολλὰ ἔχουσαι ἀλλοτεία ὑγρότητα καὶ ἡγῆ καὶ ὁ ὑπερὸν ἐν τῷ αἵματι οἰκῶσι, γὰρ ἔσται φουδρος, ἔ τοιοῦτος οἷοι λέγεται οἱ αἰεὶ νοσῶδες ἔσται; περὶ τὸν μὲν οὖν ὀφθαλμίας γίνονται, τῆς κομῆσι τῶν περὶ τῶν κεφαλῶν περὶ τῶν στωμάξων ἐπειτα πυρετῶσι. δὲ γὰρ νοσῶσαι, ὅτι τὸ αἷμα ἔσται θερμότερον γὰρ καὶ ψυχρότερον οἷον, ὑδαρ ἔσται λίθος, ὁ μὲν γὰρ, τὸ δὲ καὶ μάλλον. ἐν τε οὖν αἰεὶ πνίγη γὰρ, θερμότητος τοῦ αἵματος ἀφ' ἧν πάχος. ἔ ἐν τοῖς σώμασιν ὡς ἀότως πνίγη καὶ καύματα. (τὸ δὲ ἐν τοῖς

καὶ ἡλ.

A Quapropter hæc etiam intendendi, vel tollendi, vel iudicandi, vel contrahendi morbum vim habent, quemadmodum tempora, & syderum ortus, Orionis, Arcturi, Vergiliarum, Caniculæ, qui flatus imbresque excitant, qui serenitates, frigora, temporeve solent adferre. 4. Cur vomitus cum tempora immutantur, citari maximè debeat? an ne conturbatio redundet, cum varia excrementa materiæ inutilis ex mutandi ratione proueniant: unde fit ut cibum alii parum concoquant, alii parum cupiant? 5. Quamobrem qui vel cibo vitioso vescuntur, vel fame diutina laborant, pedibus intumescere soleant? an utrisque per tabem consumptionemque illud accidat. Tabescunt enim & qui esuriunt, quia nullum penitus capiunt alimentum: & qui vitiosè vescuntur, quia quod assumpserint, perfrui nequeunt. 6. Quamobrem cum vitia bilis per ætatem contrahi debeant, morbi acuti, qui certè ex bili consistunt, per hyemem potius urgeant? an quia febribus illi comitati, acuti propterea sunt, quia violenti: violentia verò contra naturam est? Locis enim quibusdam in corpore humescentibus feruens oritur inflammatio, quæ cum non nisi caloris exuperantia sit, febres utique accendere potest. Æstiuo igitur tempore arida calidaque vitia malè homines habent, hyberno autem humida calidaque: proinde acuta: celeriter namque interimunt, cum propter humoris supercrescentis abundantiam concoqui nequeant. 7. Cur morbus pestilens solus ex omnibus vitiis præcipuè afficiat eos qui ad laborantes eo morbo propè accesserint? An quòd is solus omnium morborum communis omnibus hominibus est? Itaque pestem facillè omnibus infert, qui scilicet deprauatiam habitu sunt. Fit enim ut morbo cubantis veluti quodam fomite succedente, vitium illud protinus exulteret, concipiaturque in aliis. 8. Cur si venti Septentrionales hyemem occuparunt, ver autem Austros pluuiaque exhibuit, æstas proxima grauis tam febribus quàm lippitudinibus insequi soleat? an quòd æstas corpora nostra multum humoris alieni continentia excipit, & terra maderet, & habitandi locus perhumidus est, talisque redditur, qualis qui grauis perpetuò constat? Primum itaque lippitudines subeunt, cum excrementa humoris in capite liquefcere incipiunt, dein febres. Ita enim intelligendum est, ut res eadem & calidissima, & frigidissima reddi possit. ceu aqua, vel lapis: feruet etenim illa, vrit hic vehementius. Fit igitur ut aër suæ crassitudinis causa calorem pleniorē suscipiens exardescat, & corpora pari ratione, anxietate æstuque vexentur: æstus verò in corpore,

corpore febris, in oculis lippitudo est. Denique mutatio quæque valida corpus peruertit, cum scilicet cælo adhuc madente, æstas protinus sicca & calida occupauit, vitium etiam augetur, si pluuia æstate accessit. Ita enim vis Solis materiam latè obtinet, quam feruescere tum in corporibus, tum in terra, tum etiam in aëre faciat: qua de causa febres oriuntur, & lippitudines. 9 Cur si hyems Austrina, & pluuiosa fuit, ver autem siccum, & Aquilonium est, corpora tam vere quàm æstate morbi exercent? an quod hyemis tepor, & humor faciunt, vt corpora temporis eiusmodi proxima in qualitate redantur? Humida enim laxaque fiant & soluta, necesse est. Quæ cum ita se habeant, vere frigidus atque sicco, facile concrefcere possunt, & indurari. Itaque grauidæ, quibus tunc adest partus, abortu periclitantur, videlicet incalescendi crudescendique ratione. Quæ res syderatio appellata est, quam illa committit frigiditas, impatiens omnino excernendi humoris. Infantes verò, quos gerunt, imbecilles læsosque immodicam ob frigiditatem, edunt. Accidit enim vt qui tunc cælo sereno nascuntur, iidem pluuio benignè & constiterint & nutriti fuerint intra parentem: cæteris verò, cum pituita vitio suæ nimietatis purgata non est, (quod fit, vbi tepidum se exhibuit,) sed coacta à frigore constitit, cum tepor occupauit, æstatis vi colliquescit. Si biliosi sicci que sunt, quod eorum corpora minimè humidam, sed squallibundam fortiuntur naturam, excitantur quidem humores, sed tenues: quam ob rem eos lippitudo arida malè habet: si verò pituita redundat, raucitates distillationesque in pulmonem oriuntur: Mulieres extorquent difficultates intestinorum, quia natura sunt humida frigidaque: seniores stupor attonitos reddit, vbi vniuersus resolutus humor incubuit, exque imbecillitate caloris natiui concreuit. 10 Cur si æstas sicca, & Aquilonia fuit, autumnus ex aduerso humidus, atque Austrinus, hyeme, quæ proxima est, dolor capitis, raucitas, tussisque oriantur, atque in tabem demum euadant? An quia hyems multum materię excipit, itaque humorem cogere atque pituitam inde conficere magnum ei negotium est? Ergo difficile est humorem densari, conficique inde pituitam. Quod si in capite humor constitit; grauitatem committit: & si nimius frigidusque est, crudorem vti que mouet, cui syderatio nomen est: necnon si ob nimiam sui copiam concrefcere minùs potuit, in locum defluit proximum, atque ita tussim, raucitatem, & tabem contrahit.

Tom. IV.

A σώμασι καδμα, πυρετός ἐστίν.) ἐν δὲ ὀφθαλμοῖς, ὀφθαλμία. ὅλως ἢ ἡ μεταβολὴ ἰσχυρὰ οὖσα, τὰ σώματα φθείρει, ὅταν τῷ αἵματι ὑγρῶ ὄντος, ἀπὸ τοῦ ὀπίσθου μέρους τὸ θερμὸν, θερμὸν ὄν ἐξέρχεται. ἐπιδὲ χαλεπώτερον, ἐὰν ἐπὶ τὸ θερμὸν ἐπιβῆται ἡ γῆ. ἐξ ἧς ὁ ἥλιος ὑλίω, ἢ ποιήσῃ ζῆν, ἐν τοῖς σώμασι ἐν τῇ γῆ ἐαίει. διὸ γίνονται πυρετοὶ καὶ ὀφθαλμία.

B Διὰ τί ἐὰν ὁ χειμὼν νόσος γῆται ἐπιβῆται βροχί, τὸ ἕαρ ἀνχυμῶν καὶ βόρειον, νοσῶδες γῆται ἐπὶ τὸ ἕαρ ἐπὶ τὸ θερμὸν; [ἢ] ὅτι ἐν αὐτῷ χειμῶνι ἀπὸ τῆς αἰθέρας ὑγρῶτητα, ὁμοίως τὰ σώματα διακρίσθαι τῇ ὕδατι; ὑγρὰ γὰρ αἰθάλη ἐστὶν ἐπιπλοῦσα. ὅταν δὲ ἐχόντων, τὸ ἕαρ ψυχρῶν ὄν, ἐπιβῆται ἐκκλήρωσιν αὐτὰ ἀπὸ τὸν ἀνχυμῶν. ὡς τε τῆς μὲν κούσης ὁ τόπος ἐαρινὸς εἰς ἐκπελώσῃ γῆ, ἀπὸ τῆς θερμῶσεως καὶ τὸν σφακελισμὸν τὸν γινόμενον ἀπὸ τῆς ξηραῖς ψυχρῶτητος, ἀπὸ τῆς ἐκκενωμένης τῆς ὑγρῶτητος: τὰ δὲ κούσῃ παιδία, ἀπὸ τῆς γῆς ἐπιβῆται, ἀπὸ τῆς ὑγρῶτητος τῆς φύσεως. συμβέβηκε γὰρ τότε

C ἡνιώμενα [ἐν ἀδία,] ἐπιβῆται καὶ τραφῆναι ἐν τῇ τεκούσῃ: τοῖς ἢ ἄλλοις, ἀπὸ τῆς αἰέρας ἐκκαθαρήνους τῆς φλέγματος [ἀπὸ] τῆς ὑγρῶτητος, (ὅτι συμβαίνει ὅταν αἰθέρον γῆται,) ἀλλὰ ἀπὸ ψυχρῶσεως, ὅταν ὀπίσθου τοῦ θερμῶ, ἢ ἡ ἀπὸ τῆς βία, τοῖς μὲν χολώδεσι ἐξερῶσι, ἀπὸ τὸ μὴ διεσθῆναι τὰ σώματα αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ φύσιν αὐτῶν ἐχειν, γίνονται μὲν ὑγρῶτες, αὐτὰ δὲ λεπία ὡς τε ὀφθαλμία ἐξερῶσι ἀλίσκῃται. οἱ δὲ φλεγμῶδες, βροχί, ἐπὶ τὸν πνύμῃνα κατάρροισι. τῆς γυναιξὶ δὲ δυσιντεία γίνονται, ἀπὸ τῆς ὑγρῶτητος ἐπιπλοῦσα τῆς φύσεως: τοῖς δὲ γεραῖσι, ἀπὸ πληξίας, ὅταν αἰθέρον λυθῆν ὑγρῶν ὀπίπῃται, ἐπὶ ἀπὸ τῆς αἰθέρας τῆς σφύτου θερμῶ παγῆ.

quidam, ἰατρ. Ga-za non agnoscit hanc vocem.

D Διὰ τί ἐὰν μὲν τὸ θερμὸν ἀνχυμῶν γῆται καὶ βόρειον, τὸ δὲ μετῶρον ἐσθῆται, ὑγρῶν ἐπὶ τὸν νότον, ἐπὶ τῷ χειμῶνι κεφαλαλγία γίνονται, καὶ βροχί, ἐπὶ τῆς, ἐπὶ τῆς σφίσεως; ἢ ὅτι λαμβάνει ὑλίω πολλῶ ὁ χειμῶν; ὡς τ' αὐτὰ ἔργον ὅτι, πῆξαι τῆς ὑγρῶτητος καὶ φλέγμα ποιῆσαι; ἐν μὲν οὖν τῆς κεφαλαῖς, ὅταν ὑγρῶσια γῆται, βαρῆ ποιῆται. ἐὰν δὲ ἡ πολλὴ ἐπιπλοῦσα, σφακελισμοῖς. ἐὰν δὲ ἀπὸ τῆς πῆξεως, ῥεῖ εἰς τὸν ἐχόμενον τόπον ὅταν αἰθέρας καὶ οἱ βροχί, καὶ αἰφροῖται γίνονται.

E

D

ια Δια τὴν ἐὰν βόρειον γῆρας τὸ θερος καὶ αὐχμῶδες, καὶ τὸ μετόπωρον, συμφέρει τοῖς φλεγματοῦσι καὶ ταῖς γυναιξίν; ἢ ὅτι τὴ φύσις ἔπι θάτερα ἀμφοῖν ὑπερβάλλει; ὥστε εἰς τριώλιον ἢ ὡρα ἐλκυστα, καθίστησι εἰς πλὴν δὲ κρεσίου καὶ πῶρα χεῖμα τεύχονται, ἐὰν μὴ δι' ἐαυτοῦ ἀμφοτέρωσι. ἔεισ τὸν χεῖμα οὐχ ὑπερὶ ἀφικνουῦται, ἔχοντες ὑπεκκρούματα ἐφ' ἑαυτοῦ.

ιβ Δια τὴν τοῖς χολώδεσι νοσῶδες ἔστι τὸ βόρειον ἔεισ αὐχμῶδες θερος καὶ μετόπωρον; ἢ ὅτι ἔπειτα αὐτοῖς τὸ σῶμα καὶ αἱ ὡραι; ὥστε ὡς πῦρ ἔπι πυρὶ γίνεσθαι. Ξηρανομένων γὰρ τῶν σωμάτων, καὶ τῆς γλυκυτάτου μὲν δεικμαζομένου δὲ αὐτῆς, ὑπερθερμνομένων δὲ λίαν, ἀνάγκη ἀφ' αὐτῆς τὰς σιυτήξεις, ὀφθαλμίας ξηρὰς γίνεσθαι. ἀφ' αὐτῆς δὲ τὸ χολώδες, τοῖς ὑπολειπομένοις ἐῖς χυμοῖς ὑπερθερμνομένων δὲ καὶ τούτων, πυρετοῖς ὀξέας γίνεσθαι, ἅτε ὑπερ' ἀκράτου τῆς χολῆς ἐπίοις δὲ μαρίας, οἷς αὐτῶν μέλαινα χολὴ φύσει ἐστίν. αὐτὴ γὰρ ἔπι πολλαί, ἀναξηρανομένων τῶν ἐπιπέτων χυμῶν.

ιγ Δια τὴν τὰ ὑδάτα μεταβάλλειν, νοσῶδες φασίν ἐῖς τὸ δὲ τὸν αἶρα, οὐ; ἢ ὅτι τῶν γὰρ ἔπι, καὶ ἔχοντες καὶ ἀπολελυκότες τῶν ὑδάτων ἀφ' ἑαυτοῦ, τῶν δὲ αἶρα ὁσόν; ἐῖς ὑδάτας μὲν πολλὰ εἶδη ἔστι ἔεισ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ αὐτὰ, αἶρα δὲ οὐ. ὥστε καὶ τῶν αἰπέων. ἐπὶ μὲν γὰρ τὰ αἶρα γερὸν ἐφ' αὐτὰ συμβαίνει ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ἀποδημιῶται. ἐπὶ δὲ ὑδάτων ἄλλοις. δὲ καλῶς δοκεῖ νοσῶδες ἔεισ τῶν ὑδάτων μεταβολὴ ἐῖς.

ιδ Δια τὴν μάλλον ἢ τῶν ὑδάτων ἢ (ἢ) τῶν σιπέων μεταβολὴ νοσῶδες; (ἢ) ὅτι πλείστον ἀναλίσκωμεν τὸ ὑδωρ; ἐν τε (γὰρ) τοῖς σιπέοις ὑπερ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι, καὶ ἐπὶ τὰ πόματα τὸ πλεόντων ὑδωρ.

Gaz. ἢ τῶν σιπέων ἔπειτα ὅτι μεταβολὴ νοσῶδες; ἢ ὅτι πᾶσα μὲν ἢ μεταβολὴ, καὶ ὡρα ἔεισ ἡλικίας, ἐκίνηται; ἐκίνηται γὰρ τὰ ἀκρα. οἷς (καὶ) αἱ ἀρχαὶ ἔεισ ἡλεθῶν. ὥστε ἔεισ ἔπι ἔπειτα ἔπειτα, ἀμύλας φθίρσιν. αἱ μὲν γὰρ ἀρπ, αἱ γ, ἔπειτα πῶρα πεφύκασι. ἐπὶ γὰρ ὡς πῦρ ἢ ποικίλη ἔπειτα νοσῶδες, (παρὰ χολῆς γὰρ ἔεισ μία πέψις, ἔπειτα συμβαίνει

Gaz. μεταβαλλοῦσι ὑδωρ, * ποικίλη πόματος χεῖμα ἀφ' αὐτοῦ ἔπειτα ἔπειτα κυριώτερα τῆς ξηρῆς ἔπειτα, ἔπειτα πλεόντων ἐῖς, καὶ δὲ αὐτῶν σιπέων τὸ ὑπερὶ γίνεσθαι ἔπειτα.

ιε Δια τὴν ἢ τῶν ὑδάτων μεταβολὴ τοῖς

A 11 Cur si sicca æstas, siccusque autumnus Aquilones habuerint, mulieribus & omnibus pituita abundantibus secunda valetudo contingat? an quia natura vitrorumque in alteram exuberat partem, itaque tempus in partem trahendo contrariam ad medium habitum bonumque perducit. Eo igitur ipso tempore optimè valent, nisi quid vitrò ipsi perperam agant, aut non humidi ad hyemem ita deveniant, ut fomitem quendam, & incitabulum frigori subministrant.

B 12. Cur si sicca æstas, & Aquilonia, & autumnus siccus iisdem Aquilonibus perflatus, morbo biliosos infestet? an quoniam ad idem, corpus eorum, ac temporis habitus vergunt: itaque veluti ignis igni adiicitur? Cum enim corpora exiecentur, quantumque in his dulcedinis erat, evaporatum sit, vehementerque incalescant, necesse est ut dum humor consumitur, aridæ lippitudines oriantur, residuoque quod biliosum remanserit, eodemque recalescente, febres acutæ, ut pote ex bili syncera, inuadant. Nonnullos insania rapit, quorum scilicet natura atra bile abundat: hæc etenim largè superest, cum eius humores contrarii resiccescant.

D 13 Cur mutationem aquarum, grauem, aëris verò non grauem esse affirmant? an quòd aqua corporibus alimento est, quo iam habito complexoque peregrinemur. aër autem nullo se exhibet alimento: aquarum item genera multa, & varia, per se sunt, sed aëris minimè? Itaque hoc etiam causæ esse potest: quippe eum peregrè etiam profectis in cælo quidem propè eodem, in aquis autem variis versari eueniat. quapropter aquæ mutationem grauem esse, rectè putandum est.

E 14 Cur ciborum mutatio minùs quàm aquæ, grauis occurrat? an quia plurimum aquæ consumimus? Nam & in pane, & obsoniis, & in potu, aquæ usus plurimus est. 15 Sed cur cibi, & aquæ mutatio grauis sit? an quòd omnis mutatio etiam temporis & ætatis motu facilis est? Extrema namque generis cuiuscunq; moueri facilè possunt, quomodo & principia, & fines. Ergo & cibi qui inter se distant, corrumpere se inuicem queunt: quippe cum aut nuper, aut nondum adhæserit, qui præcesserat. adhæc, ut varius cibus grauis est, turbulenta enim, nec æqualis concoctio eius agitur; sic in iis accidit qui aquam mutarint, scilicet ut variæ portiones utantur alimento, estque id alimenti genus, quàm siccum, valentius, quoniam plurimum est, exque cibus ipsis non nisi quantum dilutum est, vim habet enutriendi.

E 16 Cur mutationes aquarum faciunt ut

pediculi in quibus haberi possint, multi ha-
beantur? An quodd humoris cruditas, quam
perturbatio illa committit, quæ ex aqua
vario vsu in crebra commutatione redun-
dat, humoris creare copiam potest, præ-
sertim in loco humori opportuniore? Ce-
rebrum autem natura humidum est: quare
caput maximè perpetuò humet. Cuius
rei indicium est, quodd pili in hoc potissi-
mum exunt: huius autem loci vis, ad pro-
generandos pediculos apta est. patet hoc in
puerili ætate. Caput enim puerorum ma-
det abundè, & sæpe aut grauedine confli-
ctatur aut sanguinis profusione. Quinetiam
pediculos plures illa ætas habere solet.

17 Cur à Vergiliarum occasu ad Fauonii
vsque flatus hi potissimum pereat, qui mor-
bo longo laborant, & senes quàm iuuenes,
potiùs? Vtrum summa illæ intereundi cau-
sæ duæ adsint, frigus, atque excessus: vita
enim calore fouetur seruatorque. Tem-
pus autem istud ambo illa sortitur. Frigi-
dum enim, & hyems tum acerrimè viget,
subsequens enim tempus ver est. an quodd
qui vitiis laborant diuturnis, non secus ac
senes affecti sunt. Longus etenim morbus
quasi senectia iam adesse videtur. Ea nam-
que corpora sicca & frigida sunt, altera sci-
licet ob ætatem, altera ob languorem: hyc-
mem verò, & gelu, frigoris atque siccita-
tis esse excessionem certum est. Quare
fit cum vel paruo momento corpora pa-
teant, hyemis rigor, quasi ignis igni, in-
iungatur, atque ita interimat.

18 Cur in plenis impurisque corporibus vlcera
capitis non magno negotio sanentur, tibia-
rum autem ægrè? an humor eorum, quia
terrenus, grauis est: graue autem omne
deorsum tendit: ergo superiora curari fa-
cilè possunt, quoniam seorsum humor de-
cesserit: inferiora propterea nequeunt,
quodd admodum excrescant, & putredini
pateant.

19 Cur si post hyemem Aquilonia,
& ver Austrinum, ac pluuium, æstas
sicca admodum fuit, perniciosus omnibus
autumnus accedat & pueris præsertim?
Nam & cæteris difficultates intestinorum,
febresque quartanæ longè eo tempore so-
lent euenire. an quodd, si aqua mediocris
per ætatem incessit, quantum humoris col-
lectum est per ver humidum, in nostris cor-
poribus refrigeratum quiescit: sed si non
ita contigit, pueri, qui, suapte natura hu-
midi & calidi sunt, vehementer eo fer-
uescunt affectu, quoniam refrigerati mini-
mè fuerint? Et si per ætatem restiterint,
autumno certè, quorum humor vltra mo-
dum ferbuerit, corripientur? Excremen-
ta verò, nisi confestim peremerint, orta
videlicet circa pulmōnem, atque arteriam:
(suprà enim primum consistunt, eo scilicet,
quodd aëris tepori nostra corpora pateant:

A ἔχουσι φθίρας, ποιῆ πολλοὺς ἔχιν; ἢ ὅτι ἀ-
πεψία γινώσκῃ ὅτι ὑγρὸν ἀφ' αὐτῶν τῶν ἰσχυρῶν,
ἢ ὅτι ἀφ' αὐτῶν ποικιλίας τῆς ὕδατος, πυκνά
μεταβάλλουσιν, ὑγρῶν τε ἐμποιεῖ. Ἐ μάλι-
στα ἐν ταῖς ὀπίσθησι καὶ ἀρχῆν ἔστω; ὁ
δὲ ἐγκέφαλος, ὑγρὸς δὲ ἔστι ἡ κεφαλὴ ἀπὸ
μαλίστα. δηλοῖ δὲ, ὅτι αἱ τείχες ἐνεῖσι μάλι-
στα ἐν αὐτῇ ἢ δὲ τῆς τοῦ ῥύπου ὑγρῶν, φθί-
ραν ποιητικῆ. δηλοῖ δὲ ὅτι τῆς παιδῶν ὑ-

B ὑγρὸν κεφαλῆ τε γάρβεισι, Ἐ πολλὰ κίς ἢ κορυ-
ζῶσιν, ἢ αἷμα ποιῆ ῥεῖν. καὶ φθίρας πλείους
οἱ ἐν ταῖς τῆς ἡλικίας ἔχουσι.

17 Διὰ τί ἀπὸ πλειάδος μέγρι ζεφύρου
οἱ τῆς μακρὰς νόσου καμνοντες μάλιστα ἀσ-
θενῶσιν, Ἐ οἱ γέροντες μάλλον τῶν νέων; πό-
τερον ὅτι δύο ἐστὶ τὰ φαρμακώτατα, ὑπερβο-
λή τε ἔστι ψυχρός; Ἐ γὰρ ζεῦ, θερμὸν. ἢ δὲ ὡρα
αὐτῆ, ἀμφω ταύτ' ἔχει ψυχρὰ τε γὰρ ἔστι,
καὶ ἀκμῆς τῆς ὀπίσθησι.

C ὅτι ἢ ὅτι ὁμοίως μὲν ἀφ' αὐτῶν τῶν γέρου-
σι τῆς καμνοντων οἱ τῆς μακρὰς καμνοντες ἀσ-
θενεῖαι; ὅτι γὰρ ἡδὴ γῆρας, ἢ μακρὰ ἀσθενεῖα
συμβαίνει. τὸ γὰρ σῶμα ἀμφοῖν, ξηρὸν καὶ ψυ-
χρὸν ἐστὶ. τῆς μὲν, ἀφ' ἡλικίαν, τῆς δὲ, ἀφ'
νόσου. ὁ δὲ χειμῶν καὶ οἱ πάροι, ὑπερβολὴ ἔστι
ψυχρότης καὶ ξηρότης. μικρὰς οὖν δύο
ἀμφοῖν αἰσθητικῶν, ὅτι ὅτι πῦρ ὅτι πῦρ ὅτι
χειμῶν. Ἐ φθίρει δὲ ταύτα.

D 11 Διὰ τί ἐν τοῖς ἐλώδεσι, τὰ μὲν ἐν τῇ
κεφαλῇ ἔλκη, τὰ γὰρ ὑγρὰ ἔστω. τὰ δὲ ἐν ταῖς
κνήμασι, μόλις; ἢ ὅτι βαρεῖα ἢ ὑγρῶν,
ἀφ' ὅτι γῆρας ἐστὶ. τὰ δὲ βαρεῖα, εἰς ὅτι κατὰ
ἀποχωρῆς; τὰ μὲν οὖν δύο, ἢ ἐκκριτα, ἀφ'
ὅτι ἀποχωρηθέντα εἰς τὰ κατὰ τὰ δὲ κατὰ,
πολλῆς (γέμει) ἀειπώσεως καὶ διήσπλου.

18 Διὰ τί ἐὰν τῆς χιμῶνος ἡμοκρῶν βορείας,
Ἐ ἔστω νοτίς ἐπὸ μέρου, ὅτι γῆρας λίαν ἀν-
μηρὸν γῆρας, θανατωδὲς γὰρ τὸ μετέπειρον
πᾶσι, μάλιστα ὅτι τοῖς παιδίοις. Ἐ τοῖς ἀνδράσι ὅτι
σεντεῖαι Ἐ τῆς ἀρταῖοι χεῖνοι γίνονται ἐν αὐτῶν;
ἢ ὅτι μετείου μὲν ὅτι ἡμοκρῶν ὕδατος θερι-
νου, καταψυχρὸν τὸ ζεῖον ὑγρὸν ἐν ἡμῖν, λωφᾶ
ὅσον ἢ θεοῖα ἐν τῇ ἡμοκρῶν ὕδατος; εἰ
δὲ μὴ, τὰ μὲν παιδία, ἀφ' ὅτι ὑγρὰ φύσις καὶ
θερμὰ ἐστὶ, ὑπερβαίνει τὰ παῖδι, ἀφ' ὅτι μὴ
καταψυχρῶσιν; ὅσα δὲ μὴ τῆς γῆρας, τῆς
μετοπώσεως ὅσον ἐκ τῆς. αἱ ὅτι ἀειπώσεως, ἐὰν
μὴ διήσπλου ἀνέλωσι, ἀφ' ὅτι πνθίμονα καὶ ἀρτο-
εἶας γινώσκουσι. αὐτὰ γὰρ ἀφ' αὐτῶν σιωπῶσιν,
ἀφ' ὅτι ὑπὸ τοῦ ἀέρος ἡμᾶς θερμαίνονται.

γρ. πυρετός
πυρ

Αφ' ὧν ταῦτα εἰς ὀφθαλμίας* πυρετῶν πρῶ-
τερον γίνονται ἐν τῷ νοσηρῷ θέρει. ἐὰν οὖν μὴ ἐν
τοῖς αἵμασι (καθ' ἃς εἴρηται) τὰ πρῶτα πρῶτα δι-
γῆς αἰετῆ, καταβαίνοσιν εἰς τὰς κοιλίας ἀπέ-
πρωτα ὄντα. τὸ δὲ ἐστὶ διςεντερία. ὅθεν (δὲ) τὸ
μὴ ἐκκρίνεσθαι ὑπὸ πλείστοις τὸ ὑγρὸν. ἔπειτα
παύσασθαι, τεταρταῖοι γίνονται τοῖς σωζομένοις.
ἢ γὰρ τῆς ἀπέπρωτου ὑπόστασις, μνημονοῦται ἐστὶ,
ἔστι σπύλονος γὰρ τὸ σῶμα, καθ' ἃς ἢ μέλαι-
να χολή.

κ Διατὰ πῆσά τ' ἔρος ἐπομβρῶν γίνονται καὶ
νόστιον, καὶ τὸ μετόπωρον, ὃ χειμῶν νοσηρῶς γὰρ;
ἢ ὅτι σφόδρα ὑγρὰ τὰ σώματα ὃ χειμῶν λαμ-
βάνει, ἔπειτα μεταβολὴ ἐπιμείλιξι γὰρ ὅθεν ἀλέας
πολλῆς, ἔπειτα ἐκ πρῶτα γῆς, ἀφ' ὧν τὸ ἐπὶ
μετόπωρον γίνονται ἀλεεινόν, ὥστε τοῖς μὲν γίνε-
σθαι αἰάγχη τὰ ὅθεν νοσήματα, μὴ δ' ἔρασι
οὔσι. τοῖς γὰρ τοῖς αἵμασι, αἵμα μάλιστα τὰ ὑγρὰ
πρῶτα πρῶτα ἀφ' ὧν ἔρασι, ὅθεν τὸ ὑγρὸν μὲν
τοῖς ὑποστασίαις ἔρασι, τοῖς ὅθεν κατὰ ἐτέροις εἴ-
δει οὖν ὄντες πυκνοὶ ἔρασι, ὃ πολλὰ πρῶτα πρῶτα
ματὰ δὲ χολῆ. ψυχροῦ οὖν τὸ πρῶτα πρῶτα
τὸ ἐπὶ τοῖς αἵμασι μέρει τῆς σώματος, ὥστε τοῖς οἰ-
νωμένοις ἐπὶ μέρει τῆς σώματος, τὰ εἰρημνῶτα [νοσήματα]
συμβαίνει γίνεσθαι. τοῖς ὅθεν δ' ἔρασι τοῖς πυρε-
τῶν γίνονται, τοῖς δ' ὅθεν πλείστοις ἀπέπρωτα γί-
νομένοις πυρετοῖς, καύσοις συμβαίνει γίνεσθαι,
ἀφ' ὧν τὸ τοῖς τοῖς ἐσκεδάσθαι μὲν μάλιστα
ἐπὶ πᾶσι τὰ σώματα ὑγρὰ, ἢ τοῖς πυκνοῖς ἔρασι.
σπυρῶτα μὲν δὲ τῆς σαρκὸς αὐτῶν ὑπὸ τῆς
χειμῶνος, θερμῶν μὲν τὰ ὑγρὰ, πυρετοῖς*
ποιεῖν. ἢ γὰρ πᾶσι τῆς σώματος ὑπὸ βάλ-
λουσα θερμότης, ἐστὶ πυρετός. ὅθεν τῆς οὖν
ἀφ' ὧν τὸ πᾶσι τῆς* ὑπὸ ἀρχούσης αἰετῆς ὑ-
γρῶτος, καύσοις γίνονται.

Gaza
πυρ

γρ. ὄντα
χούσης

κα Διατὰ πῆσά τ' ὅθεν ἐκ γῆς αἰετῆς ἀτμῶς πολὺς
ὑπὸ τῆς ἡλίου, τὸ ἔρος λοιμῶδες γὰρ; ἢ οὖν ὑ-
γρὸν αἰάγχη ἔπειτα ἐπομβρῶν τὸ ἔρος σημαίνει, καὶ
πᾶσι γὰρ ὑγρὰ ἀνάγκη εἶναι; οἷον οὖν ἐπὶ ἐλάσει
τοῖς ἢ οἰκῆσις γὰρ νοσηρῶς δὲ ἢ τῆς αἰετῆς ἐστὶ. καὶ
τὰ σώματα δὲ τὸτε αἰάγχη πρῶτα πρῶτα πολὺ
ἔρασι. ὥστε ἐπὶ τῶν θέρει ἔρασι ὑγρὸν νο-
σῶδη.

κβ Διατὰ πῆσά τ' ἔρασι τῆς νοσηρῶς, ὅθεν γίνονται
φορὰ τῶν μικρῶν βατράχων τῶν φρυσοειδῶν;
ἢ οὖν ἕκαστον βλάπτει ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ τῆς φύ-
σεως; * καὶ ταῦτα δὲ φύσις ἐστὶν ὑγρὰ. ὥστε
ἐπομβρῶν ἔρασι ὑγρὸν σημαίνει τὸ ἐπὶ αἵματι τὰ δὲ
τοῖς αἵμασι ἔρασι, νοσηρῶς ἐστὶν ὑγρὰ γὰρ τὰ σώματα
ὄντα, πολὺ ἔρασι τὸ πρῶτα πρῶτα, ὅθεν τῶν νοσηρῶν
αἵματι.

For. ἢ πύ-
τοι δὲ ἢ φ.
vel ἢ πύ-
τοι δὲ ἢ φ.
aut, φύσις

hinc enim lippitudines quoque progressis
febris in graui æstate sequi consueue-
runt: Iergo si non locis superioribus excre-
menta humorum exorsa (vt dictum est) pro-
tinus interemerint, descendunt cruda ad
ventrem, atque ita difficultatem creabunt
intestinatorum. at si præ nimia sui copia hu-
mor excerni nequiverit, quartanæ iis orien-
tur, qui euadere mortem potuerunt, etiam
si illud intestinatorum vitium omnino quie-
uerit. Quod enim crudi humoris subterfe-
dit, stabile firmumque vehementer modo
atque bilis adheret. 20 Cur si æstas, aut au-
tumnus, imbres austrosq; habuerint, hyems
gravis consequi solet? an quòd hyems cor-
pora præhumida excipit, mutatio etiam in-
gens occurrit? Non enim paulatim, sed re-
pentè ex calore immodico ad frigoris acer-
bitatem venit, quando autumnus quoque
tepidus extitit. Itaque qui denso corpore
sunt, hos morbi extorqueant acuti, necesse
est: his enim humida excrementa supra
potius colliguntur, cum partes superiores
humoribus huiuscemodi opportunas, infe-
riores inhabiles illi habeant. Ideoque qui
tali textura corporis sunt, non multa ex-
crementa sibi admittunt. Cum igitur,
qui locis superioribus corporis humor ex-
creuerit, infrigescere incipit, fit vt prædi-
cta vitia oriantur, quemadmodum vino-
lentis propè accidit, cum algent. At qui-
bus laxius corpus est, iis febribus oris eue-
nit, vt quæ summa de cruditate febres con-
stiterint, transeant in ardores; quoniam
his magis totum corpus ab humoribus oc-
cupatur, quàm densa illis mole constanti-
bus; exque vi frigoris coacto eorum corpo-
re humores incalescentes febres accen-
dunt: superans enim calor totius corporis
febris est: & si idem nimio intendatur hu-
more, ardor effici potest. 21 Cur annus
pestilens tunc inuadit, cum sol multum
vaporis de terra excitat? an tunc annus hu-
midus pluuiusque significetur, necesse est,
terramque madescere necessarium? Fit
igitur, quasi locis palustribus grauibuf-
que proinde inhabitetur, & corpora quo-
que multis tunc excrementis redundare
necessarium est, ita vt ægotandi mate-
riam habeant in æstate. 22 Cur grauis
tunc adeat annus, cum copia est pusilla-
rum ranarum, quæ rubetarum faciem re-
præsentant? an res vnaquæque loco suæ
naturæ idoneo abundare solita est? Ita-
que eiusmodi animantium genus cum na-
tura humidum sit, humidum pluuium-
que annum ob eam ipsam causam indi-
cat. anni eiusmodi verò graues procul-
dubio sunt. Quibus enim corpora fa-
cta perhumida fuerint, multis idcirco
excrementis premuntur, quæ causæ sunt
vt morbi proueniant.

23 Cur Austri sicci, & nihil humentes, febres create soleant? an quia calorem, humoremque excitant alienum? Sunt enim suapte natura humidi calidique: qua quidem re febris committitur, quippe quæ non nisi per excessum ambarum qualitarum illarum oriri soleat. Cùm igitur imbre Austri vacant, corpora nostra ita afficiantur, necesse est: at cùm flatibus imber adest, nos aqua refrigerat. Austros tamen, quos mare miserit, prodesse stirpibus, certum est. Refrigerati namque beneficio maris, deueniunt: contra æruginem, quæ humore caloréque alieno consistit. 24 Cur corpora humana se tardiora debilioraque sentiant, cùm Austri afflant? an quia multum ex paulo tunc redundat humoris, quem deliquescere tepor coëgit, exque leui afflatu grauis humor citatur: adde quod vires nostræ conditæ in articulis sunt, qui Austrinis laxari flatibus consueuerunt? Constat id ex eorum crepitu, quæ pridem conglutinata, tunc remittuntur, ac resoluuntur. Tenax etenim humor, qui articulis inditus est, vt concretus nos moueri non patitur, sic nimis humefactus intendi minimè finit. 25 Cur per æstatem magis aduersa valetudine laboretur, per hyemem verò magis qui laborant, emoriantur? an quia calor, qui per hyemem intus propter corporum densitatem coërcetur, parum adiuuat, nec labor operum, qui amplius per id tempus suscipitur, excrementa humorum potest concoquere, ideo validam esse mali originem necesse est: quod cùm ita sit, perniciosum morbum virgere ratio est? Contra in æstate, quoniam corpus vniuersum rarum, refrigeratum, resolutum, atque laborum impatiens est, idcirco morbos plures quidem oriri necessarium videtur, videlicet ob lassitudinem, crudelitatemque ciborum. noui etenim fructus tunc adsunt: non tamen ita validos esse naturæ ratio patitur: quamobrem facultas hisce succurrendi datur facilius. 26. Cur post vtrumlibet solstitium, per centum dierum spatium mori maximè accidat? An quòd eatenus vtraque vehementia caloris & frigoris se dilatat, quæ morbos perniciemque afferre infirmis potest? 27 Cur ver atque autumnus morbis infestent? An quia mutationes graues omnes occurrunt: sed autumnus vere grauior est, quia corpore calido refrigerante, quàm frigido incalescente potius ægrotamus. Vt igitur vere frigidum recalescit, sic autumnus calidum refrigerat. 28 Cur per hyemem minùs quidem quàm per æstatem, sed perniciosiùs ægrotetur?

Tom. IV.

A κγ Διὰ τί οἱ νόσοι οἱ ξηροὶ καὶ μὴ ὑδατώδεις πυρετώδεις εἰσὶν; ἢ ὅτι ὑγρότητα καὶ θερμὴν ἄλλοτεϊάμ ποιοῦσιν; εἰσὶ γὰρ ὑγροὶ ἔσθαι θερμὴ φύσις. Ἔπο δὲ ἔστι πυρετώδεις. ὁ γὰρ πυρετός ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὑγρῶν ἔστιν ὑπερβολῆς. ὅταν μὲν οὖν ἀπὸ ὑδατος πνέωσι, ταύτῃ ἐν ἡμῖν ποιεῖται πλεονάζουσι, ὅταν δὲ ἀπὸ ὑδατος, τὸ ὑδρὸς καταψύχῃ ἡμᾶς. οἱ δὲ ἐκ θαλάσσης νόσοι, καὶ συμφέρονται τοῖς φύσιν. ἐψυγμένοι γὰρ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀφικνουῦνται πρὸς αὐτά. αἱ δὲ ἐπιρροὶαι, γίνονται ἀπὸ ὑγρότητος καὶ θερμῆς ἄλλοτεϊας.

κδ Διὰ τί ἐν τοῖς νόσοις βαρύτερον ἔχουσι καὶ ἀδυνατώτερον οἱ ἀρρώστοι; ἢ ὅτι ὁ λίγρον πολὺ ὑγρὸν γίνεσθαι, ἀσθενέστερον ἀπὸ τῆς ἀλείων καὶ ἐκ πνεύματος κούφου, ὑγρὸν βαρύτερον; εἰ δὲ ἢ διὰ τὴν ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀρρώστοις ἔστι. ταῦτα δὲ ἀρρώστοι ἀπὸ τῶν νόσων. δηλοῦσι δὲ οἱ ψόφοι τῶν κεκολλημένων. τὸ γὰρ γλίγγρον ἐν τοῖς ἀρρώστοις, πεπηγὸς μὲν, καλύει κινῆσαι ἡμᾶς. ὑγρὸν δὲ λίγρον οὐκ ἐπιτείνεισθαι.

κε Διὰ τί ἀρρώστοι μὲν μᾶλλον ἔσθαι θεοί, ἀπὸ θνήσκουσι δὲ μᾶλλον οἱ ἀρρώστοι; τοῦτο δὲ χειμῶνος; [εἰ] ἀπὸ πλεονότητος, ἐπεὶ τῶν σωματικῶν σιωεσαλμῶν τῆς θερμότητος ἐπινοῦντες μᾶλλον, εἰ μὴ πεπτοῦσθαι, τῶν ἐν ἡμῖν σιωεσαλμῶν πλεονότητων, ἰσχυρὸν ἀνάγκη πλεονάζειν ἐπὶ τῆς νόσου; τοιαύτῃ δὲ οὐδὲν φθαρτικῶν εἰκὸς ἔστιν αὐτῶν εἶναι. ἐν δὲ τῷ θερμῶ, μᾶλλον ἐκτεψυγμένοι πᾶν τὸ σῶμα, καὶ ἐκτεψυγμένου πρὸς τοῖς πόνοις ὄντος, ἀρχαῖς νόσων ἀνάγκη πλείους μὲν γίνεσθαι, ἔσθαι τε κούφους καὶ ἀπεψίασθαι τῶν εἰσφερομένων, (καὶ γὰρ οἱ νέοι καρποὶ ἔσθαι εἰσὶν) ἀλλ' οὐχ οὕτως ἰσχυροί. εἰ δὲ ἰσχυροὶ ἔσθαι.

κς Διὰ τί μὲν τὰς ἔσθαι ἀμφοτέρων, μέγιστα δὲ ἡμερῶν ἀπὸ θνήσκουσι μάλιστα; ἢ ἀπὸ τῆς ἰσχυροῦς ἑκάστης ἢ ὑπερβολῆς διέχει, ἢ τῆς θερμότητος ἐκτεψυγμένου; ἢ δὲ ὑπερβολῆς, ἢ τοῖς ἀσθενέσι ποιεῖται νόσοις καὶ τὰς φθοράς;

κζ Διὰ τί τὸ ἔσθαι τὸ φθινόπωρον νοσοῦσθαι; [εἰ] ὅτι αἱ μεταβολαὶ νοσώδεις; τὸ δὲ μετόπωρον, τῆς ἔσθαι νοσώδεις; ὅτι μᾶλλον τῆς θερμότητος ψυχροῦ, ἢ τῆς ψυχροῦ θερμότητος, νοσοῦσθαι; ἐπεὶ μὲν οὖν ἔσθαι, τὸ ψυχρὸν θερμότητος ἐκτεψυγμένου, τὸ θερμὸν ψυχροῦ.

κη Διὰ τί οὐκ ἐπιρροὶαι, ἐλάττω μὲν τὰ ἀρρώστια, ἢ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἢ μᾶλλον;

ἢ ὅτι ἐν κλιμακῶν ἄρρωσθήμασι· ἐν δὲ τῶν χειμῶν, οὐ; πε-
πληκώτερον γὰρ ἐστὶν ὑγεινότερον ἢ κλιμακῶν αὐτῶν. ὡς-
τε εἰκότως τὰ ἀπὸ μείζονος παροξυσμοῦ γινώ-
μνα, μείζω καὶ ἀσθενέστερα. ταῦτα δὲ τῶ-
ν καὶ ὅτι τῶν ἀθλητῶν, καὶ ὅπως ὅτι τῶν ὑγι-
νῶν ἀσθενῶν ὁρατῶν. ἢ γὰρ οὐ λαμβάνον-
ται νόσοι, ἢ ταχὺ σιωπῆσαι. μεγάλης γὰρ αἰ-
τίας δεῖσθαι.

κθ Διατί τῶν κλιμακῶν φθινοπώρου καὶ τῶν χει-
μῶν οἱ κρύστοι μάλλον γίνονται ἐν τῇ ψυχρῶν
ὥρῃ, τῶν ἰσχυρῶν ἢ ῥίγη ἐνοχλοῦσθαι καυμάτων
ὄντων; ὅτι τῶν κλιμακῶν ἀπορροῦσθαι, ἢ χολῆ κλιμακῶν ἐστὶ
θερμῶν, τὸ δὲ φλέγμα ψυχρῶν; ἐν κλιμακῶν αὐτῶν
θερμῶν, τὸ ψυχρῶν αἰαλῶσθαι, καὶ ἀσθενῶν ῥί-
γη καὶ ἰσχυρῶν παροξυσμοῦσθαι. ἐν δὲ τῶν χει-
μῶν, τὸ θερμῶν ὑπὸ τῆς ὥρας κρατεῖσθαι κα-
ταψυχμένον. οἱ δὲ κρύστοι, μάλλον ἐνοχλοῦσθαι
κλιμακῶν ἐν τῇ φθινοπώρῃ, ὅτι ἀσθενῶν ψυχρῶν,
τὸ θερμῶν εἶσθαι συσφραγίσθαι. ὁ δὲ κρύστος, εἰσὼθέν
ἐστὶ, καὶ οὐκ ὅτι πολλῶν. εἰκότως οὖν οἱ κρύστοι
ταῦτα πλεονάζουσιν γίνονται. καταμαρτοῦ τῶν
δὲ ἀσθενῶν ἀκριβέστερον ὅτι τῶν ψυχρῶν ἰσχυρῶν.
τῶν χειμῶν, ἐν τῇ τῶν κλιμακῶν λουομένων
ἐν θερμῶν. ὅτι οἱ κλιμακῶν ψυχρῶν λουομένοι,
ἀπορροῦσθαι ὀλίγον χρόνον ἕως λουῶσθαι,
πλεονάζουσιν ἢ μέγα ὅσον πάροισιν ὑπὸ τῶν
ψυχρῶν. οἱ δὲ τῶν θερμῶν ὑδατῶν χρῆσθαι ἰσχυρῶν,
δυσχερέστερον δέξασθαι. τῶν κλιμακῶν γὰρ τῶν ψυ-
χρῶν λουομένων, πυκνοῦσθαι ἢ ἀσθενῶν, καὶ συσφρα-
γίσθαι εἰσὼ τὸ θερμῶν. τῶν δὲ *θερμῶν λουομένων

28. θέρμο-
λυπῶνται.
Sylb. ἢ πῶ
δυσχερέστερον
29. εἰ δὲ
ἰσχυρῶν
πῶν γὰρ ἀπο-
πύου.
vel, ε

ἰσχυρῶν
πῶν, καὶ λα
29. vt G.

28. συσφρα-
γίσθαι.

28. ἀφρίγ-
μασι

28. πλεῖστα,

τῶν, ἢ ἀσθενῶν ἀσθενῶν, καὶ τὸ θερμῶν ἕως ἔξω
ἵσθαι. ἵσθαι ἵσθαι.
λ Τίς καταπλάσματος ἄσθενῶν; ἢ ἀσθενῶν
καὶ ἀσθενῶν, καὶ ἀσθενῶν καὶ ἀσθενῶν;
τῶν δὲ ἰσχυρῶν ὅσον ἔμπυον; ἢ εἰ καὶ καταπλάσματος
τῶν θερμῶν ἀσθενῶν, ἔμπυον; εἰ δὲ μὴ, οὐ;
Ποῖα δεῖ καίειν, ἢ ποῖα δεῖ τέμνειν; ἢ
ὅσα κλιμακῶν ἔχει σῶμα μέγα, ἐν οὐκ ἔστιν συμφύε-
ται, ταῦτα καίειν δεῖ, ὅπως ἢ εἰσὼσθαι ἐκεί-
πέσει; οὐτῶν γὰρ οὐκ ἔστιν ὑποψῆσαι.
λβ Τίς ἐναίμου ἄσθενῶν; ἢ τὸ ξηραίνον ἐστὶ,
καὶ τῆς ὅσον ἰσχυρῶν *σφραγίσθαι, ἀσθενῶν
ἐσχαρῶσθαι καὶ σφραγίσθαι τῆς ἀσθενῶν. οὐτῶν γὰρ
ἀσθενῶν ἀσθενῶν ἐστὶν ἐν συμφύετον. μὴ ἐ-
σθενῶν δὲ ὄν, συμφύεσαι. ἕως δὲ ἀσθενῶν ἰσχυρῶν, οὐ]
συμφύεσαι. ἀσθενῶν τῶν οὐκ ἰσχυρῶν *πῶν-
τα, ὡς τε ἀσθενῶν.

A An quoniam in æstate morbi vel parua de
causa existunt, quod in hyeme minimè ac-
cidit ita? sumus enim tunc & ad conco-
quendum & ad bene valendum aptiores.
Itaque ratione maiora perniciosioraque
mala sunt, quæ maiori de causa prouene-
rint. Quod idem in athleticis, & omnino in
iis qui secunda valetudine esse solent, li-
cet perspicere. Aut enim nullo morbo pre-
muntur, aut pressi celeriter è vita dece-
dunt; quippe qui nisi magna cum causa a-
grefcere nequeant. 29 Cur per autum-
num ac hyemem febres ardentes potius o-
riantur, quæ tempora frigus præ se ferunt,
per æstatem verò, cum æstus adsunt, rigo-
res magis infestent? An quia in corpore ho-
minis bilis calida, pituita frigida est? Ita-
que per æstatem, quod frigidum est, dissol-
uitur, diffusumque horrores tremoresque
excitat. Per hyemem autem quod calidum
est, vi temporis pressum refrigerescit. Febres
tamen ardentes per hyemem autumnum-
que potius confliscant, quoniam calor pul-
sus à frigore, introversus se contrahit. Ardor
enim non residet in summis, sed intrinse-
cus se expandit, atque ita efficitur ut ratio-
ne febres ardentes hyberno tempore orian-
tur. Melius id in iis intelligi potest, quia
qua frigida, quique calida se hyberno tem-
pore lauerint: qui enim frigida se infude-
rint, ubi aliquandiu, dum diluerentur, fri-
guerunt, reliquo toto die tuti à frigore sunt.
At qui calida usi fuerint, frigus diutius ex-
periuntur. Caro enim spissescit, calorque
introrsus se colligit eorum qui se aqua dil-
uerint frigida. Contrà autem iis euenit qui
calidam admisere: caro quippe rarefcit, ca-
lorque ad exterum vsque locum euocatur.
30 Quænam virtus sit cataplasmatidis? An
ut resoluat, ut moueat sudorem, ut euocet
vaporem? 31 Quonam argumento con-
stet, abscessum iam purulentum esse?
An si aqua perfusus calida immutatur, pu-
rulentus est: si minus, nondum est?
32 Quænam vrenda, quæve sint inciden-
da? An quæ ore sunt amplo, nec breui coag-
mentantur, hæc vrenda sunt, ut crusta illic
incumbat: sic enim nullum pus cicatrice in-
ducta occultabitur. 33 Quænam virtus
medicamenti supprimentis sanguinem sit,
quod enzum appellat? An ut exiccet,
& materix inutilis confluuium compescat,
sine crusta, aut carnis putredine. Ita enim
efficitur, ut vulnus simul & inflammatio-
ne careat, & vnitati sit opportunum:
quod enim materia non superfluit, inflam-
matione carebit. Quod siccum est, vni-
tati opportunius erit: quandiu namque
præmadet, concorpescere nequit.
Quamobrem quæ cruentis iniicienda cen-
semus, acria magna ex parte sunt, quæ
acerbitate sua possint adstringere.

34 Quænam incidenda, quæve vrenda, quæ contra non ita curanda sint, sed medicamentis? An quæ in alis, aut in inguine abscesserunt, medicamentis curandum potius. Diducta enim partim laboriosa, partim periculosa redduntur. Vredî sunt illi abscessus, qui lati, processuque multiplici eruperunt, quique venosis non carnosis resident locis. Incidendi qui in acutum se colligunt, quique non parte solida extant. 35 Cur si quis a re incisus sit, facilius quàm si ferro, sanescat? Vtrum quia æs leuius est, itaque minus laceret, ictumque faciat. An è diuerso, quod ferrum acie adactiorem recipiat sectionem, idcirco faciliorem tolerabilioremque efficere debeat. at verò æs medicamento presentissimo adest, facit ut vulnus celerius coeat. 36 Cur ambusta ex ære sanentur celeriter? An quoniam à laxioribus, minusque corpulentis effecta sunt. Plus enim calor corpori inhaeret solidiori. 37 Vtrum præsana ordeacea leuior, & ad morbos accommodatior, quàm triticea sit? Hanc enim nonnulli anteponunt, argumentumque ex pisturibus capiunt, quod multò coloratiores sunt qui tritici, quàm qui ordeacei pisturam exercent. Addunt etiam quod ordeum humidius est: quod autem humidius est, concoctionem desiderat plenior. Sed nihil prohibet, quominus ut concoctu quid difficilius ordeum habeat, sic ad leuitatem quid utilius præstet: non enim humidius tantum tritico est, sed frigidius etiam: qualis certè sorbitio, cibisque competit febricitanti, ut parum alat, & satis refrigeret, quod præsana ordeacea facere potest: quia enim humidior, vel corpulentior est, hinc alimentum parum, idque frigidiusculum præstat. 38 Cur dentium stuporem protulaca herba, aut sal tollere potest? an portulaca, quia lentum quendam habet humorem, qui vel manducanti, aut manu aliquantisper confringenti patescit: hæret enim, ac trahitur. Lentor igitur subiens ille à corpore educit acorem, quippe qui affinitate quadam coniungi valeat, argumento saporis, quem acidulum reddit. Sal verò macerat, liquefacitque, atque ita acorem quoque extrudit. 39 Sed cur lixiuum nitrumve hoc idem facere nequeat? an quod hæc suam ob acerbitalatem adstringunt, non liquefaciunt? 40 Cur æstiuis lassitudinibus balneo, hybernis vnctione mederi conueniat? an hybernis vnctio datur propter horrores mutationesque urgentes: per calorem enim laxandum est, qui membra tepescere faciat: oleum verò calidum est. at in æstate humefaciendum censetur,

Α λυ Ποία τέμνειν δεῖ ἐ ποία καθεῖν, καὶ ποία οὐ, ἀλλὰ φαρμάκῳ; ἢ τὰ μὲν ὅτι τῆς μεταλλάξεως ἐ βουβώσι, φαρμάκῳ; μὲν γὰρ ἀφίρεσιν, τὰ μὲν, ἐπίπονα, τὰ δὲ, ἐπικινδύνα. καθεῖν δὲ τὰ πλατῆα τῶν φυμάτων, ἐ πολὺ πρεβλημα ἔχοντα καὶ ἐν φλεβώδεσι καὶ μηδὲ ἄρκῳις. τέμνειν δὲ τὰ ὄξυ στυγημένα, καὶ τὰ μὴ ἐν τερρεῶσι.
λσ Διὰ τί ἐὰν χαλκῶ πῆς τμηθῆ, ῥαῖον ὑγιάζεται, ἢ σιδήρῳ; πότερον οὐ λειότερον, ὥσθ' ἢ ἦτον παρὰ τῆς καὶ ποιῆ πληγῆ. ἢ εἰσὶν ἄκμῳ μαλλον ὁ σιδηρός λαμβάνει, ῥαῖον καὶ ἀπαρτέρεθ' ἢ ἀφίρεσις; ἀλλὰ μὲν φαρμακῶδες ὁ χαλκός, ἢ δὲ * ἀρχὴ ἰχυρῆ.
τὸ μὲν οἶον βύθῳ ἀμα τῆ τομῆ θάπτον τὸ φάρμακον ποιεῖ πλὴν σὺμφισιν.
λε Διὰ τί δὲ καὶ * τὰ κείτω καύματα θάπτον ὑγιάζεται; ἢ ὅτι μανώτερον ἐ ἢ ἦτον σωματικόν; ἐν δὲ τοῖς τερρεωτέροις πλείων ἢ θερμότης.
λς Πότερον ἴ * πιασμένη κουφοτέρη ἢ κριθίνη, καὶ βελτίων πρὸς τὰ ἀρρώγηματα, ἢ ἢ πυρεῖνη; * δοκεῖ γάρ ἴσιν αὐτὴ σημεῖον ποιοῦν μῦθοις τοῖς μεταχειριζομένοισι, ὅτι πολὺ βύχρῳτερον οἱ πρὸς πλὴν τῶν ἀλβύρων ἐργασίας, ἢ πλὴν τῶν ἀλφίτων. εἴθ' ὅτι ὑγρότερον ἢ κριθίνη τὸ δὲ ὑγρότερον * πλέον, οὐ πέφωσ. ἢ οὐδὲν καλύει ἐνια ἔχειν δις πεπλιότερα, ἐ ἐνια πρὸς κουφοτέρα χρησιμότερα; οὐ γὰρ μόνον ὑγρότερον ὅσιν ἢ κριθίνῃ τῆ πυρῶ, ἀλλὰ ἐ ψυχρότερον. δεῖ δὲ τὸ ῥόφημα ἐ τὸ πρὸς φερόμενον, τοιοῦτον εἶ) πρὸς πυρεῖθῳ, ὃ Ἐσφίλω τε βραχεῖα ποιήσῃ, ἐ καταψύξει· ἢ δὲ πιασμένη τῆ το ἔχῃ ἢ κριθίνῃ. ἀφί γὰρ τὸ ὑγρότερον ἢ σωματικῶδ' ἔσθῃ, ὀλίγον δίδωσι, καὶ τῆ τῶ ψυκτικόν.
λς Διὰ τί πλὴν αἰμοδία παύει ἢ ἀνδράχνη, καὶ ἄλες; ἢ ὅτι ἢ μὲν, ὕγροτητα ἴνα ἔχει, φανερὰ δὲ αὐτὴ μαστωμένοισι τε, καὶ ἐδὲ στυπηθῆ χεῖνον ἴνα. ἔλκεται γὰρ ἢ ὑγρότης. * τὸ γρ. πὸ δὲ ὃ γλιγρον εἰς δύο μῦθοι, δξάγει τὸ ὄξυ. ἐ γὰρ ὅτι στυγρῆς, ἢ ὄξυτης σημεῖον ἔχῃ γὰρ [ἴνα] ὄξυτητα ὁ χυμός. ὃ ὃ δξς στυτήκων, δξάγει ἐ πλὴν ὄξυτητα.
λη Διὰ τί οἶον κονία ἐ τὸν ἴσθῳ οὐ; ἢ ὅτι στυφῆ, ἐ οὐ τήκει; λθ Διὰ τί τρεῖς [μῦθ]θεινοῖς κόποις λουβῶ ἴα αλξ δξ, τοῖς χθμεινοῖς δξείμμασιν; ἢ τοῖς μῦθ, ἀλείμματι, ἀφί τὰς φεῖκας καὶ τὰς γνομῆας μεταβολὰς; γέρμη γὰρ * λυεῖν δεῖ, ἢ ποιήσῃ ἀλεάζειν. τὸ δὲ ἔρακον, θερμόν. ἐν δὲ πρὸς γέρει καθυγρῶναι.
D iiiij

κ. ἀκμῆ

Sylb. πὰ δξ χαλκοδ κ.

κ. πιασμένη
Infra
sect. 21.
probl. 24
& 38. 10.

Gaz.
πλείων δξ
καμπύλωσ.
Sylb

Infra 7.9

Ibid.

Inf. 5. 38:

γρ. λουβῶ

ἡ γὰρ ὠρα ξηρὰ, καὶ οὐ φοβεραὶ [αἱ] φεία, ἀφ' ἧν εἰς ἀλέαν ἐκκλισιν. ὀλιγοσιτία δὲ (καὶ) καθαισιμὸς ἴσθμι· τὸ μὲν, ὅπως τὸ δὲ, μᾶλλον. ὁ μὲν * πότος, ἴσθμι ὅπως, ἀφ' ἧν ξηρότητα· ἡ δὲ ὀλιγοσιτία, κοινὸν μὲν, μᾶλλον δὲ ἴσθμι. ἐκ θερμότητος γὰρ ἀφ' ἧν ὠραν ὑπὸ τῆς σιτίων.

γρ. πῶς.

μ Διὰ τὴν φαρμάκων, τὰ μὲν, πῶς κοιλίας λυεῖ, πῶς δὲ κύστιν οὐ· τὰ δὲ, πῶς μὲν κύστιν λυεῖ, πῶς χυλίου δὲ οὐ; ἢ ὅσα μὲν ὄντι ὑγραὶ πῶς φύσιν ἐ ὑδατος μεσά, ταῦτα αὐτῆ φαρμακώδη, λυεῖ πῶς κύστιν; ἐκεῖ γὰρ ὑφίσταται τὰ ἀσπασία τῆς ὑγραν. ὑποδοχὴ γὰρ ὄντι ἡ κύστις τῆ μὴ * πεπτομένου ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλίᾳ, ὃ οὐ μὲν, ἀλλὰ πρὶν ποιῆσαι ἢ ἡ παθεῖν, ὑποχωρεῖ. ὅσα δὲ ἐκ γῆς πῶς φύσιν ὄντι, αὐτῆ φαρμακώδη, ταῦτα δὲ πῶς κοιλίας λυεῖ. εἰς ταῦτα γὰρ ἡ φορὰ τῆς γαστρῶν. ὡς τε αὐτῆ * κινήσῃ, τὰ ἐπιτεῖ.

γρ. πῶς μὲν

γρ. κινήσῃ

μα Διὰ τὴν δὲ τὰ μὲν πῶς αἴω κοιλίας, τὰ δὲ πῶς κἄτω κινεῖ; οἷς ἐμβόροισ μὲν πῶς δῶ, σκαμμωνία δὲ πῶς κἄτω. τὰ δὲ, ἀμφω, οἷς ἐλατήριον καὶ τῆς θαψίας ὁ ὀπός. ἢ ὅτι τὰ μὲν ὄντι ψυχρὰ τῆ φαρμάκων τῆ πῶς χυλίου κινουμένων, τὰ δὲ, θερμά· ὡς τε τὰ μὲν, ἀφ' ἧν πῶς θερμότητος ἐν τῇ αἴω κοιλίᾳ ὄντα, φέρεται ὅς αὐτῆς πρὸς τὸν δῶ τόπον, κἄκειθεν σιωτήσασα, μάλιστα μὲν τὰ ἀλλοτριώτατα καὶ ἡκιστα συμπεφυκῆτα· αὐτῆ ἰσχυρὸν ἢ τὸ φάρμακον, ἢ πλεονδοσῆ τῆς φύσεως, κατὰγει εἰς πῶς δῶ κοιλίας. ταῦτα

Sylb. π

Sylb. πρ

κ. σκλαβ.

π τε, καὶ ἰαὶ * τὸ πείσθημα. ἢ καὶ ἀφ' ἧν πῶς θερμότητα παρὰ τὸν πνέυμα πολὺ γινόμενον ὑπὸ αὐτῆ, * πρὸς τῶν τοῖς ἐμέτοις ποιῆσιν. τὰ δὲ ψυχρὰ πῶς φύσιν αὐτῆ ἀφ' ἧν βαρὸς, καὶ πρὶν παθεῖν ἢ ἡ ποιῆσαι, κἄτω φέρεται κἄκειθεν ὀρμησῆ, τὸ αὐτῆ δρᾶ τῶν δῶ. κατὰ γὰρ τοῖς πόροις αἰόντα ἐκείθεν, ἐ κινήσασα, ὡν αὐ κινήσῃ πείσθημάτων καὶ σιωτηγμάτων λαβόντα, πῶς αὐτῶ ἀγει ὀδόν. ὅσα δὲ ἀμφοῖν μετέχῃ, ἐ ἐστὶ μικτὰ τῆ φαρμακῶν ἐκ θερμῶς ἐ ψυχροῦ, ταῦτα δὲ δι' ἐκαστέραν πῶς δυνάμιν ἀφ' ἧν ἀφ' ἧν ἀμφο, ὡς πρὸς καὶ νῶ * πρὸς σκλαβάζοισιν οἰατοῖς μιν γινώσκοντες ἀλλήλοισ.

μβ Διὰ τὴν τὰ φάρμακα κἄταρει, ἀλλὰ δὲ * πικρότερα ὄντα καὶ εὐφρότερα,

γρ. πικρό-

A quoniam tempus id siccum est, nec metus interpellat horroris, eo quod status temporis ad teporem ingenuè vergit: hinc etiam cibus parcus, potio liberalis per ætatem admittitur, ille magis, hæc omnino. Potioni namque per ætatem ob temporum siccitatem indulgendum ex toto est: parcimonia verò cibi communis temporum omnium est, sed magis æstati convenit, ne ob habitum temporis feruentem, corpus cibo immodico pressum exstuet.

41 Cur ex medicamentis alia alium solvant, vesicam autem minimè: alia vesicam solvant, cum alium nihilo moueant? an quod ea quæ natura humida sunt, atque aqua referta, si medendi obtinent facultatem, vesicam solvunt: subsident enim in ea humores, qui à putredine immunes euaserunt: quippe vesica pro eius humoris conceptaculo habetur, qui minimè in ventre concoquitur, qui non manet, sed priùs quàm agat quicquam; aut patitur, excernitur. At quæ terrenam sortiuntur naturam, si vires habeant medicas, alium hæc fundere queunt. In hac enim terrena quæque materia se prouoluit. Itaque turbat, si mouendi obtinet facultatem.

42 Cur alia ventrem mouent superiorem, alia inferiorem? ut veratrum, superiorem; scamonea, inferiorem: alia verò citant utrumque, ut elaterium, & thapsiæ succus? An quod ex medicamentis, quæ ventrem mouent, alia frigida, alia calida sunt: itaque alia propter suum calorem protinus ut in superiori ventre fuerunt, loca petunt superiora, ac inde liquefaciendo, maximè quæ aliena sint, minusque insidentia, sed etiam quæ insunt naturæ intima, medicamento scilicet vehementiori epoto, aut copiosiori, quàm natura patitur, tam ea ipsa quàm quæ excrescentia adfuerint, in ventriculum deducunt: hic verò feruore excrementa perturbant, flatumque excitant multum, qui obistens vexansque, domum vomitum mouet. Alia quod natura frigida sunt, deorsum versus pondere suo labuntur, etiam priùs quàm quicquam vel afficiantur, vel agant, ac inde proficiscentia, idem aditant quod superiora: vbi enim per adita foramina illine ascenderunt, atque materiam agitarunt, eodem tramite secum, quæ corripuerint, excrementa colliquamenta que deducunt: at genus medicamenti, quod qualitatis vtriusque particeps, mistumque ex calido frigidoque est, hoc ob eam vtramque facultatem rem potest vtramque conficere.

Hinc & medici mistis cibi generibus sæpe medicinas componunt. 43 Cur medicamenta purgare valeant, cum alia pleraque amariora,

cæterisque eiusmodi qualitatibus insigniora id facere nequeant? An quia non ob eiusmodi vires purgandi obtinent facultatem, sed quia concoqui nequeunt? etenim quæ ob excessum caliditatis, aut frigiditatis, quamvis exiguo corpore, incoctilia sint, aptaque vincere, non vinci ab animalium calore; resoluique eadem facile à ventre utrolibet possint, hæc medicamenta habentur. Vbi enim ventrem adierunt, resolutaque sunt, statim ad venas per easdem feruntur semitas, quibus permeat cibus: mox cum nihilo concoqui potuerunt, sed victrice perstiterint potentia, relabuntur, & quæ sibi obsistunt, secum detrahunt: quæ res purgatio vocatur. Æs verò, argentum, cæteraque generis eiusdem, etsi concoqui à calore, animalium non possunt: sed resolui à ventribus nequeunt. Oleum, mel, lac, cæterique eiusmodi cibi, purgandi quidem vim obtinent, sed quantitatis, non qualitatis ratione: vbi enim ob nimiam sui copiam concoqui minimè potuerunt, tum purgant, si quando id facere possunt. Duabus enim illis de causis aliquid concoqui nequeat, aut quia generis pernicacis est, aut quia modum excesserit. Quamobrem nihil ex prædictis medicamentum est, quippe cum non ob aliquam sui facultatem purgare valeat. Acerbitas autem, acor, malusque odor, medicamenta comitantur, eo quod genus medicamentorum cibo contrarium est. Quod enim concoctum à natura accessit, id corporibus adhærescit, alimentumque appellatur: quod autem conuinci dominarique minimè possit, sed venas ingressum per excessum caliditatis frigiditatisve suæ perturbet, hoc naturam sanè obtinet medicamenti. 44 Cur piper, si largè sumatur, vesicam soluet; si parcè, aluum: è contrario scammonia si largè sumatur, aluum soluet: si parcè, & quæ vetus est, vesicam? An quia singula magis à singulis mouentur: piper enim magis vrinam ciet: scammonia aluum. Itaque si piper sumptum copiosius est, ad vesicam defertur, nec se in aluum diffundit: sed si exiguum ceperis, retentum id aluum soluet, atque ita medicamentum eius existet. Scammonia verò, quæ data copiosius est, retinetur, vt resoluatur: resoluta iam medicamentum efficitur, ob causam quam superius proposuimus. At si exigua, vnà cum epoto humore per inuisibiles meatus imbibitur, ac celerius antè quàm perturbet, in vesicam defertur, quæ pro sua facultate recrementa colliquamentaque residentia per summa abducit. Sed illa multa, vt dictum est, quod diu ex virium soliditate permanserit, largè expurgat, fordesque terrenas potissimum detrahit.

A καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις ὑπερβάλλοντα, οὐ περὶ καθάρει; ἢ δὲ ἔτι καὶ τοιαύτας δυνάμεις καθάρει, ἀλλ' οὐκ ἀπεπλάσθιν, [ὅσα γὰρ δι' ὑπερβολὴν θερμότητος ἢ ψυχρότητος, μικρὰ ὄντα τοῖς ὄγκοις, ἀπεπλάσθιν,] ἔοῖα κρατεῖν, ἀλλὰ μὴ κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς τῶν ζώων θερμότητος, δι' ἧς χυτὰ ὄντα ὑπὸ τῆς δύο κοιλιῶν, ταῦτα φάρμακα ἔστιν. ὅταν γὰρ εἰς πλεῖν κοιλίαν εἰσέλθωσι καὶ ἀφ' αὐτῶν, φέρονται καθ' οἷον ὑπὸ τῆς ἔσφης πορὸς εἰς τὰς φλέβας, ὅπερ φέρονται δὲ, ἀλλὰ κρατῆται, ἐκπίπτει φέρονται [τα] ἐμπόδισι αὐτοῖς. ἔκλειψαι τὸ κατὰ τῆς χαλκὸς δὲ καὶ ἀργύρος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπεπλάσθιν ὑπὸ τῆς τῶν ζώων θερμότητος, ἀλλ' οὐκ ἔτι δι' ἧς χυτὰ ταῖς κοιλίαις. ἐπιπλάσθιν δὲ καὶ γάλα, ἔτι τὰ τοιαῦτα τῆς ἔσφης, καθάρει, ἀλλ' ὅτι ποιῶν, ἀλλὰ ὅτι ποσῶν. ὅταν γὰρ ἀφ' ἀπλήθους ἀπεπλάσθιν, τότε καὶ καθάρει, ὡς καθάρει. ἔτι δύο γὰρ αἰτίαι ἀπεπλάσθιν, ἀφ' ὅτι ποιῶν αὐτῶν, ἢ ἀφ' ὅτι ποσῶν. ἔτι φάρμακόν ἔστιν ὅσον τῆς εἰρημύων. ὅσον γὰρ ἀφ' αὐτῶν καθάρει. εἰρημύων ἢ ἐπιπρόσθετος συμβέβηκε τοῖς φάρμακοις, καὶ δυσωδία, ὅτι ἐπιπρόσθετος τῆς ἔσφης φάρμακον. τὸ μὲν γὰρ πεφθῆναι ὑπὸ τῆς φύσεως, τὸ δὲ πεφθῆναι τοῖς θύμασι, καὶ καθάρει ἔσφης. ὅσον δὲ, μὴ πεφυκὸς κρατεῖσθαι, εἰσὶν δὲ εἰς τὰς φλέβας, ἔτι ὑπερβολὴν θερμότητος ἢ ψυχρότητος παρατῆρον αὐτῆ δὲ φάρμακου φύσεως ἔστιν.

B καὶ διὰ τὸ μὲν πέσει, πολὺ μὲν ὄν, πλεῖν κύστιν λείπει ὀλίγον, πλεῖν κοιλίαν; ἢ δὲ σκαμμωνία, πολλὴ οὖσα, πλεῖν κοιλίαν λείπει ὀλίγη δὲ καὶ παλαιά, ἢ κύστιν; ἢ δὲ ἔτι ἑκάτερον ἕκαστος ἔστι κινήσιμος; τὸ μὲν γὰρ πέσει, οὐκ ἐκείνόν ἔστιν. ἢ δὲ σκαμμωνία, * κατωρελκόν. ὅσον μὲν οὖν πέσει, πολὺ μὲν ὄν, φέρεται εἰς τὴν κύστιν, ἔτι οὐκ ἀφ' αὐτῶν ἐν τῇ κοιλίᾳ. ὀλίγον δὲ ὄν, κρατῆται, ἀφ' αὐτῶν, ἔτι γίνεσθαι φάρμακον αὐτῆς ἢ δὲ σκαμμωνία, πολλὴ μὲν οὖσα, εἰς τὴν κρατεῖσθαι, ὡς τε ἀφ' αὐτῶν. * ἀφ' αὐτῶν δὲ, γίνεσθαι φάρμακον, ἀφ' αὐτῶν πλεῖν εἰρημύων ἐν τοῖς ἀνωτέρω αἰτίαι. ὀλίγη δὲ οὖσα, μὴ τῆς ποτῆς δύναμιν εἰς πόρην, καὶ ταχὺ, πρὶν τὰ εἰσθῆναι, καταφέρεται εἰς πλεῖν κύστιν, ἔτι ἐκείνῃ αὐτῆς δυνάμει, ἀπάγει τὰ περὶ τῶν ματα, ἔτι τὰ σιωτήματα ὅσα ὅτι πολλῆς ἔστιν. ἢ δὲ πολλή, ὡς καθ' εἰρημύων, ἀφ' αὐτῶν πλεῖν ἰσχυρῶν πολλῶν χρόνον ἐμμεῖνασα, κατὰ γὰρ πολλῶν καθάρων ἔτι γινώσθιν.

Sylb. ἐκ. ἑκάτερον ἔστι κινήσιμος. Sylb. κατωρελκόν. vel, ἑκάτερον, αὐτὸ, ὅσον ὁμοῦται. κ. ἀφ' αὐτῶν δὲ.

μη Διά τί τὰ αὐτὰ φλεγμοσίαι, οἱ μὲν ἄλλοι
ψύχοντες, ὑγιάζουσιν· οἱ δὲ θερμαίνοντες, πέ-
πιοσι; ἀλλ' οἱ μὲν, ἀλλοτεία θερμότητι· οἱ δὲ
κατὰ ψύχοντες, πλεῖσθαι σίω ἀγροισι.

με Διά τί μεταβάλλειν δεῖ τὰ κατὰ πλάσ-
μα; ἢ ὅτι ὡς μᾶλλον αἰσθάνηται; τὰ γὰρ
σιωήθη, ὡς τὸ ἐπὶ τῶν ἐδεσμάτων, οὐκ ἐπὶ
φάρμακα, ἀλλὰ ἔσθλη γίνεσθαι· οὕτω καὶ ἐπὶ
τῶν ποιούτων.

μη Διά τί ὑμεινόν τῃς ἔσθλης μὲν ἔσθ-
σελλεσθαι, πονεῖν δὲ πλείω; ἢ ὅτι τῶν νοσούντων ἀ-
πὸν πλείωματος πλήθος; τῆτο δὲ γὰρ, ἡμῶν
ἔσθλης ὑπερβολή, ἢ πόνων ἐνδεία.

μη Διά τί τὰ φάρμακα καὶ τὰ πικρὰ ὡς
ἐπιτοπολὺ ἐτὰ δυσώδη κατάρχει; ἢ ὅτι ἀπὸ
τὰ πικρὰ καὶ δυσώδη, ἀπεπτα ἔστι; δὲ ἐ
τὰ φάρμακα, πικρὰ καὶ δυσώδη. τὰ γὰρ ἀ-
πεπτα εἶναι, ἐκ κινητικῆς μὲν πικρότητος, *

μη φάρμα-
κα ἔστι

φάρμακόν ἐστι ἐκ ἐλὺ δόσῃ πλείω, ἀφ' ἧς φεί-
ρει. ὅσα δὲ, καὶ σμικρὰ δόσῃ, ἀφ' ἧς φάρμακα,
ταῦτα ἔφάρμακα λέγεσθαι εἶναι, ἀλλὰ θα-
νατηφόρα. οὐδ' ὅσα μὴ τὰ ποιῶ κατάρχει,
οὐκ ἔστι φάρμακα. καὶ γὰρ τῆς ἔσθλης πολ-
λά μὲν ταῦτ' ἀποδοῖ, ἐλὺ * ποσὰ δόσῃ, οἷον γά-
λα, ἔλαιον, γλυκύκος· ἀπὸ τὰ δὲ ταῦτα, ἀφ' ἧς
τὸ μὴ εἶναι ὑπεπτα, κατάρχει· καὶ τούτοις οἷς μὴ
ὑπεπτα, κατάρχει καὶ τούτοις. ἐστὶ γὰρ ἄλλα
ἄλλοις ὑπεπτα καὶ δύσπεπτα. δὲ οὐ πᾶσι *

μη ποσὰ δ

Sylb. πᾶσι
ταῦτα

ταῦτα φαρμακώδη, ἀλλ' ἐνίοις ἴδιον. ὅπως
γὰρ τὸ φάρμακον δεῖ οὐ μόνον μὴ πέπτεσθαι,
ἀλλὰ καὶ κινητικὸν εἶναι. ὡς τὸ καὶ τὸ γυμνάσιον
ἔξωθεν ἢ κεν ἢ ἐσθθεν, τῆ κινήσει ἐκκρίνει τὰ
ἀλλοτεία.

Inf. 12. 11.
μη ὑρηνικὰ

μη Διά τί τὰ μὲν βρώδη * δὲ οὐρητικὰ καὶ
σπέρματα καὶ φυτὰ; ἢ ὅτι θερμὰ, ἐκ ὑπε-
πτα· τὰ δὲ τριαῦτα, οὐρητικὰ; τὰ γὰρ γὰρ λεπ-
τύνει ἢ ἐνοῦσα θερμότητος, καὶ ἢ ὁσμὴ οὐ σπ-
ματώδης ἐπεὶ καὶ τὰ ὁσμώδη, οἷον σκῆρα, δὲ
πλεῖσθαι θερμότητα οὐρητικὰ, μᾶλλον μὲν τοῖσι σπ-
τικτικῶν. θερμὰ δὲ τὰ βρώδη σπέρματα.

μη Διά τί δεῖ πρὸς μὲν τὰ μὴ καθαροῦ
ἐφαῦρα τῶν ἐλκῶν, ξηροῦ καὶ δριμέσι καὶ
σφυφνοῖς χρῆσθαι φάρμακοῖς· πρὸς δὲ τὰ
καθαροῦ καὶ ὑγιάζοντα, ὑγροῦς ἐκ μόνοις; ἢ
δὲ πὶ τὸ μὲν τῶν μὴ καθαροῦ δὲ ἀφαιρεῖν
πὶ; τῆτο δὲ ἐστὶν ὑγρότης ἀλλοτεία, ἡμῶν ἀ-
φαιρεῖν δεῖ. τὰ δὲ οὐρητικὰ δὲ καὶ δριμέα καὶ
σφυφνά, τριαῦτα, καὶ τὸ ξηρὸν μᾶλλον τῶν ὑ-
γροῦ. τὰ δὲ καθαροῦ, σίω ἐπουλώσεως δὲ τὰ
μόνον.

45 Cur inflammationes easdem alii refri-
gefaciendo sanent, alii calefaciendo con-
coquant? An quod illis per refrigeratio-
nem, his per externum calorem, caloris sui
copiam colligere placet? 46 Cur mutari
cataplasmata debeant? An ut plenius sen-
tiatur? Solita enim, ut ea quae ventriculo
mandamus, non amplius medicamenta
sunt, sed pro alimentis recipiuntur: sic
etiam haec fungi suo munere nequeunt.

47 Cur cibum imminuere, laborem au-
gere, salubre est? An quia causam agrotan-
di excrementorum habet nimietas, quae
tunc certè exultat, cum aut cibus superest,
aut labor deest? 48 Cur medicamenta, &
res amara, aut foedi odoris, magna ex parte
purgare possint? An quoniam amara quae-
cumque, malèque olentia, concoqui ne-
queunt: quae de causa medicamenta quo-
que amara sunt, atque foetida? Quod enim
concoctionem nullam sibi admittunt, mo-
uerèque cum amaritudine possunt, hinc
medicamenti sortiuntur naturam. Et si iu-
sto plus data sint, periment. Quae autem
necant, etiamsi exigua dentur, haec non me-
dicamenta, sed toxica esse dicimus. Ne illa
quidem medicamenta vocamus, quae non
sui generis qualitate purgare queant. Sunt
enim pleraque in genere cibi, quae si largè
sumantur, facere idem poterunt, ceu lac,
oleum, mustum. Sed haec omnia, quod mai-
nùs facilè concoquuntur, idcirco purgant:
nec omnes, sed aliquos. Sunt enim aliis
alia concoctu facilia difficiliae. Quam-
obrem non eadem medicamento omni-
bus sunt, sed propria plerisque comperiun-
tur. Denique medicamentum, non solum
concoctionis immune, sed etiam motus
efficiens esse debet: sicut & exercitandi ra-
tio extrinsecus illa quidem, aut intrinse-
cus accedens, non nisi per motum alienam
excernit materiam. 49 Cur odorata gene-
ra tam seminum quàm plantarum, mouere
vrinam possint? An quia calida concoctu-
que facilia sunt, quo in genere ea colloca-
mus, quae citant vrinam: horum enim
vis insita calefaciendi, breui extenuatur?
Odor quoque nullam corpulentiam gerit:
nam & ea quae odorem plenissimè reddunt,
velut allia, caliditate sua mouent vrinam:
sed potius vim obtinent tabefaciendi. Se-
mina verò odorata calida esse, certum est.

50 Cur impuris tetrisque vlceribus, sic-
cis, acribus acerbisque medicamentis
utendum sit, puris verò & sanescentibus
humida tantum imponantur? An quod im-
puris detrahendum aliquid est, quod non
nisi humor est, alienus, qui adimi debet.
Genus autem medicamenti, quod mor-
dax, acre acerbumque est, id efficere potest,
& siccum magis quàm humidum. At quae
pura sunt, cicatricem tantum desiderant.

51 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?

52 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?

53 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?

54 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?

55 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?

56 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?

57 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?

58 Cur in vlcere, si sit humor, non solum
purgare, sed etiam concoqui debet? An quia
humor est, qui adimi debet, et concoctio
est, quae ad idem pertinet? An quia
concoctio est, quae ad idem pertinet, et
purgatio est, quae ad idem pertinet?